

voice ATHENS

Κωνσταντίνος Δασκαλάκης
Έλυσε το γρίφο του Nash
Του Δημήτρη Μαστρογιαννίτη, σελ. 12

Θόδωρος Τερζόπουλος
Ο Δάσκαλος
Της Αγγελικής Μπιρμπίλη, σελ. 22

Οι 5 καλύτερες
ελληνίδες youtubers
Του Ραφαήλ Φωτόπουλου, σελ. 24

Quiz Vol 2 **50** ερωτήσεις για την Αθήνα

Της Έλενας Ντάκουλα, σελ. 14

THE
No 1
FREE PRESS
IN GREECE
Since 2003

wish for a happy new year with a legendary gift

2017

D i a r i e s

MOLESKINE®

Ζευγαράκι, εικοσάχρονα,
σε café, συζητάνε:
«Τι να λέμε, βρε Μίνα, δεν το βλέ-
πεις; Εγώ δεν έχω βάμπερ, εσύ δεν
έχεις μέσεντζερ... δεν ταιριάζουμε,
είναι ολοφάνερο...»
(Κηφισιά, απόγευμα Τρίτης)

Σε café στο Μοναστηράκι.
Μία μάνα ψήνει την έφηβη
κόρη της:
«Κάτσε, βρε σκασμένο, κάτσε σου
λέω. Έλα κάτσε, βρε παιδί μου, έχει
ωραίο καφέ εδώ, μήπως έχεις και
στο νησί σου στάρμπας και το βα-
ρέθηκες; ΚΑΤΣΕ, λέω!»
(Δευτέρα μεσημέρι)

Ιδιωτικό σχολείο έχει πάει
εκπαιδευτική επίσκεψη στο
Zoo Park. Στον τομέα με τα βαλ-
σαμωμένα σκαθάρια κ.λπ., ένα
πιτσιρίκι βλέπει ένα σκαραβαίο
και φωνάζει:
«Κυρία! ΚΥΡΙΑΑΑ! Ελάτε! Πω-
πωωω... είδατε αυτόν εδώ τον
μαμούναρο;»
(Παρασκευή πρωί, Σπάτα)

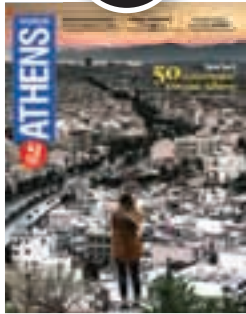
Ερμού, Σύνταγμα, πρώτο πε-
ρίπτερο αριστερά, όπως κατε-
βαίνεις. Από μέσα ακούγεται
βροντοφωνάρα, πιτσιρικάς
περιπτεράς, να τραγουδάει τον
ύμνο του Ολυμπιακού.
(Δευτέρα μεσημέρι)

Αττικοί Φούρνοι, Αλεξάνδρας,
στο πατάρι. Κύριοι γύρω στα 70
συζητούν σοβαρά και επί ώρα.
Περληπτικά η συζήτηση:
«Να βάλουμε εκείνον το φίλο σου
που είναι επαγγελματίας να τον
βρει, να τον δείρει. Λίγο, όχι πολύ.
Αλλά με κάποιο σενάριο, όχι έτσι,
χύμα, γιατί δεν ξέρεις, μπορεί να
σε καρφώσει μετά...»

π.χ. να είναι βράδυ, σκοτάδι, να
φοράει το κράνος στη μηχανή, να
είναι ο άλλος με το αμάξι και να
μαλώσουν στο δρόμο, και καλά —
όχι εσύ έχεις άδικο, όχι εγώ έχω
δίκιο, να του ρίξει καμιά σφαλιά-
ρα, μια μπουνιά, μια γονατιά, όχι
πολλά. Να πάει στο Α΄ Βοηθειών,
όχι τίποτα σοβαρό. Κι έτσι δεν θα
αναμειχθεί το όνομά σου».
(Παρασκευή απόγευμα)

ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΕΝΕΣ
→ panikoval500@gmail.com

i

ΤΟ ΕΞΟΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Ο Παύλος Βασιλόπουλος
έχει σπουδάσει ηλεκτρο-
νικός και είναι υπεύθυνος
πτήσεων στο Ελ. Βανι-
ζέλος. Ασχολείται με τη
φωτογραφία ερασιτεχνι-
κά και θα τον βρείτε στο
instagram ως @pnp3_

ΦΤΙΑΞΕ ΜΟΥ ΤΗ ΜΕΡΑ

Από το timeline του fb

Info~DIET

Της ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΗ

HAPPY NEW YEAR

Με μια καλή είδηση: Η Qatar Airways εγκαινιάζει
ημερήσια πτήση με airbus A380 για τη Μελβούρ-
νη από τις 30/6 για να ανταποκριθεί στην αυξα-
νόμενη επιβατική κίνηση. Φύγε όσο είναι καιρός!

ΠΟΙΗΤΙΚΟ

«Για σκι στη Βουλγαρία, ο Γιώργος Βουλγαράκης».
(gossip Χριστουγέννων)

ΑΡΧΙΖΕΙ Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Coffee Island, στο Λονδίνο.
Γρηγόρης μικρογεύματα στο Βερολίνο.

ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ

Δεν έχει σημασία που δεν αγοράζουμε,
αρκεί να έχει εκπτώσεις όλο το χρόνο.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΤΕΤΟΚΟΥΝΜΠΟ

Τι ταλέντο, τι στιλ, τι ήθος, τι χαλαρότητα! Τι θρί-
αμβος του μπάσκετ και της ζωής γενικότερα.

LA LA LAND

Θα βάλω ένα κρεβατάκι στο Έμπασου.

ΘΑ ΤΟ ΔΩ

Ντοκιμαντέρ για τη ζωή και το έργο της
Αντιγόνης Μεταξά, της πιο αγαπημένης φωνής
του ελληνικού ραδιοφώνου, της Θείας Λένας.
(Μουσείο Μπενάκη, Κουμπάρι 1,
16/1 στις 14.00)

ΧΙΟΝΙ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Δεν ήταν χιόνι, αλλά φελιζόλ.

ΟΛΗ Η ΧΩΡΑ ΞΕΣΤΟΛΙΖΕΙ

Πλην του Πατουλείκου.

ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ

Εδώ που τα λέμε, παθαίνεις ένα εγκεφαλικό όταν
βλέπεις το παλτουδάκι που αγόρασες πριν
μερικές εβδομάδες τώρα να πουλιέται 70% κάτω.

Η ΡΟΔΑ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

Του χρόνου για πρωτοχρονιάτικη συναυλία
προτείνουμε τις «Ρόδες».

ΑΠΟΔΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΕΟΡΤΩΝ

«Κλέφτες άδειασαν παιδικό σταθμό, πήραν
ακόμα και το πετρέλαιο».
«Τσακώθηκε και του επιτέθηκε με ψαλίδι».
«61χρονη βρέθηκε νεκρή στον Πειραιά μετά από
πυρκαγιά σε διαμέρισμα μέσα σε ένα μεγάλο
όγκο σκουπιδιών».
(από το αστυνομικό δελτίο)

ΡΕΠΟΡΤΕΡΣ ΣΤΗΝ ΠΑΡΝΗΘΑ

Έτσι μου 'ρχόταν να τους πάω ένα τάπερ
γιουβαρλάνια.

ΣΕΙΣΜΟΙ

Συνηθίσαμε πια. Στο τέλος ανάβουμε και τσιγάρο.

ΔΩΡΕΑΝ ΞΕΝΑΓΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟ

Το πρόγραμμα των δωρεάν ξεναγήσεων
επιστρέφει για τη νέα χρονιά και οι δη-
λώσεις θα γίνονται μόνο ηλεκτρονικά.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΔΑΝΑΗ ΚΑΜΖΟΛΑ

Πέμπτη 12/1

15.00, ΝΕΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΚΡΟΠΟΛΗΣ
(Αρχαϊκή συλλογή)

Σημείο συγκέντρωσης: Εντός του μου-
σείου (εκδοτήρια εισιτηρίων) Διονυσίου
Αρεοπαγίτου 15

Παρασκευή 13/1

15.00, ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΥΚΛΑΔΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Σημείο συγκέντρωσης: Είσοδος του μου-
σείου, Νεοφύτου Δούκα 4, Κολωνάκι
17.00, ΝΕΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΚΡΟΠΟΛΗΣ

Σημείο συγκέντρωσης: Εντός του μου-
σείου (εκδοτήρια εισιτηρίων), Διονυσίου
Αρεοπαγίτου 15

19.00, ΝΕΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΚΡΟΠΟΛΗΣ

Σημείο συγκέντρωσης: Εντός του μου-
σείου (εκδοτήρια εισιτηρίων), Διονυσίου
Αρεοπαγίτου 15

Σάββατο 14/1

10.00, ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΟΥ ΓΚΙΚΑ

Σημείο συγκέντρωσης: Είσοδος της Πίνα-
κοθήκης, Κριεζώτου 3, Σύνταγμα
11.00, ΒΥΖΑΝΤΙΝΕΣ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ

Σημείο συγκέντρωσης: Μικρή Μητρό-
πολη

12.00, ΟΛΥΜΠΕΙΟΝ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΜΑΡΜΑΡΟ

Σημείο συγκέντρωσης: Είσοδος του
Ολυμπίου
13.00, ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ
Σημείο συγκέντρωσης: Είσοδος του Μου-
σείου, Βασ. Σοφίας 22

Πέμπτη 19/1

13.00, ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

Σημείο συγκέντρωσης: Είσοδος του Μου-
σείου, Βασ. Σοφίας 22

Παρασκευή 20/1

13.00, ΛΥΚΕΙΟ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗ

Σημείο συγκέντρωσης: Ρηγίλλης 1 & Βα-
σιλίσσης Σοφίας (Λέσχη Αξιωματικών)
17.00, ΝΕΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΚΡΟΠΟΛΗΣ

Σημείο συγκέντρωσης: Εντός του μου-
σείου (εκδοτήρια εισιτηρίων), Διονυσίου
Αρεοπαγίτου 15

Σάββατο 21/1

10.30, ΚΕΡΑΜΙΚΟΣ

Σημείο συγκέντρωσης: Είσοδος του αρ-
χαιολογικού χώρου, Ερμού 144
11.00, ΕΘΝΙΚΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ
(Προϊστορική συλλογή)

Σημείο συγκέντρωσης: Εντός του μουσεί-
ου (εκδοτήρια εισιτηρίων), Πατησίων 44
10.00, ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΟΥ ΓΚΙΚΑ

Σημείο συγκέντρωσης: Είσοδος της Πίνα-
κοθήκης, Κριεζώτου 3, Σύνταγμα

Κυριακή 22/1

11.00, ΜΟΥΣΕΙΟ ΙΣΛΑΜΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Σημείο συγκέντρωσης: Είσοδος του
μουσείου, Αγίων Ασωμάτων 22 & Διπύλου,
Θησείο

11.00, ΕΘΝΙΚΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ
(Αίθουσες Γλυπτικής)

Σημείο συγκέντρωσης: Εντός του μου-
σείου (εκδοτήρια εισιτηρίων), Πατησίων 44

INFO: e.konitsioti@opanda.gr και στο
2103220826, κ. Ελένη Κονιτσιώτη

www.athensvoice.gr
Ολόκληρο το πρόγραμμα στο site

Από τον ΝΙΚΟ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗ

(Μέλος της κίνησης για να μπαίνουν υποχρεωτικά λεζάντες που να λένε για ποιο πιάτο πρόκειται στους καταλόγους των delivery)

**ΑΠΑΝΘΡΩΠΗ
ΘΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ**

Κοινωνικός
λειτουργός
στο Παι-
δων

6 A.V. 12 - 18 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2017

ΕΚΚΛΗΣΗ ΣΤΟΥΣ ΕΥΡΩΠΑΙΟΥΣ

Της ΣΩΤΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Αυτές τις μέρες μεταφράζω δύο διαλέξεις του Στέφαν Τσβάιχ με τίτλο «Εκκλήση στους Ευρωπαίους»: οι μεγάλοι συγγραφείς και στοχαστές είναι μεγάλοι επειδή βλέπουν ό,τι εμείς οι υπόλοιποι απλώς κοιτάμε.

© LAURENT CIPRIANI/AP

Ηδη από τη δεκαετία του 1930, ο Στέφαν Τσβάιχ καλούσε τις ευρωπαϊκές χώρες να ενωθούν ώστε να αντιμετωπίσουν τον εθνικισμό —που απέκτησε πλήθος παραλλαγών (από τον βαλκανικό αλυτρωτισμό μέχρι τον πανρωσιισμό)— και τον ιμπεριαλισμό, ο οποίος συνδεόταν τότε με την αποικιακή επέκταση και την αποικιοκρατική αντιζηλία. Ίσως ήταν πολύ νωρίς για να μιλάμε περί υπερεθνικού φρονήματος: ο φασισμός, ο ναζισμός και ο σταλινισμός, που αναπτύχθηκαν μετά τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο, δεν κονιορτοποιήσαν μόνο το νεογέννητο ευρωπαϊκό όνειρο αλλά και κάθε άλλο όνειρο. Ύστερα, μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, το εμβρυϊκό ευρωπαϊκό σχέδιο έχασε το ιδεαλιστικό του περιεχόμενο· έγινε μια επιτακτική αναγκαιότητα: τα γεγονότα απεδείκνυν ότι οι Ευρωπαίοι ήταν έτοιμοι να αλληλοσπαραχθούν και να καταστρέψουν ολόκληρο τον κόσμο. «Σκοτεινή ήπειρος» ήταν λιγότερο η Αφρική και περισσότερο η Ευρώπη. Χρειάζονταν μεγάλες αποφάσεις που μπορούσαν να ληφθούν από διορατικούς ηγέτες και φιλόδοξες ελίτ — όχι από τις μάζες.

Αυτό δεν σήμαινε ότι η ενωμένη Ευρώπη θα ήταν αποτέλεσμα «τεχνητών συνθηκών και συμφωνιών», όπως υποστήριξε αργότερα η Μάργκαρετ Θάτσερ κι όπως υποστηρίζουν σήμερα, με χαρακτηριστική στενοκεφαλιά, οι ευρωσκεπτικιστές: το ευρωπαϊκό στοιχείο θα κερδιζόταν μόνο αν οι λαοί κατανοούσαν την κοινή τους καταγωγή, τη συμμετοχή και τη συνεισφορά τους στον ίδιο πολιτισμό· δηλαδή, αν όλοι εμείς που ζούμε δυτικά των Ουραλίων —ένα συμβατικό αλλά συμβολικό σύνορο— κινούμασταν πρόθυμα στην κατεύθυνση της ευρωπαϊκής ομοσπονδοποίησης. Σήμερα ωστόσο ο εθνικισμός της κάθε χώρας, του κάθε ευρωπαϊκού «λαού» (τα εισαγωγικά μαρτυρούν μια ακόμα σύμβαση) οξύνεται και την ευθύνη έχουν οι δεξιοί και αριστεροί λαϊκιστές που έχουν στρέψει τους Ευρωπαίους εναντίον του εαυτού τους.

Ο Στέφαν Τσβάιχ, συγκλονισμένος από τον Μεγάλο Πόλεμο, έβλεπε το μέλλον με ανάμεικτα αισθήματα· κι όταν το 1941 το μέλλον έγινε φρικτό παρόν, ο μεγάλος Ευρωπαίος αυτοκτόνησε. Το 1932, στις διαλέξεις του στη Φλωρεντία και στο Μιλάνο, επικαλέστηκε τον Νίτσε που είχε κάνει λόγο «για τις Ηνωμένες Πολιτείες της Ευρώπης» — έναν όρο πολιτικό και ταυτοχρόνως “überpolitisch”. Ο Νίτσε σχολίαζε την παθολογική άγνοια των Ευρωπαίων που αποξενώνονταν μεταξύ τους: το 1880 επεσημαινε ένα φαινόμενο συλλογικού παραλογισμού που επιτείνεται και πάλι τα τελευταία χρόνια εφόσον τα προβλήματα της Ευρώπης αποδίδονται στην ενοποίησης της και όχι στο αντίστροφο, στην ανεπαρκή και ημιτελή της ενοποίηση. Από αυτή την ελλειμματικότητα απορρέει η ανημπόρια των ευρωπαϊκών χωρών και της ΕΕ να αντιμετωπίσουν την οικονομική κρίση στον Νότο και τη, δύναμει, μοιραία απειλή του Ισλάμ.

Στην ανημπόρια συντελεί η ποιότητα του πολιτικού προσωπικού: κοιντόφθαλμοι και μέτριοι άνθρωποι (τόσο στις κυβερνήσεις όσο και στην αντιπολίτευση) καλούνται να διαχειριστούν προκλήσεις που τους ξεπερνούν. Πού οδηγεί τελικά αυτή η παθολογία; Στον εθνικισμό, σ’ αυτή την «τρέλα» όπως τον χαρακτηρίζει ο Τσβάιχ· παραλλήλως, οδηγεί σε στάση εθελοτυφλίας και μοιρολατρίας (την οποία επέδειξαν οι Ευρωπαίοι στις παραμονές και των δύο καταστροφικών πολέμων οι οποίοι, περιέργως, τους «αιφνιδίασαν»· την ίδια εθελοτυφλία και μοιρολατρία δείχνουν και σήμερα. Όσο για τον ταυτοτικό λαϊκισμό, υπερτονίζει, όπως συνέβαινε στον Μεσοπόλεμο, τις «διαφορές» ανάμεσα στους ευρωπαϊκούς λαούς, ανασύρει αρχαία ή απαρχαιωμένα στερεότυπα και, διασπώντας την Ευρώπη, αποτυγχάνει να διαχειριστεί τα οικονομικά της προβλήματα και να αναχαιτίσει τον ισλαμικό σκοταδισμό ακόμα κι όταν τον αναγνωρίζει. Ex oriente tenebrae.

Χρειάζεται ευρωπαϊκή ενημέρωση, ευρωπαϊκή παιδεία. Και γιατί όχι, μια δόση ευρωπαϊκής μυθολογίας που μπορεί να μας κάνει ισχυρότερους και πιο αισιόδοξους για τη μοίρα μας. Αν διατρέξουμε την ευρωπαϊκή ιστορία, θα διαπι-

στώσουμε εύκολα ότι, λόγου χάρη, οι Γάλλοι είναι ένα μωσαϊκό λαοτήτων που ενώθηκαν «τεχνητά», όπως άλλωστε και οι Γερμανοί και οι Ιταλοί που ήταν επί αιώνες χωρισμένοι σε κρατίδια. Τι σημαίνει «Είμαι Αυστριακός;» (όπως ήταν ο Στέφαν Τσβάιχ). Και ποια είναι η διαφορά του Αυστριακού από τον Γερμανό ή τον Ούγγρο; Η ιστορία αποδεικνύει ότι αν οι Νορμανδοί δεν είχαν καταπλεύσει

στην Αλβιόνα, οι σημερινοί Άγγλοι δεν θα ήταν οι σημερινοί Άγγλοι· κι όσο για τους Σκανδιναβούς, εκτός τού ότι, όπως είναι φυσικό, μοιάζουν μεταξύ τους, μοιράζονται τις ίδιες ρίζες με ολόκληρη τη Βόρεια Ευρώπη. Αν πρέπει να προσθέσουμε την Ελλάδα σ’ αυτή την κοινή ιστορία —και νομίζω ότι είναι απολύτως απαραίτητο— υπήρξε και παραμένει η Πύλη της Δύσης. Αν οι Ροδίτες και οι Κύπριοι δεν είχαν φτάσει στη Μασσαλία το 600 π.Χ...αν...

Τα επιχειρήματα της κοινής ευρωπαϊκής πατρίδας έχουν ακουστεί τόσες φορές ώστε καταντούν απλοϊκά και τετριμμένα: ο χριστιανισμός, η Αναγέννηση, ο Διαφωτισμός, οι λαϊκές, κοσμικές επαναστάσεις, το κράτος δικαίου· ακόμα και το ίδιο το κράτος ως επινόηση. Στην Ευρώπη ο εθνικισμός θα έπρεπε, και θα μπορούσε, να χάσει το νήμα του. Στην πορεία της ιστορίας, πολλές εθνότητες ξεχάστηκαν: είτε έσβησαν δημογραφικά, είτε αφομοιώθηκαν εθελοντικά, είτε βρέθηκαν σε περιβάλλον εθνικιστικών πλειοψηφιών που τις παραμέρισαν, που τις κατέστησαν αόρατες. Υπάρχει κάτι ενδιαφέρον στην εκούσια invisibility, στο να μην κραδαίνουμε σημαίες της εθνικής, θρησκευτικής και πολιτιστικής μας ταυτότητας, στο να είμαστε πρώτα Ευρωπαίοι και στη συνέχεια Γερμανοί, Τσέχοι ή Έλληνες· στο να είμαστε θρησκευόμενοι στον ιδιωτικό, όχι στον δημόσιο χώρο· στο να

έχουμε ταυτότητες πολλαπλές και συμφιλωμένες μεταξύ τους. Ο ευρωπαϊκός πολιτισμός είναι πολιτισμός του ατόμου και της ιδιωτικότητας· η “privacy” είναι ευρωπαϊκή αξία, αξία της Δύσης. Όσο για την αφομοίωση και την επιμεξία θα έπρεπε να βιώνονται θετικά, όχι ως κατάπιξη κάποιας υπερήφανης και δόθεν μοναδικής ταυτότητας.

Η Ευρώπη, όπως γράφει ο Τσβάιχ, οφείλει να αποτοξινωθεί· πρώτα από τη μέθη του εθνικισμού· ύστερα από το αίσθημα ματαιώσης που δημιούργησαν τα χονδροειδή της λάθη: η επιβράδυνση της ευρωπαϊκής ενοποίησης, η γραφειοκρατικοποίηση του διοικητικού συστήματος των Βρυξελλών, η αποτυχία να αναγνωρίσουμε στη μετακομμουνιστική Ρωσία μια ευρωπαϊκή χώρα, η αφέλεια, πρόχειρη και μυωπική πολιτική της πολυπολιτισμικότητας. Μολονότι η θρησκεία παραμένει το όπιο των λαών — αν και δεν τους αποκοιμίζει· αντιθέτως, σε μια έκρηξη παρενεργειών, τους καθιστά βαρβάρους — ο εθνικισμός, ιδιαίτερα αυτή η παραλλαγή του ευρωπαϊκού σεκταρισμού, μπορεί να αποβεί ακόμα πιο επικίνδυνη ουσία. ▀

**ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ,
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΑΙ-
ΔΕΙΑ. ΚΑΙ ΓΙΑΤΙ
ΟΧΙ, ΜΙΑ ΔΟΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ
ΜΥΘΟΛΟΓΙΑΣ
ΠΟΥ ΜΠΟΡΕΙ
ΝΑ ΜΑΣ ΚΑΝΕΙ
ΙΣΧΥΡΟΤΕΡΟΥΣ
ΚΑΙ ΠΙΟ ΑΙΣΙΟ-
ΔΟΞΟΥΣ ΓΙΑ ΤΗ
ΜΟΙΡΑ ΜΑΣ**

Κυπριακό ΧΟΡΕΥΟΝΤΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΤΡΕΛΟΥΣ

Του ΝΙΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ

Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής είχε απόλυτα δίκιο όταν αναρωτιόταν, «ο Μακάριος και εγώ υπογράψαμε ταυτόχρονα τη Συνθήκη της Ζυρίχης. Πώς είναι δυνατόν αυτός να θεωρείται ήρωας και εγώ προδότης». Η απάντηση, δεκαετίες μετά, είναι τόσο απλή όσο η διαπίστωση του Γιώργου Σεφέρη. Όπου και αν πας, όπου και αν βρεθείς, όπου και να ρίξεις το βλέμμα σου, η Ελλάδα σε πληγώνει.

Οι Κύπριοι καλώς το εννόησαν και το κατανόησαν από τότε, εκτός από το καταθλιπτικό εκείνο μέτωπο της ΕΟΚΑ, της μετέπειτα ΕΟΚΑ Β και του εκκλησιαστικού αμαλγάματος, μέτωπο που από τότε έως σήμερα βγάζει «πολιτικό και φυσικό μεροκάματο» από τη διαίρεση του νησιού. Αυτό το μέτωπο διέθετε εξ αρχής ένα φυσικό σύμμαχο, όλους εκείνους που στην Ελλάδα αρνήθηκαν και αρνούνται να αποδεχθούν πως η Κύπρος δεν είναι μία εκ των Νομαρχιών του ελληνικού κράτους και πως η Λευκωσία δεν είναι κάτι σαν τη Λαμία ή το Ναύπλιο. Πρόκειται για εκείνους τους Ελλαδίτες μιας εξόφθαλμα κοτζαμπάσικης και συντηρητικής φράξιας του διαχρονικού ελληνικού πολιτικού συστήματος, η οποία υφίσταται στον πυρήνα της εθνικιστικής Λαϊκής Δεξιάς και η οποία καταλήγει στον εθνικιστικό κόρφο της Αριστεράς, από τα χρόνια κυριαρχίας του ΚΚΕ έως το βαθύ ΠΑΣΟΚ και σήμερα στην εθνικο-λαϊκιστική φράξια του ΣΥΡΙΖΑ.

Αυτό το μέτωπο, από τη Λευκωσία έως τη Θεσσαλονίκη και από τις φασιστικές παραφυάδες των επιγόνων του Νίκου Σαμπιών έως τους φίλους του Μιχάλη Χαραλαμπίδη, αντέδρασε, υπονόμεισε, τορπίλισε και τελικά ισοπέδωσε το Σχέδιο Ανάν, όχι διότι ήταν ένα κακό ή καλό σχέδιο, αλλά διότι η προοπτική εφαρμογής του αφαιρούσε από τα πολιτικά τρωκτικά του κυπριακού εθνικολαϊκισμού και τους ελλαδίτες συνοδοιπόρους τη δυνατότητα απόκτησης του καθημερινού «πολιτικού μεροκάματος».

Προκαλεί άλλωστε εντύπωση το γεγονός ότι τις τελευταίες εβδομάδες «ειδικοί επί των εθνικών θεμάτων» πανεπιστημιακοί και δημοσιογράφοι, επικεφαλής τμημάτων Στρατηγικών Μελετών (ο Θεός και η ψυχή τους), δημοσιογράφοι οι οποίοι εξακολουθούν να επιβιώνουν διαθέτοντας πιστοποιητικά εθνικόφρονης διαχείρισης των εθνικών ζητημάτων, έχουν ξεσαλώσει με κείμενα και συνθήματα που καταλήγουν στο εξής μότο: «Δεν πρέπει για κανένα λόγο να υπάρξει συμφωνία στη Γενεύη για το Κυπριακό».

Ο πρόεδρος της Κύπρου Νίκος Αναστασιάδης ξεκαθάρισε το θέμα απευθυνόμενος στους Καλαμαράδες «Πατέρες του Έθνους». Η Κύπρος, είπε, δεν είναι ούτε το χωριό τους, ούτε η χώρα τους ούτε και το πολιτικό οικόπεδό τους. Η Κύπρος είναι ένα ανεξάρτητο κράτος, μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και δίνει λόγο στους πολίτες της οι οποίοι και είναι κυρίαρχοι στο έδαφός της.

Δυστυχώς για την ίδια την Ιστορία και το νησί, η ίδια ακριβώς νοοτροπία και πολιτικό σύνδρομο διακατέχει και το διαχρονικό πολιτικό προσωπικό της Άγκυρας με μία δόση ασιατικού-οθωμανικού τύπου πολιτικού αλατοπίπερου που διαμορφώνει και το γνωστό τουρκικό στιλ του «τουρκομπαρόκ». Ο συνδυασμός ενός ελληνικού εθνικολαϊκισμού και ενός οθωμανικού τουρκομπαρόκ κυριολεκτικά σκοτώνει. Σε αυτή τη φάση βρισκόμαστε, με τους εθνικιστικούς λύκους της ημεδαπής να αλυχτούν και τους Γκρίζους Λύκους της γείτονος να ουρλιάζουν. Το αποτέλεσμα ως προς την τηλεοπτική, επικοινωνιακή πλευρά του ζητήματος είναι ανατριχιαστικό.

Το εφιαλτικό σενάριο

Φανταστείτε τον Ταγίπ Ερντογάν ο οποίος ως μοναδικό σκοπό της ζωής του έχει υιοθετήσει την αναβάθμισή του σε νόμιμο διάδοχο της δυναστείας των Οσμανλίδων, κατά τον 21ο αιώνα, και αναμένει διά δημοψηφίσματος εντός του Απριλίου να αναβαθμιστεί και συνταγματικά με τις ψήφους των Γκρίζων Λύκων και των εθνικοσοσιαλιστών του ακροδεξιού Ντοβλέτ Μπαχτσελί (του κόμματος MHP) σε

Από την ταινία «The division of Cyprus» των Ανδρέα Αποστολίδη και Πούρι Αβέρωφ.

απόλυτο άρχοντα του σουνιτικού νεο-οθωμανισμού, φανταστείτε αυτό τον άνθρωπο να αναγκάζεται εκ των πραγμάτων να υποχωρήσει στο Ιράκ (όπως διαφαίνεται), να συνθηκολογήσει με τη Δαμασκό και τον Ασάντ (όπως προαλείφεται ελέω Ρωσίας), να συμμαχήσει με το Ιράν (λόγω κοινού κουρδικού κινδύνου, όπως προβλέπεται). Φανταστείτε τον Ταγίπ Ερντογάν να υποχρεώνεται, όπως διαγράφεται από τις εξελίξεις, σε μία πλήρη υποχώρηση έναντι του Ισραήλ έτσι ώστε να κερδίσει την εύνοια της νέας αμερικανικής διακυβέρνησης, την οικονομική συμμαχία με το εβραϊκό λό-

μπι αλλά και τη διεθνή υποστήριξη για την κατασκευή του αγωγού φυσικού αερίου από τα κοιτάσματα της Ανατολικής Μεσογείου προς την Ευρώπη. (Λύση υπαρκτή και οικονομικά συμφέρουσα αλλά με προβλήματα ως προς τη διαχρονική ασφάλεια του αγωγού.)

Αν όλα τα παραπάνω συμβούν, τότε ποια θα είναι η εθνικιστική δικλίδα ασφαλείας η οποία θα προσφερθεί στο διψασμένο για κάποια «εθνική νίκη» τουρκικό κοινό; Πώς οι Γκρίζοι Λύκοι και η τουρκική ακροδεξιά θα ψηφίσουν υπέρ του Ερντογάν στο δημοψήφισμα; Με τι αντάλλαγμα; Με το Κυπριακό, βεβαίως. Εν μέρει και με το Αιγαίο.

Αυτή η λεπτομέρεια φαίνεται να μην απασχολεί τους πολιτικούς κύκλους στην Αθήνα, που απεργάζονται το σενάριο αποτυχίας των συνομιλιών της Γενεύης.

Ο Νίκος Αναστασιάδης και ο Άνδρος Κυπριανού, οι δύο βασικοί μοχλοί της κυπριακής πολιτικής ζωής, καθώς και ο Ακιντζι, ο πρόεδρος των Τουρκοκυπρίων και μοναχικός καβαλάρης σε αυτό το εθνικο-λαϊκιστικό παραλήρημα της Άγκυρας αλλά και του τοπικού πολιτικού συστήματος στα Κατεχόμενα, αυτοί οι τρεις, δηλαδή ο Δημοκρατικός Συναγερμός, το ΑΚΕΛ και ο Ακιντζι (περί αυτού πρόκειται για να μην παραμυθιαζόμαστε), αποζητούν ένα κοινό, ευρωπαϊκό και διεθνές πλαίσιο συμβίωσης το οποίο έρχεται σε άμεση σύγκρουση με το αντιδυτικό παραλήρημα Ερντογάν, με τη σταδιακή «ασιατοποίηση» της τουρκικής κοινωνίας με όχημα το Ισλάμ, αλλά και με το διαχρονικό σύνδρομο μέρους του ελληνικού πολιτικού προσωπικού και συγκεκριμένων μηχανισμών του ελληνικού κράτους που δεν έχουν χωνέψει ούτε και θα χωνέψουν πως η Κύπρος είναι ανεξάρτητη κρατική οντότητα και πως οι Ελληνοκύπριοι είναι πολίτες ανεξάρτητου κράτους αλλά και δυναμικό κομμάτι του σύγχρονου Ελληνισμού. Μόνο που Ελληνισμός και Ελλάδα είναι δύο εντελώς διαφορετικά και ενίοτε αντιθετικά πράγματα, για να εξηγήσουμε. Πολλές φορές ότι χάνει η Ελλάδα το κερδίζει ο Ελληνισμός και ότι

χάνει ο Ελληνισμός το κερδίζει η ανθρωπότητα (βλέπε τα χειρόγραφα Πλάτωνα και Αριστοτέλη, που ευτυχώς τα διέσωσε το Αραβικό Χαλιφάτο ως αντάλλαγμα μεταξύ άλλων για τη λύση της πολιορκίας της Πόλης. Έτσι, για να θυμόμαστε.)

Το πιθανότερο λοιπόν είναι να αποτύχει αυτή η φάση των συνομιλιών της Γενεύης. Τότε τα ίδια τα πολιτικά τρωκτικά που κραυγάζουν θα σιωπήσουν, όταν αρχίσουν να κυκλοφορούν τα σενάρια περί ενσωμάτωσης της Βορείου Κύπρου από την Τουρκία. Τότε και τα πρωτοπαλίκαρα του εθνικο-λαϊκισμού στη Λευκωσία θα αντιληφθούν τι σημαίνει η επέκταση των συνόρων με την Τουρκία από το Τριεθνές του Έβρου μέχρι την Αμμόχωστο. Ο Γεώργιος Παπανδρέου είχε διαμηνύσει τότε, στα χρόνια του '60, πως «αν η Τουρκία εισέλθει στο τρελοκομείο τότε θα ακολουθήσουμε». Παρολίγον να συμβεί το 1974 με πρωτοβουλία της ελληνικής Χούντας, του κυπριακού φασιστικού μορφώματος της ΕΟΚΑ Β και των συμμάχων της και του φιλόδοξου, μακαρίτη πια, Ετζεβίτ. Η τραγωδία επετεύχθη. Οι επιγονοί των πολιτικών αυτών τρωκτικών εμφανίστηκαν και πάλι και μάλιστα τη στιγμή που όλο το σύστημα της Ανατολικής Μεσογείου και της Εγγύς Ανατολής βρίσκεται σε πλήρη αποσταθεροποίηση. Ως γνωστόν, δεν υπάρχει θεός παρά μόνον σοβαροί ή γελοίοι άνθρωποι. Συνήθως κερδίζουν οι δεύτεροι. **Α**

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΞΕΚΑΘΑΡΙΣΕ ΤΟ ΘΕΜΑ ΑΠΕΥΘΥΝΟΜΕΝΟΥΣ ΣΤΟΥΣ «ΠΑΤΕΡΕΣ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ». Η ΚΥΠΡΟΣ, ΕΙΠΕ, ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΤΟΥΣ, ΟΥΤΕ ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΟΙΚΟΠΕΔΟ ΤΟΥΣ. Η ΚΥΠΡΟΣ ΕΙΝΑΙ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟ ΚΡΑΤΟΣ, ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΕ.

Η ομιλούσα συνείδηση

Της ΜΙΛΕΝΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ

Στην καθιερωμένη ετήσια λαμπρή χολιγουντιανή τελετή για την απονομή της Χρυσής Σφαίρας που θεωρείται ο προάγγελος των βραβείων Oscar, κυριαρχούν οι λαμπερές και οι λαμπεροί σταρ, οι καλόγουστες ή κακόγουστες εμφανίσεις τους και οι συνήθως κοινότοπες ομιλίες των βραβευμένων μαζί με τα αστεία του παρουσιαστή της τελετής.

έτος όμως, την παράσταση νομίζω έκλειψε η Μέριλ Στριπ η οποία παρέλαβε άλλο ένα ειδικό βραβείο για τη μεγάλη προσφορά της στον κινηματογράφο. Στη σύντομη ομιλία της, βαθιά και ανεπιτήδευτα συγκινημένη η ίδια, έκανε ένα αιχμηρό σχόλιο με αποδέκτη το νέο πρόεδρο των ΗΠΑ τον οποίο απέφυγε να κατονομάσει.

Η αμερικανίδα ηθοποιός με αφορμή τη χοντρόπετση και χυδαία απόπειρα του Ντόναλντ Τραμπ να κοροϊδέψει έναν αμερικανό δημοσιογράφο με ειδικές ανάγκες, απηύθυνε στο ακροατήριό της ένα συγκινητικό κάλεσμα για την προστασία και την υπεράσπιση θεσμών και απόψεων που ο νέος πρόεδρος των ΗΠΑ έχει επανειλημμένως στοχοποιήσει. Η ελευθεροτυπία, η βιομηχανία του θεάματος και οι φιλελεύθερες απόψεις των πρωταγωνιστών της, τα ανθρώπινα δικαιώματα, οι ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, η Αμερική ως χώρα ευκαιριών για τους αδύναμους και μη προνομιούχους, χώρεσαν στη σύντομη ομιλία της Μ. Στριπ, η οποία εκείνη τη στιγμή μετατράπηκε από κινηματογραφική σταρ στην ομιλούσα συνείδηση της χώρας της. Μια διανοούμενη σταρ που παίρνει δημόσια θέση, που αφυπνίζει, που προκαλεί τη σκέψη των συμπολιτών της ζητώντας τους να μοιραστούν μαζί της τις ανησυχίες της.

Στις κοινωνίες που χειμάζονται από βαθιά κοινωνική, ηθική και πολιτική κρίση, από κρίση αξιών η οποία συνήθως ακολουθεί την ύφεση και την οικονομική κρίση αλλά είναι πιο επικίνδυνη και πιο διαλυτική από αυτές, οι παρεμβάσεις

και οι δημόσιες τοποθετήσεις της πνευματικής και καλλιτεχνικής ελίτ λειτουργούν σαν το νερό στο διψασμένο χορτάρι (για να παραφράσουμε τον Σεφέρη).

Αυτές οι φωνές, οι δυνατές και στέρεες από την προσωπικότητα, τη συγκρότηση, το ήθος των εκφραστών τους, μπορούν να έχουν έναν καταλυτικό ρόλο στην αυτοσυνειδησία του συνόλου της κοινωνίας. Δεν είναι φωνές που «χαϊδεύουν»

τον κυρίαρχο λαό, δεν τον απαλλάσσουν από ενδεχόμενες ευθύνες

ούτε τον μαλώνουν και του κουνάνε το δάχτυλο. Είναι φωνές που εκφράζουν την υπέρβαση της ατομικότητας προτάσσοντας το συλλογικό στόχο. Είναι φωνές που αποκαλύπτουν την πλάνη και επαναφέρουν στο προσκήνιο την αλήθεια και τη λογική. Είναι φωνές που διαχωρίζουν το μείζον από το έλασσον. Είναι φωνές που επιμένουν στη σημασία της λειτουργίας των θεσμών όταν οι θεσμοί δέχονται ανοίκειες και δημαγωγικές επιθέσεις. Είναι φωνές που δεν συμψηφίζουν, που δεν υπολογίζουν προσωπικές επιπτώσεις ή παράπλευρες απώλειες.

Φωνές χωρίς πάθος, δηλαδή χωρίς εμπάθεια, αλλά και χωρίς φόβο. Χωρίς υστερόβουλες θεωρήσεις και κυρίως με τη σκέψη τους στο μέλλον της χώρας που σήμερα κλυδωνίζεται.

Είναι οι φωνές που έχει περισσότερο από ποτέ ανάγκη η χώρα μας. Δεν αναφέρομαι ούτε σε Κασσάνδρες ούτε σε προμηνείες. Αναφέρομαι σε πνευματικούς ταγούς που στις κρίσιμες ώρες της ιστορίας κάθε τόπου, τις δύσκολες κατά τεκμήριο, παίρνουν θέση και μπορούν να λειτουργήσουν ως πυξίδα για τους συμπολίτες τους.

Είναι κατά συνέπεια καθοριστικός ο ρόλος τους και η παρέμβασή τους. Είναι δείκτης ωριμότητας, πολιτισμού και πλούτου για κάθε κοινωνία. Και ο λαός έχει πάντα ανάγκη, συνειδητή ή ασυνείδητη, να τους ακούσει. **A**

© Getty Images/BrandNew Images

ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ

ΣΤΟ GOETHE-INSTITUT

Εγγραφές από 12 Ιανουαρίου 2017

www.goethe.de/hellas

GOETHE
INSTITUT

Goethe-Institut Hellas

Οι σαμάνοι της κρίσης

Του ΣΠΥΡΟΥ ΒΛΕΤΣΑ

Πριν από χρόνια παρακολούθησα μια ταινία από τη νότια Αφρική με τίτλο «Επιδημία» (Beat the Drum, 2003). Η ταινία ξεκινά σε μια από τις καλύβες ενός χωριού. Η γιαγιά έχει να θρέψει καμιά δεκαριά εγγόνια της, όλα ορφανά, καθώς οι γονείς τους έχουν πεθάνει από AIDS. Το μοναδικό περιουσιακό της στοιχείο είναι μια αγελάδα που δίνει το καθημερινό γάλα των παιδιών.

Μέσα στην απελπισία της επισκέπτεται τον πνευματικό ηγέτη της κοινότητας και ζητάει τη βοήθειά του για το κακό που τη βρήκε. Εκείνος αποδίδει τη συμφορά στο θυμό των προγόνων της, που την τιμωρούν γιατί δεν τους τιμά όπως πρέπει. Για να τους εξευμενίσει της συστήνει να θυσιάσει την αγελάδα προς τιμήν τους. Η γιαγιά ακούει τη συμβουλή και θανατώνει την αγελάδα. Έτσι τα εγγόνια της στερούνται ακόμη και το γάλα.

Από την αρχή η ελληνική κρίση ερμηνεύτηκε και αναγνωρίστηκε από τους περισσότερους Έλληνες σαν μια επιδίωξη των ξένων να βλάψουν και να εκμεταλλευτούν τη χώρα. Τα πραγματικά προβλήματα των τεράστιων ελλειμμάτων και της μη ανταγωνιστικής οικονομίας εξορίστηκαν από το δημόσιο διάλογο και στη θέση τους μπήκαν θεωρίες συνωμοσίας και ευφάνταστα σενάρια.

Η φαντασία αντικατέστησε την πραγματικότητα, τόσο στις θεωρίες για την προέλευση της κρίσης, όσο και στις προτάσεις για έξοδο από αυτήν. Ο Στέλιος Ράμφος έχει επισημάνει ότι οι Έλληνες είναι εξαιρετικά καχύποπτοι και για αυτό καταλήγουν εύπιστοι. Αν και εκ πρώτης όψεως οι δύο έννοιες είναι αντίθετες, στην περίπτωση μας αποδείχτηκαν οι δύο όψεις του ίδιου νομίσματος.

Η καχυποψία έβλεπε παντού συμφέροντα που σκόπευαν να κατασπαράξουν την Ελλάδα. Η ευπιστία έβρισκε και αποδεχόταν σωτήρες που θα έλυναν όλα μας τα προβλήματα, χωρίς να αλλάξουμε τίποτε από όσα μας οδήγησαν στη χρεοκοπία. Πάντα υπήρχαν κάποιοι καλοί κύριοι που θα μας έδιναν τα λεφτά για να συνεχίσει το κράτος να ξοδεύει πολύ περισσότερα από όσα εισπράττει και η κοινωνία να καταναλώνει πολύ περισσότερα από όσα παράγει.

Τον Δεκέμβριο του 2010 ο Μίκης Θεοδωράκης συμπεριέλαβε στη διακήρυξη της «Σπίθας», που είχε ιδρύσει, τον ισχυρισμό ότι «η Κίνα θέλει να μας ξεπληρώσει όλο το δημόσιο χρέος, χωρίς ανταλλάγματα» και «να μας δανείσει με επιτόκιο 1%», αλλά η ελληνική κυβέρνηση αρνείται. Αργότερα ο Αλέξης Τσίπρας έλεγε ότι θα επαναφέρει τους

μισθούς και τις συντάξεις στα επίπεδα του 2009, χωρίς να πει από πού θα έβρισκε τα χρήματα. Ο βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ Αλέξης Μητρόπουλος έλεγε ότι θα διαγραφεί το 80% των οφειλών σε δημόσιο και τράπεζες για όλους, φτωχούς και πλούσιους.

Η ζήτηση για θεωρίες οι οποίες απέδιδαν την κρίση στα σκοτεινά σχέδια των ξένων κέντρων αυξανόταν μαζί με τη ζήτηση για υποσχέσεις παροχών από ανύπαρκτα χρήματα. Αν άνοιγες το πρωί την τηλεόραση θα έβλεπες τα φανταστικά δισεκατομμύρια να ξεχειλίζουν. Με το νου πλουταίνει η κόρη, με τα λόγια η ακαμάτρα.

Τη ζήτηση για δωρεάν χρήμα εκμεταλλεύτηκε και ο Αρτέμης Σώρρας. Το σενάριό του ήταν κάπως εξεζητημένο, αλλά δεν μπορούσε να πει κι αυτός τα ίδια με τους άλλους. Δεν μπορούσε να πει ότι η Μέρκελ «δεν υπάρχει ούτε μία στο εκατομμύριο να πει όχι» και ότι «θα μας παρακάλανε να μας δανείσουν» για να ζούμε αιωνίως με τα λεφτά των άλλων.

Τα παραμύθια δεν κινούνται μόνο στο χώρο του φανταστικού. Εγκαθίστανται στο μυαλό των ανθρώπων, καθορίζουν τις αντιδράσεις τους και έτσι μεταβάλλουν την πραγματικότητα. Τα παραμύθια συχνά έχουν τη δύναμη να αλλάξουν την πορεία των πραγμάτων. Η συμβουλή του σαμάνου στη γιαγιά της ταινίας μπορεί να ήταν εντελώς εξωπραγματική, τα αποτελέσματά της όμως ήταν πραγματικά.

Οι σαμάνοι της κρίσης κατάφεραν να πείσουν πολλούς πολίτες για τις εννοήσεις τους. Αρκετοί πείστηκαν και γιατί έβλεπαν ότι τα συμφέροντά τους θα εξυπηρετηθούν καλύτερα με την κυριαρχία των μύθων. Ο συνδυασμός αφέλειας και ιδιοτελών επιδιώξεων έδωσε στους εμπόρους των μύθων μεγαλύτερη δύναμη.

Αποφασίσαμε ως κοινωνία να θυσιάσουμε την παραγωγική Ελλάδα, όπως ακριβώς η γιαγιά θυσίασε την πολύτιμη αγελάδα της. Πιστέψαμε ότι οι μάγοι θα δημιουργήσουν πλούτο με τη δύναμη του λόγου τους. Πως αρκεί να τιμωρηθούν τα κακά πνεύματα της Μέρκελ και του Σόιμπλε για να γεμίσει το πιάτο μας.

Την προηγούμενη εβδομάδα το κυπριακό κράτος δανείστηκε με επιτόκιο 0,02%. Την ίδια εβδομάδα στην Ελλάδα μπήκε ακόμη ένα κύμα αύξησης της φορολογίας. Η Κύπρος εντάχθηκε σε πρόγραμμα στήριξης την άνοιξη του 2013 και από καιρό το έχει ολοκληρώσει επιτυχώς. Εμείς, που ακούσαμε τους σαμάνους, συζητάμε για νέα μέτρα και νέο μνημόνιο. ■

Του ΚΩΣΤΑ ΓΙΑΝΝΑΚΙΔΗ

Δύο-τρεις φορές την εβδομάδα αγοράζω φαγητό από ένα φούρνο που βρίσκεται δίπλα σε ξενοδοχείο ημιδιαμονής. Η διαδικασία θέλει το χρόνο της. Θα βγει η σαλάτα από το ψυγείο, θα τηςβάλουν λαδόξυδο και μετά το καπάκι. Και από πάνω η αραβική πίτα με τη γαλοπούλα. Και δίπλα ένα γιαούρτι, με το κουταλάκι του. Κάνω δίαιτα σαν αμαρτωλός που ξέρει ότι, στην ανάγκη, μπορεί να εξομολογηθεί όσες φορές θέλει. Όσο περιμένω να ετοιμάσουν τη σακούλα μου, χαζεύω έξω στο δρόμο την είσοδο του ξενοδοχείου ημιδιαμονής. Βλέπω να έρχονται βίζιτες, σαν χριστουγεννιάτικα δένδρα —στολισμένες, εντυπωσιακές, ψεύτικες, για συγκεκριμένη και περιορισμένη χρήση. Τις αφήνουν μπροστά στα σκαλιά αυτοκινήτων που οδηγούν νεαροί με κοντά μαλλιά και τατουάζ με ιδεογράμματα στα χέρια. Εμφανίζονται υπερήφανα νεαρά ζευγάρια με το κεφάλι ψηλά, σαν κύκνοι, πιασμένα χέρι με χέρι, τόσο φρέσκα, που λες, εντάξει, αρκεί που η σάρκα είναι τεντωμένη, αυτό φτάνει για να είναι και καύλα. Έρχονται ζευγάρια μέσης ηλικίας, παράνομα. Που προσπαθούν να δείξουν άνετα, περπατούν αργά, ενώ θα ήθελαν να μπουν στο δωμάτιο πετώντας. Φίλε, δείχνει πολύ θλιβερό αν δεν είσαι ένας από τους δύο. Τους βλέπεις και λες ναι, το μεγαλείο του έρωτα είναι στην τύφλα του. Αυτά τα ζευγάρια χαζεύω περισσότερο. Μπορεί από ντροπή, μπορεί και από ζήλια, ούτε στον εαυτό μου δεν θέλω να το πω. Να, η κυρά με το καθωσπρέπει παλτό και την τσάντα στο δεξί χέρι, μαζί με τα κλειδιά του αυτοκινήτου. Σχεδόν το φωνάζει ότι είναι παντρεμένη, μητέρα που το έχει σκάσει από τη δουλειά. Λίγο το κεφάλι να σήκωνε, να φύσαγε την ντροπή σαν τη φράντζα που της πέφτει στα μάτια, θα την είχα δίπλα μου να ψωνίζει καρβέλια και γιαούρτια για το σπίτι. Και από δίπλα ο συνοδός της. Μεσόηλικας, μπορεί και στις παρυφές της τρίτης ηλικίας. Με φαλάκρα. Με ημίπαλο πάνω από το σκακι, μαύρο παπούτσι. Πόσο παρακμιακός! Τι σεξ κάνει αυτός; Ενστικτωδώς ψάχνω την αντανάκλαση μου στο τζάμι του μαγαζιού. Κοιτάζομαι. Το τζάμι και το φως μου επιστρέφουν μία θολή εικόνα. Πολύ ωραία.

Φεύγοντας, με τη σακούλα του φαγητού στο χέρι, περνάω μπροστά από το ξενοδοχείο, περπατώντας αργά, λες και ακολουθώ φέρετρο. Συχνά πετυχαίνω βίζιτες που βγαίνουν ή μπαίνουν, σνιφάρω αέρα και αισθάνομαι το άρωμα που ο άλλος θα πάρει στη γλώσσα του. Και τώρα που κάνει κρύο και φοράω παλτό και σκούφο, σκέφτομαι ότι ο εραστής που κάνει τσιγάρο και με βλέπει από το παράθυρο, θα τονώνει την αυτοπεποίθησή του με την κακομοιριά μου. Ένας άνθρωπος που ξέρει μου είπε ότι τα ξενοδοχεία ημιδιαμονής είναι η καλύτερη μπιζνα που μπορείς να κάνεις στον τουρισμό. Δουλεύεις ένα δωμάτιο πολλές φορές μέσα στη μέρα και, αν είσαι, λέει, ξύπνιος, θα φορολογηθείς μόνο για τη μία. Τα ζευγάρια δεν ζητούν τιμολόγιο, δεν πληρώνουν με κάρτα, δεν κοιτάζουν καν στα μάτια τον άνθρωπο που τους δίνει το κλειδί. Υπάρχουν καμιά εκατοστή ξενοδοχεία στην Αττική και τζιράρουν ένα πενντάρι σε εκατομμύρια κάθε χρόνο. Προσπαθώ να βρω το μέσο κόστος δωματίου και μετά να υπολογίσω σε πόσες συνεντεύξεις αντιστοιχούν αυτά τα νούμερα. Πρέπει να είναι εκατομμύρια και αυτές. Χιλιάδες βίζιτες με ακόμα περισσότερους πελάτες, παράνομα ζευγάρια ρημαγμένων γάμων με δυστυχημένα παιδιά, νεαρά ζευγαράκια που κάνουν χατ τρικ σε μία ώρα, μπάτσελορ πάρτι που εξελίσσονται σε παρτούζες, γραμμές κόκας επάνω στα κομοδίνα, δίπλα στα σημάδια των ποτηριών, μπουκαλάκια με ουίσκι, προφυλακτικά, τρύπια ματωμένα σεντόνια, καθρέφτες που παριστάνουν ότι δεν βλέπουν τίποτα, πορνοστάρ στο κλειστό κύκλωμα να πηδούνται σε 24ωρο, πρώην μέλη της Κομσομολ που αλλάζουν σεντόνια, μαύρες κουρτίνες. Τα βάζω όλα σε ένα καζάνι, μεγάλο και καυτό σαν της κολάσεως. Και βγαίνει από μέσα κάτι πηχτό και ροζ. Ζεστό λίπος που φτάνει να το απλώσεις σε όλη την πόλη, να σκεπάσεις κάθε δρόμο, κάθε σπίτι, να μην περνάει το κρύο. ●

→ giannakidis@protagon.gr

Εμφανίζονται υπερήφανα νεαρά ζευγάρια με το κεφάλι ψηλά,
σαν κύκνοι, πιασμένα χέρι με χέρι, τόσο φρέσκα, που λες,
εντάξει, αρκεί που η σάρκα είναι τεντωμένη.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ

Γιατί επέλεξες το ποίημα του Καβάφη «Η Σατραπεία» για την προσωπική σου ιστοσελίδα; Αφενός γιατί μου αρέσει ο Καβάφης αφεντέρου γιατί αυτό το ποίημα είναι πυξίδα στη ζωή μου. Όταν βρισκόμαστε σε σταυροδρόμι, όπου πρέπει να αποφασίσουμε ποιο δρόμο θα ακολουθήσουμε, τότε καλό είναι οι επιλογές μας να συνάδουν με τις αξίες μας.

Οι δικές σου αξίες; Έχουν να κάνουν με τη συνεισφορά στην πρόοδο της ανθρωπότητας. Δεν με αφορά ο πλούτος ούτε η καλοπέραση.

Στάση ζωής που την έμαθες από τους δικούς σου; Ναι, έτσι μεγαλώσα. Οι γονείς μου ήταν καθηγητές στη Μέση Εκπαίδευση· η μητέρα μου φιλόλογος και ο πατέρας μου μαθηματικός. Γρίφοι, παζλ, θεωρήματα, ουμανισμός, πολιτική –χωρίς φανατισμούς– ήταν μέρος των καθημερινών συζητήσεών μας και όχι το πώς θα αποκτήσουμε περισσότερα χρήματα.

Στην περίπτωση σου ο Αρταξέρξης του ποιήματος είναι η Microsoft ή η Google, που ενώ σου πρόσφεραν μια πολύ καλά αμειβόμενη δουλειά αρνήθηκες για να γίνεις καθηγητής στο MIT; (γέλια) Θα μπορούσε. Αν και είναι καλές περιπτώσεις αυτές οι εταιρείες. Η εμπειρία μου τόσο από τη Microsoft όσο και από την Google ήταν εξαιρετική. Είχα την απόλυτη ελευθερία να κάνω έρευνα, κάτι που πολύ σπάνια βρίσκεις στη βιομηχανία. Ο Αρταξέρξης είναι ίσως οι εταιρείες της Wall Street ή της Silicon Valley. Η κινητήρια δύναμη για να ασχοληθώ με κάτι είναι το επιστημονικό ενδιαφέρον. Πόσο θα εμπλουτίσει μια δουλειά την εμπειρία και τις γνώσεις μου και αν αυτές μπορούν να ενσωματωθούν μελλοντικά στο έργο μου.

Προχωράς πάντοτε με στόχους; Μου αρέσουν οι στόχοι, αλλά είμαι και οπαδός της κίνησης Brown – ένα μοντέλο στη φυσική που μελετάει τυχαίους περιπάτους. Ακολουθώντας ένα δρόμο μου αρέσει να μπαίνω σε παρακαμπτήριους οδούς εξερεύνησης, αλλά πάντα επιστρέφω στη βασική διαδρομή. Στους στόχους μου είναι πάντοτε τα άλυτα προβλήματα.

Τα άλυτα προβλήματα είναι πολλά. Τι σε οδηγεί να διαλέξεις ένα από αυτά, όπως ο γρίφος του Nash; Γενικά δεν θα έλεγα πως είμαι πολύ επικεντρωμένος τύπος, αν και κρατάω πάντοτε δύο τρεις κατευθύνσεις. Εκτός από τις γνώσεις που κουβαλάς είναι και θέμα γούστου το τι θα επιλέξεις. Αν δεν έχεις γούστο στην επιστήμη δεν πηγαίνεις μπροστά. Ο γρίφος του Nash, με τον οποίο ασχολήθηκα στο διδακτορικό μου, είναι ένας φορμαλισμός ενός πραγματικού προβλήματος. Λύνοντάς τον προέκυψαν ευρύτερες συνέπειες για την πραγματική ζωή. Προέκυψαν γνώσεις που βρίσκουν εφαρμογές και αλλού. Ένας συνάδελφος μου έλεγε πως υπάρχουν τεσσάρων ειδών διδακτορικές διατριβές. Η διατριβή Everest: παίρνεις ένα πάρα πολύ μεγάλο πρόβλημα και το λύνεις· η λύση αφορά κυρίως το συγκεκριμένο πρόβλημα. Η διατριβή Ferrari: στην προσπάθειά σου να λύσεις ένα πρόβλημα φτιάχνεις εργαλεία που θα χρησιμοποιηθούν και σε άλλους τομείς. Η διατριβή Armani: δεν έλυσες μεν κάτι καινούργιο, αλλά το έλυσες με έναν πολύ κομψό τρόπο – αυτό είναι μεγάλη αρετή στα μαθηματικά. Η πολύ περίπλοκη απόδειξη δείχνει πως κάτι δεν το κατάλαβες τόσο καλά. Τελευταία είναι η διατριβή Columbus: όπως ο Κολόμβος ξεκίνησε να ανακαλύψει έναν άλλο δρόμο για τις Ινδίες και ανακάλυψε την Αμερική, έτσι κι εσύ ξεκινάς να λύσεις ένα πρόβλημα και φτάνεις σε μια άλλη ανακάλυψη. Αυτές οι κατηγορίες, νομίζω, αφορούν και στη ζωή.

Ακόμα και στον ύπνο μου βλέπω λύσεις

35 χρονών, καθηγητής στο MIT και το όνομά του έγινε παγκοσμίως γνωστό όταν έλυσε ένα πρόβλημα (το γρίφο του Nash) που απασχολούσε τους επιστήμονες εξήντα χρόνια. Καλεσμένος από τη Στέγη να μιλήσει για την τεχνητή νοημοσύνη, ήπие με την Α.Β. καφέ αποκαλύπτοντας πώς αυτό που κατάφερε έχει σχέση με το Έβερεστ και τη Φεράρι!

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΑΣΤΡΟΓΙΑΝΝΙΤΗ

Πιστεύω πως πολλές πεποιθήσεις θα αλλάξουν στο μέλλον γιατί θα αλλάξουν και τα στατιστικά συμπεράσματα που θα βγουν με τη χρήση σωστής μεθοδολογίας.

Το δικό σου διδακτορικό σε ποια κατηγορία ανήκει; Είναι συνδυασμός Everest και Ferrari. Έλυσα ένα πρόβλημα που απασχολούσε τους επιστήμονες εξήντα χρόνια και για να το λύσω δημιούργησα καινούργια τεχνολογία που μπορεί να χρησιμοποιηθεί και σε άλλους τομείς. Άλλες μου δουλειές είναι πιο κοντά στον τύπο Columbus και πάντα στοχεύω στον Armani (γέλια).

Όταν αναφερόμαστε στην ανακάλυψή σου, σε συνεργασία με τον Χρίστο Παπαδημητρίου και τον Πολ Γκόλντμπεργκ, ποιο είναι το σωστό ρήμα που πρέπει να χρησιμοποιούμε; Εξαρτάται από το πώς θα το γράψεις. Μπορείς να πεις ανακάλυψαν την πολυπλοκότητα της ισορροπίας Nash ή διαφώτισαν τους οικονομολόγους για τα υπολογιστικά εμπόδια, τα οποία υπάρχουν στην εφαρμοσιμότητα και την ικανότητα πρόβλεψης που έχει η ισορροπία Nash.

Με την επίλυση του γρίφου του Nash αποδείξατε πως το μοντέλο σκέψης είναι πολύ ιδεαλιστικό και μακριά από την πραγματικότητα. Είναι σαν να περιγράφετε την ελληνική κατάσταση. Ιδεοληπτική ρητορική vs οικονομική πραγματικότητα. Δεν νομίζω πως υπάρχει αληθινή σύγκρουση στην Ελλάδα μεταξύ ιδεολογίας και πραγματικότητας. Συχνά η ιδεολογία χρησιμοποιείται με худαίο τρόπο προκειμένου να διαιωνίζονται τα κακώς κείμενα. Όλα αυτά τα έζησα και στο Πανεπιστήμιο, για να μη θυμηθώ τα λόγια πρώην υπουργού Παιδείας περί Αριστείας.

Ποιες είναι οι μεταβλητές στην εξίσωση που αποδεικνύει την αιτία της κρίσης; Δεν είναι εύκολη εξίσωση, αλλά πολλές μεταβλητές αφορούν τη διαφθορά. Διεφθαρμένοι πολιτικοί, επιχειρηματίες, αλλά και ψηφοφόροι. Υπάρχει όμως και μια μεταβλητή για το υγιές μέρος του κόσμου που στέκει ανήμπορο να αντιδράσει σε ό,τι συμβαίνει.

Ακούγεται επίσης πολύ συχνά πως στις κεντρικές αποφάσεις οι αριθμοί επικράτησαν των ανθρώπων... Ένας άγγλος πολιτικός έλεγε «μπορώ να αποδείξω τα πάντα με τη στατιστική εκτός από την αλήθεια». Όταν πας να ποσοτικοποιήσεις κάτι ο διάβολος είναι στις λεπτομέρειες. Πρέπει να είμαστε πολύ κριτικοί απέναντι στο οποιοδήποτε νούμερο μας παρουσιάζεται. Ο τρόπος που χρησιμοποιείται η στατιστική στην επιστήμη είναι πολλές φορές εσφαλμένος. Αυτή την εποχή, η δική μου έρευνα κοιτάζει τα θεμέλια της στατιστικής επιστήμης και κυρίως τον τρόπο που χρησιμοποιείται στις βιολογικές επιστήμες. Ο τρόπος που είναι φτιαγμένη η στατιστική είναι για να απορρίπτεις μια υπόθεση και όχι για να την επικυρώνεις. Καταλήγοντας, αν διαβάσεις ένα άρθρο σε μια εφημερίδα που αναφέρει πως οι επιστήμονες απέδειξαν κάτι κι αυτό συνοδεύεται από στατιστικά νούμερα, δεν είναι απαραίτητο πως πρέπει να το πιστέψεις. Υπάρχει κι ένα άρθρο που έγραψε ένας έλληνας επιστήμονας, καθηγητής στην ιατρική του Stanford, του οποίου ο (προκλητικός) τίτλος είναι «Γιατί η περισσότερη έρευνα στο μαθηματικό είναι λάθος» – το άρθρο δεν αναφέρεται σε γνωμοσιολογικού τύπου θεωρίες, σχέσεις πανεπιστήμιων με ιατροφαρμακευτικές εταιρείες κ.λπ. Μιλούσε για το πώς χρησιμοποιείται η στατιστική και τον τρόπο που τα επιστημονικά περιοδικά δέχονται δημοσιεύσεις.

Εξαιτίας αυτού του προβλήματος της στατιστικής επιστήμης είναι που καταλήξαμε στις τόσο λανθασμένες δημοσκοπήσεις; Να ξεκαθαρίσω πως έχω εμπιστοσύνη στα νούμερα και τη στατιστική, εφόσον η μεθοδολογία που ακολουθείται είναι σωστή. Δεν μπορώ να ακούω πολιτικούς να λένε αυξήθηκε ή μειώθηκε η ανεργία και να μη χρησιμοποιούν νούμερα στα επιχειρήματά τους. Το σημαντικό είναι να υπάρχουν συγκεκριμένα

ερωτήματα, αν θέλουμε συγκεκριμένα συμπεράσματα. Υπάρχει ένα ανέκδοτο. Σ' ένα υποβρύχιο ένας ναύτης κοιτάζει από το περισκόπιο. Ο καπετάνιος τον ρωτάει: «Πόσα;». «Δέκα». «Τι δέκα;» Και ο ναύτης του απαντάει «Τι πόσα;». Την επομένη των εκλογών στην Αμερική βγήκαν πολλά άρθρα που κατανόμαζαν τα στατιστικά λάθη των δημοσκοπήσεων. Πιστεύω πως πολλές πεποιθήσεις θα αλλάξουν στο μέλλον γιατί θα αλλάξουν και τα στατιστικά συμπεράσματα που θα βγουν με τη χρήση σωστής μεθοδολογίας.

Οι γονείς του είναι από την Κρήτη, σπούδασε στο τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου (βαθμός 9,98) για να συνεχίσει στο Berkeley. Έχει κερδίσει μια σειρά βραβείων και διακρίσεων, και από τα 27 του είναι επίκουρος καθηγητής στο MIT. Καθόμαστε σε ένα καφέ στο Ψυχικό, όπου έχουμε καταλήξει αναζητώντας αίθουσα που να μην καπνίζουν. Από κοντά φαίνεται εικοσάρης, είναι συνεχώς χαμογελαστός, εκτός από τις στιγμές που πρέπει να εξηγήσει κάποιο επιστημονικό πρόβλημα. Όταν πρωτομιλήσαμε στο τηλέφωνο του μιλούσα στον πληθυντικό, από σεβασμό γι' αυτό που είναι, όμως ο ίδιος επέβαλε τον ενικό. «Έρχονται φοιτητές από την Ελλάδα και μου μιλούν στον πληθυντικό αλλά τον κόβω και στο τέλος καταλήγουμε φίλοι».

Οι επιστήμονες είναι οι μπροστάρηδες της ορθολογιστικής σκέψης. Εσύ συναναστρέφεσαι με τα σπουδαιότερα μυαλά. Ωστόσο έχεις συναντήσει επιστήμονες που είναι, για παράδειγμα, ρατσιστές; Σπάνια. Εξάλλου είναι δύσκολο ένας επιστήμονας να είναι ρατσιστής, τουλάχιστον εκεί που δουλεύω. Ο λόγος είναι πρακτικός. Συναναστρέφεσαι με ανθρώπους από όλο τον κόσμο. Μέχρι σήμερα, στα 8 χρόνια που είμαι στο MIT, είχα 8 διδακτορικούς και 3 μεταδιδακτορικούς φοιτητές. Από αυτούς δύο Έλληνες, δύο Κινέζους, δύο Ινδούς, δύο Αμερικάνους, έναν Ρώσο, έναν Καναδό και έναν Ιρανό. Οπότε δεν σε παίρνει να είσαι ρατσιστής. Τα εθνικά στερεότυπα σπάνε όταν δουλεύεις μέρα νύχτα με κάποιον. Για παράδειγμα υπάρχουν πολλές ιρανές φοιτήτριες, οι οποίες μάλιστα κυκλοφορούν με τη μαντίλα και άνετα συνεργάζονται με φοιτητές από το Ισραήλ.

Έχω την εντύπωση πως δεν υπάρχουν πολλές γυναίκες στην πρώτη σειρά επιστημόνων, ειδικά στις θετικές επιστήμες. Γιατί συμβαίνει αυτό; Δυστυχώς, ισχύει. Πιστεύω πως η αιτία κρύβεται στο έντονο bullying που δέχονται από τα αγόρια στο σχολείο όσα κορίτσια θέλουν να ασχοληθούν με τα μαθηματικά. Ένας συνάδελφος οικονομολόγος καθηγητής έκανε μια πολύ ενδιαφέρουσα έρευνα. Κοίταξε από ποια σχολεία της Αμερικής έρχονται οι διακριθέντες στις μαθηματικές Ολυμπιάδες. Βρήκε πως τα αγόρια κατανέμονται ομοιόμορφα στα σχολεία όλης της Αμερικής, ενώ τα κορίτσια προέρχονται συνήθως από πολύ συγκεκριμένα ιδιωτικά σχολεία. Από την άλλη, μια άλλη συνάδελφος έκανε μια έρευνα στο Πανεπιστήμιο του Cornell, για να δει αν ο βαθμός που παίρνει ένας φοιτητής στο μάθημα της Πληροφορικής στο πρώτο έτος τον επηρεάζει για το αν θα την ακολουθήσει ως κατεύθυνση στο δεύτερο έτος. Ανακάλυψε, λοιπόν, πως οι φοιτητές δέχονται πολύ πιο εύκολα το βαθμό «Α», ενώ αντίστοιχα ο ίδιος βαθμός ήταν η αιτία για τις περισσότερες φοιτήτριες να μην ακολουθήσουν την Πληροφορική. Κάτι μας λέει αυτό. Πως το άγχος τους είναι τεράστιο γιατί θεωρούν ότι αν θέλουν να επιβιώσουν σ' αυτό το περιβάλλον πρέπει να είναι σε όλα πρώτες.

Έχεις αποκτήσει ισορροπία στην προσωπική ζωή σου; (γέλια) Δεν υπάρχει και την ψάχνω ακόμα. Κάθε τομέας της ζωής μου διαχέεται στον άλλο. Πολλές φορές νιώθω σαν ζογκλέρ που κάνει ένα νούμερο με μπάλες και αυτές συνεχώς αυ-

ξάνονται. Βρίσκομαι και σε μια κοινωνία που είναι πολύ εργασιομανής και δύσκολα μπορείς να ξεφύγεις. Ξέρω πως τα ταξίδια με αποφορτίζουν και νιώθω πιο καθαρό το μυαλό μου στην επιστροφή. Παλιότερα έπαιζα πιάνο. Τώρα αποφορτίζομαι προσπαθώντας να μάθω μπαγλαμά – αν και κατά βάση αγαπημένη μουσική είναι η τζαζ και η ροκ.

Τατουάζ έχεις, κι αν όχι ποιο μαθηματικό σύμβολο θα έκανες; (γέλια) Δεν έχω. Μαθηματικό σύμβολο... για να σκεφτώ... Ίσως μια ενδιαφέρουσα ανισότητα ή ο φανταστικός αριθμός γιωτ (i).

Έχεις παρατήσει μια προσωπική στιγμή γιατί «ήρθε» μια λύση ή μια ιδέα και ήθελες να την καταγράψεις; Ναι. Ακόμα και στον ύπνο μου βλέπω λύσεις. Άλλες φορές δεν τις θυμάμαι και άλλες αποδεικνύονται λανθασμένες. Αλλά μου έχει συμβεί και να λύσω πρόβλημα. Ξύπνησα και έγραφα τη λύση. Πάντα υπάρχουν στο πίσω μέρος του μυαλού μου τα μαθηματικά και δεν λείπουν οι αφορμές να τα φέρουν μπροστά! Όπως η ερώτησή σου για το τατουάζ, κάτι κινητοποίησε (γέλια). Οι περισσότεροι έχουν μια εικόνα για τους καθηγητές από ταινίες, που δίνουν –δικαιολογημένα ίσως– μια μεγαλύτερη έμφαση στις ιδιοτυπίες του επιστήμονα. Αυτό έχει δημιουργήσει μια στερεοτυπική άποψη για εμάς. Όχι πως δεν έχει βάση. Αν κυκλοφορήσεις στο MIT θα το καταλάβεις καλύτερα.

Θεωρείς τον εαυτό σου ιδιόμορφο; Τον θεωρώ λειτουργικά ιδιόμορφο (γέλια). Δεν ξέρω τι μπορεί να πιστεύει ο κόσμος για μένα, αλλά με θεωρώ απλό άνθρωπο.

Ποιο είναι το αντικείμενο της ομιλίας σου στη Στέγη; Θα μιλήσω για την τεχνητή νοημοσύνη, η οποία βρίσκεται σε μια επαναστατική φάση. Τα τελευταία δύο-τρία χρόνια έχουν γίνει τεράστια άλματα σε ό,τι την αφορά. Ας πούμε η αυτόματη μετάφραση της Google έχει γίνει πολύ καλύτερη σε σχέση με το παρελθόν. Το να μπορείς να κάνεις αναζήτηση βάσει μιας εικόνας. Γενικά ο υπολογιστής έχει προχωρήσει σε θέματα που αφορούν στην κατανόηση φωνής και εικόνας. Ο υπολογιστής κατάφερε και νίκησε τον παγκόσμιο πρωταθλητή του ασιατικού παιχνιδιού Go. Θέλω να μιλήσω για το πώς έχουν συμβεί όλες αυτές οι τεχνολογικές επαναστάσεις, αλλά και για κάποια φιλοσοφικά ερωτήματα, που αυτές έχουν προκαλέσει. Παρά τις προόδους της νευροεπιστήμης δεν ξέρουμε ακόμα το πώς ο άνθρωπος μαθαίνει, το πώς λειτουργεί ακριβώς ο ανθρώπινος εγκέφαλος. Στην προσπάθεια να σχεδιάσουμε εξυπνότερες μηχανές παρατηρήσαμε πως διαφορετικές αρχιτεκτονικές εκμάθησης έχουν και διαφορετικά αποτελέσματα – αποδόσεις. Απ' ό,τι φαίνεται όταν θέλεις να μάθεις κάτι και έχεις πρόσβαση σε περισσότερα παραδείγματα μαθαίνεις πιο εύκολα και αποδοτικά. Η αλγοριθμική μετάφραση του Google έχει γίνει καλύτερη όχι γιατί φορτώθηκε με περισσότερες λέξεις, κανόνες γραμματικής και γλωσσολογίας, αλλά με περισσότερα παραδείγματα. Ο αλγόριθμός της είναι πλέον ένας απλός στατιστικός σκελετός που προπονείται με πάρα πολλά παραδείγματα. Μήπως αυτό μας δείχνει πως και η εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας από έναν άνθρωπο είναι καλύτερα να ακολουθήσει αυτό το δρόμο; Το σίγουρο είναι πως όσο τελειοποιούμε την τεχνητή νοημοσύνη τόσο περισσότερο βρισκόμαστε κοντά στο να αναπαράγουμε τις δυνατότητες του ανθρώπινου εγκεφάλου.

Εκτός από ικανοποίηση, τι άλλο ένιωσες όταν έλυσε τον γρίφο του Nash; Πρώτα ήρθε η απόλυτη χαρά και η ικανοποίηση. Γιατί ως γνωστόν «του κυνηγού και του ψαρά το πιάτο, δέκα φορές είναι αδειανό και μια φορά γεμάτο» (γέλια). Μετά ήρθε μια περίοδος μπλουζ. Το μπλουζ της κατάκτησης. **A**

INFO
Ο Κωνσταντίνος Δασκαλάκης στη Στέγη του Ιδρύματος Ωνάση, 12/1, 19.00 (Μικρή Σκηνή). Η είσοδος είναι δωρεάν και τηρείται σειρά προτεραιότητας. Η διανομή των δελτίων εισόδου ξεκινά στις 18.00. Α. Συγγρού 107, 2109005800

04.

Από πότε ο
Βασιλικός Κήπος
ονομάστηκε επίσημα
Εθνικός;

QUIZ
2

ΠΡΑΓΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΞΕΡΕΙΣ ΑΝ ΕΙΣΑΙ ΑΘΗΝΑΙΟΣ

Της ΕΛΕΝΑΣ ΝΤΑΚΟΥΛΑ

1. Ποιο γλυπτό της Αθήνας αποτέλεσε πηγή έμπνευσης για τον Λευτέρη Παπαδόπουλο να γράψει τους στίχους του τραγουδιού «Αγαλμα» το οποίο έγινε μεγάλη επιτυχία του Γιάννη Πουλόπουλου;

- Α. «Αναδυομένη ΙΙ», Ερμού & Νίκης
- Β. «Ο μικρός θεριστής», στο Ζάππειο
- Γ. «Ο Θησεύς σώζων την Ιπποδάμειαν», στην πλατεία Βικτωρίας

2. Ποιο κτίριο στέγασε το «Πολιτικό Νοσοκομείο της Αθήνας» (μετέπειτα Δημοτικό Νοσοκομείο των Αθηνών «Ελπίς») από το 1842 έως τις αρχές της δεκαετίας του 1970;

- Α. Το κτίριο του Πνευματικού Κέντρου Αθηνών (Ακαδημίας 50)
- Β. Το κτίριο «Κωστή Παλαμά» (Σίνα, Ακαδημίας & Μασσαλίας)
- Γ. Το Μέγαρο Δεληγιώργη (Ακαδημίας & Κανάρη 1)

3. Πού βρίσκεται το Μέγαρο Πάλλη;

- Α. Στη συμβολή των οδών Σταδίου & Βασιλέως Γεωργίου Α΄
- Β. Στην οδό Ερμού & Πλατεία Συντάγματος
- Γ. Στην οδό Καραγιώργη Σερβίας 1 & Πλατεία Συντάγματος

4. Από πότε ο Βασιλικός Κήπος ονομάστηκε επίσημα Εθνικός;

- Α. Το 1917
- Β. Το 1923
- Γ. Το 1927

5. Σε ποιο μουσείο βρίσκεται το άγαλμα «Η ελληνοπούλα» του Pierre-Jean David d' Angers;

- Α. Στο Αρχαιολογικό
- Β. Στο Βυζαντινό
- Γ. Στο Εθνικό Ιστορικό

6. Σε ποια εκκλησία έψελνε ο Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης;

- Α. Στην Αγία Δύναμη, στην οδό Μητροπόλεως
- Β. Στην Καπνικαρέα, στην οδό Ερμού
- Γ. Στον Αγιο Ελισαίο, στην οδό Άρεως στο Μοναστηράκι

7. Σε ποια πλατεία βρίσκεται μια πολύκρουνη μαρμάρινη βρύση που μιμείται το μνημείο του Λυσικράτη;

- Α. Πλατεία Κουμουνδούρου
- Β. Πλατεία Μεταξουργείου
- Γ. Πλατεία Κοτζιά

8. Ποιο είναι το κτίριο που βρίσκεται μέσα στον ενιαίο χώρο του Μουσείου της Ακρόπολης;

- Α. Το κτίριο Βάιλερ
- Β. Το Μουσείο Κοσμήματος Ηλία Λαλούνη
- Γ. Το Μουσείο Ελληνικής Λαϊκής Τέχνης

9. Πού βρίσκεται το Φιλοτελικό Μουσείο;

- Α. Στην πλατεία Κοτζιά
- Β. Δίπλα από το Παναθηναϊκό Στάδιο (Καλλιμάρμαρο)
- Γ. Στην πλατεία Συντάγματος

10. Πού βρίσκεται η πολυκατοικία με την επωνυμία «Χαρά»;

- Α. Στα Εξάρχεια
- Β. Στην Καισαριανή
- Γ. Στα Πατήσια

Φωτο: Ραφαήλ Φωτόπουλος

11. Σε ποιο μουσείο βρίσκεται ο μεγαλύτερος πίνακας που έγινε ποτέ για την Αθήνα;

- Α. Στο Μουσείο Μπενάκη
- Β. Στο Μουσείο της Πόλης της Αθηνών
- Γ. Στο Εθνικό Ιστορικό

12. Πώς ονομαζόταν η Πύλη του Αδριανού τα χρόνια της Τουρκοκρατίας;

- Α. Καμαρόπορτα ή Πόρτα της βασιλοπούλας
- Β. Πόρτα της μπουμπουνίστρας
- Γ. Αρβανίτικη

13. Πού βρίσκεται η στοά Πανταζοπούλου/7ης Τέχνης;

- Α. Αριστείδου 10-12
- Β. Ακαδημίας 98-100
- Γ. Ερμού 54-62

14. Ποιο είναι το ύψος του βράχου της Ακρόπολης;

- Α. 156 μέτρα
- Β. 235 μέτρα
- Γ. 277 μέτρα

15. Σε ποιο πεζόδρομο της Αθήνας φαίνεται στο κατάστρωμα του δρόμου το περίγραμμα της οικίας του Πρόκλου;

- Α. Στη Βουκουρεστίου
- Β. Στη Διονυσίου Αρεοπαγίτου
- Γ. Στην Ερμού

16. Ποιος αρχαίος ναός είχε μετατραπεί τον 5ο αιώνα σε εκκλησία η οποία κοινώς ονομαζότανε άγιος Γεώργιος ο ακαμάτης;

- Α. Το Ηφαιστείο (Θησείο)
- Β. Ο Παρθενώνας
- Γ. Το Ολυμπείο

17. Σε ποια πρώην κατοικία στεγάζεται σήμερα το Άσυλο Ανιάτων;

- Α. Έπαυλη ναυάρχου Μάλκομ
- Β. Μέγαρο Υπατίας
- Γ. Οικία Καντακουζηνού

18. Πού βρίσκεται σήμερα

η αρχαία ελιά, η λεγόμενη «του Περικλή» ή του «Πλάτωνα»;

- Α. Στο Αττικό Άλσος
- Β. Στο Βοτανικό Μουσείο
- Γ. Στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο

19. Ποιο από τα παρακάτω γλυπτά του Φιλιππότη δεν βρίσκεται στον κήπο του Ζαπφείου;

- Α. «Ο Ξυλοθραύστης»
- Β. «Ο μικρός ψαράς»
- Γ. «Το παιδί με τα σταφύλια»

20. Πού χτίζεται το Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης του Ιδρύματος Βασίλη & Ελίζας Γουλανδρή;

- Α. Στην οδό Ερατοσθένους, στο Παγκράτι
- Β. Στη λεωφόρο Συγγρού
- Γ. Στην οδό Ριζάρη

21. Σε ποιον κινηματογράφο οι διαφημιστικές αφίσες των ταινιών είναι χειροποίητες;

- Α. Αθήναιον
- Β. Αθηναία
- Γ. Ααβόρα

22. Σε ποια πλατεία βρίσκεται το μνημείο Εθνικής Συμφιλίωσης;

- Α. Πλατεία Μαβίλη
- Β. Πλατεία Κλαυθμώνος
- Γ. Πλατεία Κυψέλης

23. Πόσοι ανδριάντες κοσμούν τα Προπύλαια του Πανεπιστημίου Αθηνών;

- Α. 6
- Β. 2
- Γ. 4

24. Με ποιο άλλο όνομα είναι γνωστή η στοά Αρσάκειου;

- Α. Στοά Ορφέως
- Β. Στοά Μπολάνου
- Γ. Στοά Παύλου Καλλιγιά

25. Ποιο από τα παρακάτω μουσεία δεν βρίσκεται επί της οδού Βασιλίσσης Σοφίας;

Φωτό: Κωνσταντίνος Τσιλάκης

12.

Πώς ονομαζόταν η Πύλη του Αδριανού τα χρόνια της Τουρκοκρατίας;

Φωτό: Μαρία Σταματοπούλου

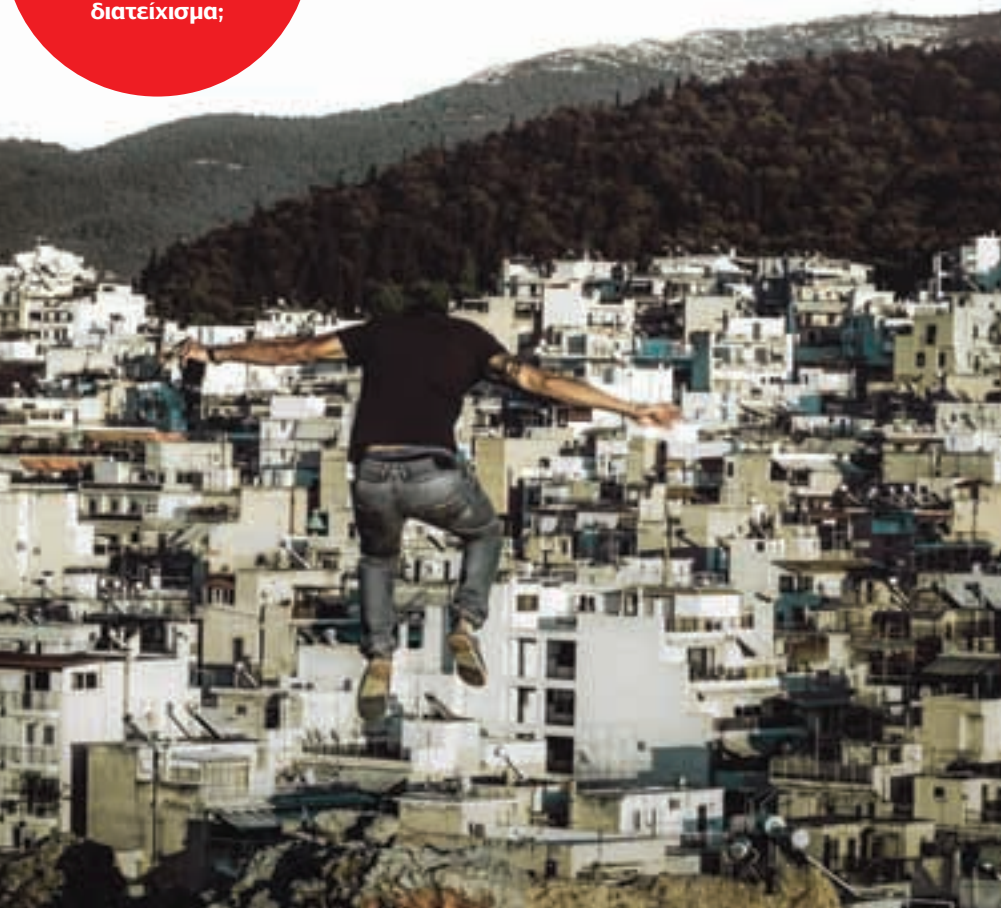
40.

Ποια πλατεία της Αθήνας του 1830 έγινε γνωστή με την επωνυμία «Στις καρότσες»;

Φωτό: Παύλος Βασιλόπουλος, rnp3_

42.

Ποιους λόφους ένωνε το διατείχισμα;

Α. Βυζαντινό Χριστιανικό Μουσείο
Β. Νομισματικό Μουσείο
Γ. Μουσείο Μπενάκη

26. Κάθε πότε η αλλαγή φρουράς στον άγνωστο στρατιώτη γίνεται με συνοδεία στρατιωτικής μουσικής;
Α. Κάθε μέρα στις 11 π.μ.
Β. Κάθε Κυριακή στις 11 π.μ.
Γ. Κάθε Κυριακή στις 12 μ.μ.

27. Ποιο κτίριο έχει το χαρακτηριστικό ο όγκος του πρώτου ορόφου να είναι μεγαλύτερος απ' αυτόν του ισογείου;
Α. Αρχαιολογικό Μουσείο
Β. Ίδρυμα Ερευνών
Γ. Πολεμικό Μουσείο

28. Πού βρίσκεται το Επιγραφικό Μουσείο;
Α. Στην οδό Τοσίτσα
Β. Στην οδό Ασωμάτων
Γ. Στην οδό Τριπόδων

29. Ποια εκκλησία τροποποιήθηκε, το 1837, ώστε να στεγάσει το Κακουργιοδικείο;
Α. Η Αγία Ελεούσα, στην ομώνυμη οδό του Ψυρρή
Β. Η εκκλησία των Αγίων Αναργύρων στου Ψυρρή
Γ. Η εκκλησία του Χρηστοκοπίδη στου Ψυρρή

30. Ποιος ήταν ο πρώτος δημόσιος κήπος της Αθήνας;
Α. Ο Εθνικός Κήπος
Β. Ο Κήπος του Θησείου
Γ. Ο Βοτανικός Κήπος

31. Σε ποια στάση μέτρο υπάρχουν τα ανθρωπάκια του Γιάννη Γαϊτή;
Α. Στη στάση «Μεταξουργείο»
Β. Στη στάση «Σταθμός Λαρίσης»
Γ. Στη στάση «Δάφνη»

32. Πού βρίσκεται η στήλη-μνημείο του Ίωνα Δραγούμη;
Α. Μπροστά στην Εθνική Βιβλιοθήκη, στην οδό Πανεπιστημίου
Β. Στη λεωφόρο Βασιλίσσης Σοφίας, απέναντι από το ξενοδοχείο Χίλτον
Γ. Μπροστά από την Παλιά Βουλή, στην οδό Σταδίου

33. Ποια θεωρείται η αρχαιότερη γνωστή χριστιανική εκκλησία στην Αθήνα;
Α. Η Καπνικαρέα
Β. Η Τετράκογχος - Μεγάλη Παναγιά
Γ. Οι Άγιοι Απόστολοι Σολάκη

34. Πού βρίσκεται η κρήνη του Χασέκη;
Α. Στον Βοτανικό Κήπο, μέσα στο χώρο της Γεωπονικής

Σχολής
Β. Στον Κεραμικό
Γ. Στη συνοικία Γεράνι

35. Ποιος είναι ο μοναδικός δημοσιογράφος για τον οποίον έχει στηθεί μαρμάρινη προτομή, η οποία βρίσκεται στη πλατεία Κλαυθμώνος;
Α. Βλάνσης Γαβριηλίδης
Β. Χρήστος Πασαλάρης
Γ. Γεώργιος Βλάχος

36. Στον τοίχο ποιας τράπεζας υπάρχει εγχάρακτη αναφορά στην εκτέλεση τριών επονιτών από τους Γερμανούς στις 22/7/1941;
Α. Στον τοίχο της Εθνικής Τράπεζας Ελλάδας, επί της οδού Αιόλου
Β. Στον τοίχο της Τράπεζας της Ελλάδος, επί της οδού Πανεπιστημίου 21
Γ. Στον τοίχο της Τράπεζας Πίστewς, επί της οδού Πανεπιστημίου 43

37. Σε ποια εκκλησία των Αθηνών φυλάσσεται η καρδιά του Αλεξ. Υψηλάντη;
Α. Στη Μητρόπολη Αθηνών
Β. Στο ναό της Αγίας Ειρήνης, στην ομώνυμη πλατεία
Γ. Στο ναό των Ταξιαρχών, στην οδό Σηριχόρου

38. Σε ποια πινακοθήκη βρίσκεται το πιστόλι με το οποίο αυτοκτόνησε ο Κώστας Καρυωτάκης;
Α. Στην Πινακοθήκη Χατζηκυριάκου Γκίκα
Β. Στην Πινακοθήκη του Δήμου Αθηναίων
Γ. Στην Εθνική Πινακοθήκη

39. Ποιο κτίριο θεωρήθηκε ο πρώτος αθηναϊκός ουρανοξύστης;
Α. Το Μέγαρο Γιάνναρου, στη συμβολή των οδών Όθωνος και Φιλελλήνων
Β. Ο πύργος των Αθηνών, στους Αμπελόκηπους
Γ. Ο πύργος Απόλλωνος, επί της οδού Α. Ριανκούρ

40. Ποια πλατεία της Αθήνας του 1830 έγινε γνωστή με την επωνυμία «Στις καρότσες»;
Α. Η πλατεία Ομονοίας
Β. Η πλατεία Μοναστηρακίου
Γ. Η πλατεία Συντάγματος

41. Ποια/ποιος είναι η/ο εμπνεύστρια/ής του Μεγάρου Μουσικής;
Α. Ο Δημήτρης Μητρόπουλος
Β. Η Αλεξάνδρα Τριάντη
Γ. Ο Χρήστος Λαμπράκης

42. Ποιους λόφους ένωνε το διατείχισμα;
Α. Τον Λόφο των Νυμφών (Αστεροσκοπείο) με τον Λόφο των Μουσών (Φιλοπάππου)

Β. Τον Λόφο των Νυμφών με τον Λόφο του Αρείου Πάγου
Γ. Τον Λόφο των Μουσών με τον Λόφο το Αρείου Πάγου

43. Πού βρίσκεται η Λεωφόρος των Ηρώων;
Α. Στο Πεδίο του Άρεως
Β. Στο Α΄ Νεκροταφείο
Γ. Στον κήπο του Ζαππείου

44. Σε ποιο μέγαρο υπάρχει ένα από τα ελάχιστα αυθεντικά αντίτυπα της «Χάρτας» του Ρήγα Βελεστιλή;
Α. Στο Μέγαρο Σταθάτου
Β. Στο Μέγαρο Μαξίμου
Γ. Στο Μέγαρο Εϋνάρδου

45. Πού στεγάστηκε αρχικά το Ελληνικό Ωδείο;
Α. Σε κτίριο επί της οδού Πειραιώς 35
Β. Σε κτίριο της λεωφόρου Κωνσταντίνου
Γ. Σε κτίριο επί της οδού Φειδίου 3

46. Ποιο κτίριο ήταν η κατοικία του επιχειρηματία και μεταλλειολόγου Ιωάννη Σεργιέρη;
Α. Το κτίριο τους Αγροτικής Τράπεζας, στην οδό Πανεπιστημίου
Β. Το κτίριο των Ελληνικών Ταχυδρομείων (από το 1900 έως το 1972) στην πλατεία Κοτζιά
Γ. Το κτίριο της Εθνικής Τράπεζας, στην οδό Αιόλου

47. Ποια είναι η αρχαιότερη εκκλησία της Αθήνας η οποία λειτουργεί ως τις μέρες μας;
Α. Ο Άγιος Δημήτριος ο Λουμβαδιάρης
Β. Οι Άγιοι Θεόδωροι
Γ. Ο Αϊ-Γιάννης τους Κολώνας, στην οδό Ευριπίδου

48. Σε ποιο κτίριο στεγάστηκε η Γενική Ασφάλεια κατά τη διάρκεια της Δικτατορίας;
Α. Σε κτίριο επί της οδού Μέρλιν 6
Β. Σε κτίριο επί της οδού Μπουμπουλίνας 20
Γ. Σε κτίριο επί της οδού Κοραή 4

49. Ποια γκαλερί στεγάζεται σε κτίριο του 1870, με παλιά αθηναϊκή αυλή στην οποία βρίσκεται ένα πολύ ιδιαίτερο μπαρ;
Α. Η Γκαλερί Αργώ
Β. Το Taf, the Art Foundation
Γ. Η Γκαλερί Ζουμπουλάκη

50. Ποιο άλσος της Αθήνας φημολογείται ότι συνδέεται με... μεταφυσικά φαινόμενα;
Α. Το άλσος Λογγίνου
Β. Το άλσος Συγγρού
Γ. Το άλσος Παγκρατίου

ΣΩΣΤΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1 Γ Το χάλκινο γλυπτό σύμπλεγμα, έργο του Γερμανού γλύπτη Ριχάρντ Βιφουλ «Θησεύς σώζων την Ιπποδάμειαν», βρίσκεται στην Πλατεία Βικτωρίας και απεικονίζει τη μυθική ιστορία του Θησέα που σώζει την Ιπποδάμεια από τον κένταυρο Ευρυτίωνα. (1) «Θησεύς σώζων την Ιπποδάμειαν»

2 Α Στο νεοκλασσικό κτίριο, το οποίο στεγάζει σήμερα το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Αθηναίων, λειτούργησε το πρώτο νοσοκομείο της πρωτεύουσας, γνωστό ως «Πολιτικό Νοσοκομείο της Αθήνας», σε αντιδιαστολή με το Στρατιωτικό στη περιοχή Μακρυγιάννη, το οποίο αργότερα μετονομάστηκε σε Δημοτικό Νοσοκομείο των Αθηνών «Ελπίς». Το κτίριο άρχισε να οικοδομείται το 1836 σε σχέδια του γερμανού αρχιτέκτονα F. Stauffert και η κατασκευή του κεντρικού τμήματος ολοκληρώθηκε το 1842 με εράνους και δωρεές, όπως του Λουδοβίκου της Βαυαρίας, του Όθωνα, της Δουκίσσης της Πλακεντίας και άλλων εύπορων Ελλήνων του εξωτερικού. Το νοσοκομείο λειτούργησε εκεί για ενάμιση περίπου αιώνα και νοσηλεύονταν κατά προτεραιότητα άποροι.

3 Γ Το Μέγαρο Πάλλη βρίσκεται στην οδό Καραγιώργη 1 & Πλατεία Συντάγματος. Εκεί υπήρχε η διώροφη οικία των αδελφών Πάλλη η οποία κατεδαφίστηκε το 1910. Το 1911 χτίστηκε, σε σχέδια του Αν. Μεταξά, ένα τετραώροφο νεοκλασσικό κτίριο γραφείων με εκλεκτικιστικά αρχιτεκτονικά στοιχεία. Επί Ελευθερίου Βενιζέλου λειτούργησε ως Υπουργείο Συγκοινωνιών και Δημοσίων Εργων. Από τον εξώστη του κτιρίου μίλησε στις 18/10/1944 ο πρωθυπουργός Γεώργιος Παπανδρέου, μετά την απελευθέρωση της Αθήνας από τους Γερμανούς. Στο ισόγειο του κτιρίου λειτουργούσε τη δεκαετία του 1960 το καφενείο «Διδύμος», στέκι ηθοποιών και ανθρώπων της τέχνης.

Τη δεκαετία του 1990, το κτίριο χαρακτηρίστηκε διατηρητέο από το ΥΠΕΧΩΔΕ και το Υπουργείο Πολιτισμού, μια και είναι το μοναδικό από τα παλαιά αρχοντικά κτίρια της πλατείας που διασώζεται αφού τα υπόλοιπα είχαν κατεδαφιστεί. Σήμερα εκεί στεγάζεται το πολυκατάστημα «Public».

4 Β Ο Βασιλικός Κήπος μετονομάστηκε, για πρώτη φορά, σε «Εθνικό Κήπο» το 1927, κατά την περίοδο της αβασίλευτης δημοκρατίας (1924-1935). Με την Παλινόρθωση και επάνοδο του βασιλιά Γεωργίου του Β' (1935), ονομάστηκε πάλι «Βασιλικός κήπος» και οριστικά ονομάστηκε «Εθνικός Κήπος» το 1974.

5 Γ Η «Ελληνπούλα» είναι το γλυπτό το οποίο έφτιαξε για τον τάφο του Μ. Μπότσαρη στο Μεσολόγγι ο φιλέλληνας Γάλλος γλύπτης David D' Angers, με αφορμή το θαυμασμό του για τον ηρωικό θάνατο του αγωνιστή. Εμπνεύστηκε το γλυπτό όταν μία μέρα που περπατούσε μέσα σ' ένα νεκροταφείο στο Παρίσι είδε ένα μικρό κορίτσι να είναι γονατισμένο πάνω σ' έναν τάφο και να προσπαθεί με το δάχτυλό της να συλλαβίσει την επιγραφή. Τότε σκέφτηκε να φτιάξει κάτι παρόμοιο πάνω στο μνήμα του Μπότσαρη. Μοντέλο του ήταν ένα φτωχό κορίτσι, η Κλημεντίνη, η οποία πήγαινε κάθε μέρα στο ατελιέ του με τη συνοδεία της γιαγιάς της για να ποζάρει. Εστειλε το γλυπτό, το οποίο ονόμασε «Ελληνπούλα», στην ελληνική κυβέρνηση και το έστησαν στον τάφο του Μάρκου Μπότσαρη το 1837. Έκτοτε, αυτό υπέστη διάφορες φθορές και βανδαλισμούς. Μεταφέρθηκε στο Παρίσι όπου οι μαθητές του David d' Angers αποκατέστησαν τις ζημιές και, τελικά, το 1962 βρήκε τη κατάλληλη θέση στο κτίριο της Παλιάς Βουλής, όπου βρίσκεται μέχρι σήμερα. Το 1915 τοποθετήθηκε πάνω στον τάφο του Μ. Μπότσαρη στον Κήπο Ηρώων στο Μεσολόγγι,

αντίγραφο του περίφημου γλυπτού, έργου του Γ. Μπανάου.

6 Γ Το εκκλησάκι του Αγίου Ελισσαίου, επί της οδού Αρεως 14 στο Μοναστηράκι, είναι μια μικρή και απλή μονόκλιτη βασιλική, κτισμένη επί Τουρκοκρατίας, που ανήκε στη γνωστή αθηναϊκή οικογένεια Χωματιανού-Λογοθέτη. Στο ναό αυτό έψαλλε ο Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης μαζί με τον ξάδελφό του Α. Μωραϊτίδη. Επίσης, εκεί εκκλησιάζονταν, εξαιτίας της εμβληματικής μορφής του Παπαδιαμάντη και «εκπεριεργείας», για να ακούσουν τη «φωνή γεμάτη ευλάβεια», ο Παύλος Νιρβάνας, ο Ζαχαρίας Παπαντωνίου, ο Γιάννης Βλαχογιάννης, κ.ά. Ο μεταγενέστερος ιδιοκτήτης κατεδάφισε μεγάλο τμήμα του ναού, προκειμένου να αξιοποιηθεί το οικοπέδο. Αργότερα ιδιοκτησία απαλλοτριώθηκε από το Υπουργείο Πολιτισμού και παραχωρήθηκε στο Μουσείο Ελληνικής Λαϊκής Τέχνης. Ο ναός αποκαταστάθηκε το 2004 με ανακατασκευή ορισμένων τμημάτων του και στις 4 Μαρτίου του 2005, επέτειο της γέννησής του Α. Παπαδιαμάντη, έγινε εκεί η πρώτη αγρυπνία.

7. Β Η μαρμάρινη κρήνη, έργο του 19ου αιώνα, άγνωστου γλύπτη, που κοσμεί την πλατεία του Μεταξουργείου (Αχιλλέως και Λένορμαν) μιμείται το μνημείο του Λυσικράτη που βρίσκεται την Πλάκα.

8 Α Το κτίριο οικοδομήθηκε την περίοδο 1834-1836, από το βαυαρό μηχανικό, υπολοχαγό Βίλχελμ φον Βάιλερ, για να στεγάσει στρατιωτικό νοσοκομείο. Ήταν το πρώτο νοσοκομείο της Αθήνας. Ο ρυθμός του, επηρεασμένος από το γερμανικό νεορομαντισμό, συνδυάζει βυζαντινά και νεοκλασικά στοιχεία και αρχικά το κτίριο ήταν επιχρισμένο. Γύρω στο 1920 παραχωρήθηκε στο Ταμείο Εθνικής Άμυνας για να στεγάσει τελικώς το Τάγμα Χωροφυλακής και να γίνει επίκεντρο σημαντικών μαχών στα Δεκεμβριανά του '44. Το 1977 παραχωρήθηκε στο ΥΠΠΟ και επισκευάστηκε στα έτη 1985-1987. Σήμερα στεγάζει το Κέντρο Μελετών Ακροπόλεως.

9 Β Το Ταχυδρομικό και Φιλοτελικό Μουσείο ιδρύθηκε το 1978 και στεγάζεται στο κτίριο στη συμβολή της Πλατείας Σταδίου και της Οδού Φωκιανού, δίπλα ακριβώς από το Παναθηναϊκό Στάδιο (Καλλιμάρμαρο). Εκεί ο επισκέπτης μπορεί να δει, μεταξύ άλλων, το πρώτο ελληνικό γραμματόσημο (Ερμής), καθώς και τα πρώτα Ολυμπιακά γραμματόσημα του κόσμου (1896).

10 Γ Το τετραώροφο συγκρότημα κατοικιών «Χαρά» καταλαμβάνει ένα οικοδομικό τετράγωνο (Πατισίων 337, Σκρα, Αννίνου και Τσίλερ). Χτίστηκε στις αρχές της δεκαετίας του '60 και είναι ένα δείγμα των πρώτων κτισμάτων της μοντέρνας αστικής Αθήνας. Το συγκρότημα έχει έναν ενιαίο εσωτερικό ακαλύ-

πτο χώρο όπου υπάρχει κοινόχρηστος κήπος και πισίνα.

11 Β Ο μεγαλύτερος πίνακας που έγινε ποτέ για την Αθήνα, διαστάσεων 2.60 x 5.20, είναι έργο του Jacques Carrey και βρίσκεται στο Μουσείο της Πόλης της Αθηνών. Ο πίνακας χρονολογείται το 1674 και παρουσιάζει τον Πρεσβευτή του Λουδοβίκου ΙΔ' Charles Francois Olier Marquies de Nointel που επισκέφθηκε την Αθήνα τον Νοέμβριο του 1674 μαζί με τη συνοδεία του. Στο φόντο του πίνακα φαίνεται η Ακρόπολη και ο Παρθενώνας, ο οποίος δεν είχε βομβαρδιστεί ακόμη από τον Μοροζίνη.

12 Α Κατά τη βυζαντινή περίοδο η θριαμβική αψίδα του Αδριανού ονομάστηκε από τους Αθηναίους «η Καμαρόπορτα της Βασιλοπούλας», προς τιμήν κάποιας αυτοκράτειρας, ίσως της Αθηναΐδας - Ευδοκίας που καταγόταν από την Αθήνα. Η Πύλη του Αδριανού, η «Καμαρόπορτα», ενσωματώθηκε στο οχυρωματικό τείχος το οποίο χτίστηκε το 1778 με διαταγή του βοεβόδα της πόλης Αλή Χασεκί και αποτέλεσε την έκρη από τις επτά πύλες του.

13 Β Η Στοά Πανταζοπούλου (χτίστηκε το 1950), «στοά Hollywood» ή «στοά 7ης Τέχνης», βρίσκεται στο ισόγειο πολυώροφου κτιρίου στην οδό Ακαδημίας, αρ. 98 και καταλήγει απ' την άλλη πλευρά, στην οδό Κλεισόβης. Εκεί στεγάζονταν τα γραφεία κινηματογραφικών παραγωγών και τα γραφεία παραγωγής ταινιών. Σε πολλές από τις ταινίες της χρυσής εποχής του ελληνικού κινηματογράφου αναγράφεται το «Ακαδημία 98». Το μπαρ «Hollywood», στο οποίο οφείλει το τρίτο της όνομα η στοά, ήταν αγαπημένο στέκι ηθοποιών, κομπάρσων, παραγωγών και σκηνοθετών της εποχής. Σήμερα, στην είσοδο του κτιρίου υπάρχει ακόμη η επιγραφή «Μέγαρο Εβδομης Τέχνης». Τον Φεβρουάριο του 2016 η στοά έζησε πάλι μέρες δόξας, μια και εκεί έγινε μέρος των γυρισμάτων της ταινίας του Τ. Μπουλμέτη «Νοτιάς» και μετά φιλοξένησε εκεί μία έκθεση φωτογραφίας με ανέκδοτο υλικό από τα γυρίσματα.

14 Α Ο βράχος της Ακρόπολης έχει ύψος 156 μέτρα από την επιφάνεια της θάλασσας και 70 περίπου στο το επίπεδο της πόλης της Αθήνας.

15 Β Επί της Διονυσίου Αρεοπαγίτου, μεταξύ Ηρωδείου και Ασκληπείου, φαίνεται στην επιφάνεια του πεζόδρομου το περίγραμμα μίας μεγάλης οικίας και κυρίως μία αίθουσα που απολήγει σε αψίδα με κόγχες περιμετρικά. Πρόκειται για την οικία του φιλοσόφου Πρόκλου ο οποίος γύρω στο 450 μ.Χ. ανέλαβε τη διεύθυνση της Ακαδημίας που είχε ιδρύσει ο Πλάτωνας.

16 Α Το Ήφαιστείο, ναός αφιερωμένος στον Ήφαιστο και την Αθηνά, ο οποίος βρίσκεται

Φωτο: Κατερίνα Πουλημένου

μέσα στην Αρχαία Αγορά, στην κορυφή του λόφου του Αγοραίου Κολωνού, είναι ο καλύτερα διατηρημένος ναός της αρχαίας Ελλάδας. Τον 5ο αιώνα μετατράπηκε σε χριστιανική εκκλησία αφιερωμένη στον Άγιο Γεώργιο η οποία λειτουργούσε ως το 1835. Επί τουρκοκρατίας, ο ναός επιτρεπόταν να λειτουργεί μόνο τη μέρα

της γιορτής του και γι' αυτό οι Αθηναίοι αποκαλούσαν περιπαικτικά τον άγιο «ακαμάτη». Η εκκλησία ήταν επίσης γνωστή και σαν «Τριάντα δύο κολώνες», παρόλο που είχε 34. Όπως αναφέρεται στο βιβλίο της Α. Σκουμπορδή, «Αθήνα μία πόλη μαγική», «η περιοχή ήταν το ρομαντικό άντρο των ερωτευμένων, έως τα χρόνια των ανα-

σκαφών. Τότε, είχε κυκλοφορήσει και το λαϊκό δίστιχο: “Έλα να πάμε μάτια μου στις τριάντα δύο κολώνες κι αν τύχει και δεν μ’ αγαπάς, να με... πλακώσουν όλες...”. Ποιητική αδεία, λοιπόν, οι τριάντα τέσσερις κολώνες έγιναν... τριάντα δύο!». Ο Άγιος Γεώργιος, ο Ακαμάτης, συνδέεται με τον εορτασμό σημαντικών γεγονότων, όπως π.χ

το διάγγελμα του Όθωνα όταν αποβιβάστηκε από το Ναύηλιο το 1833, την αποχώρηση των Τούρκων το 1833, την απόφαση ανακήρυξης της Αθήνας πρωτεύουσας του ελληνικού κράτους, το 1834.

17 Α Το Άσυλο Ανιάτων βρίσκεται στην Κυψέλη, στην Αγ. Ζώνης 39, και στεγάζεται στην

έπαυλη του Ναυάρχου της αγγλικής μοίρας της Μεσογείου, Μάλκομ, η οποία χτίστηκε στο 1831 σε σχέδια των Κλεάνθη και Σάουμπερτ. Ο Μάλκομ έμεινε εκεί μέχρι το 1842.

18 Γ Την εποχή του Περικλή ή του Πλάτωνα φυτεύτηκε, σύμφωνα με παράδοση των αυτοχθόνων Αθηναίων, η γη-

ραιά ελιά που βρισκόταν στην Ιερά Οδό, κοντά στο σημερινό Γεωπονικό Πανεπιστήμιο. Τη δεκαετία του 1980 έπεσε πάνω της ένα φορτηγό αυτοκίνητο, με αποτέλεσμα ο πολύ γέρικος κορμός της να αποκολληθεί και να μεταφερθεί μέσα στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο, όπου διατηρείται σε ειδικό χώρο – προθήκη.

19 Γ Το μπρούτζινο άγαλμα «Το παιδί με τα Σταφύλια», έργο του 1874, βρίσκεται στην Πλατεία Συντάγματος (αριστερά της πλατείας προς την οδό Βασ. Γεωργίου Β’). Το ολόσωμο άγαλμα «Ξυλοθραύστης», έργο του 1902, βρίσκεται απέναντι από το Καλλιμάρμαρο Στάδιο, ενώ ο «Ο Μικρός Ψαράς», έργο του 1874, βρίσκεται στην πίσω πλευρά του Μεγάρου του Ζαπτείου.

20 Α Το εργοτάξιο του υπό ανέγερση Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης του Ιδρύματος Βασίλης και Ελίζας Γουλανδρή βρίσκεται σ’ ένα προπολεμικό κτίριο στην οδό Ερατοσθένους, δίπλα στην εκκλησία του Αγίου Σπυριδώνα, στο Παγκράτι. Το Μουσείο που αρχικά ήταν να χτιστεί σε οικόπεδο της οδού Ριζάρη, θα είναι έτοιμο στα τέλη του 2016. Θα περιλαμβάνει πέντε υπόγεια επίπεδα και πέντε ορόφους και στα 1.255 τ.μ., εκτός από βιβλιοθήκη, αμφιθέατρο, εργαστήρια, υπόγεια γκαράζ, θα φιλοξενηθεί η μεγάλη συλλογή έργων τέχνης του Ιδρύματος Βασίλη και Ελίζας Γουλανδρή.

21. Α Στο σινεμά «Αθηναίον», στους Αμπελόκηπους. Ο Βασίλης Δημητρίου είναι ο άνθρωπος σε όλη την Ευρώπη –και ίσως και στον κόσμο– που φτιάχνει αφίσες για τον κινηματογράφο με το νινέλο του, στην εποχή που ο ψηφιακός κόσμος δεν έχει αφήσει χώρο για τέτοιου είδους δραστηριότητες.

22 Β Το Μνημείο Εθνικής Συμφιλίωσης βρίσκεται επί της πλατείας Κλαυθμώνος και είναι μία σύνθεση από ορείχαλκο του Βασίλη Δωμόπουλου. Απεικονίζει τρεις γυναικείς φιγούρες που ενώνουν τα υψωμένα χέρια τους, σχηματίζοντας πυραμίδα. Στήθηκε στην πλατεία το 1988.

23 Γ Τέσσερις συμβληματικές μορφές της ελληνικής ιστορίας κοσμούν τα Προπύλαια του Πανεπιστημίου Αθηνών. Μηροστά από το κτίριο είναι τα αγάλματα του Ρήγα Φεραίου και του Πατριάρχη Κωνσταντίνουπόλεως Γρηγορίου Ε’, ενώ δίπλα στην κλίμακα των Προπυλαίων υπάρχουν τα αγάλματα του Α. Κοραή και του Ι. Καποδίστρια. Στον κήπο, μπροστά από το κτίριο, βρίσκεται ανδριάντας του Άγγλου πολιτικού Ουίλιαμ Γλάδστον.

24 Α Η στοά Αρσακείου (Πανεπιστημίου 49), με την εντυπωσιακή γυάλινη οροφή και το θόλο στο κέντρο, είναι γνωστή και ως Στοά Ορφέως, λόγω του κινηματοθεάτρου «Ορφεύς», που υπήρχε εκεί. Το

κινηματοθέατρο, ένα από τα ωραιότερα της Αθήνας, άρχισε να χτίζεται το 1937, μέσα στην κεντρική αυλή του Μεγάρου του Αρσακείου. Λειτουργησε μέχρι το 1982.

25 Β Το Νομισματικό Μουσείο, γνωστό ως «Ιλίου Μέλαθρον», βρίσκεται στην οδό Ελευθερίου Βενιζέλου (Πανεπιστημίου) σχεδόν απέναντι από το Μέγαρο Μετοχικού Ταμείου Στρατού, όπου είναι μεταξύ άλλων και το πολυκατάστημα Attica.

26 Β Κάθε Κυριακή το Άγημα κατευθύνεται στο Μνημείο Του Αγνώστου Στρατιώτη μέσω της οδού Β. Σοφίας (10.50 π.μ.). Η διαδικασία αλλαγής είναι η ίδια με τις υπόλοιπες μέρες αλλά γίνεται πιο επιβλητική με την παρουσία ολόκληρου λόχου Ευζώνων και με τον τρόπο που γίνονται τα βήματα της αλλαγής. Με το πέρας της αλλαγής και το άκουσμα του Εθνικού Ύμνου το Άγημα επιστρέφει στο στρατόπεδο με τον ίδιο τρόπο (11.25 π.μ.).

27 Γ Το Πολεμικό Μουσείο βρίσκεται στη συμβολή των οδών Ρηγίλλης και Βασ. Σοφίας. Εγκαινιάστηκε το 1975 και αποτελεί ένα από τα πιο αναγνωρίσιμα κτίρια λόγω του ιδιόμορφου σχήματός του.

28 Α Βρίσκεται στην οδό Τοσίτσα 1 και ιδρύθηκε το 1865. Το Επιγραφικό Μουσείο είναι μοναδικό στην Ελλάδα και το μεγαλύτερο στο είδος του στον κόσμο. Σε αυτό φυλάσσονται 14.078 επιγραφές, γραμμένες κατά κύριο λόγο στην ελληνική γλώσσα. Χρονολογικά καλύπτουν την περίοδο από τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους έως τους παλαιохριστιανικούς και προέρχονται κυρίως από την Ελλάδα.

29. Α Όταν η Αθήνα ανακηρύχθηκε πρωτεύουσα του ελληνικού κράτους υπήρχε μεγάλη έλλειψη δημοσίων κτιρίων ικανά για να στεγάσουν διάφορες υπηρεσίες. Έτσι, το 1835 αποφασίστηκε να χρησιμοποιηθεί ως έδρα του πρώτου Κακουργιοδικείου η εκκλησία της Αγίας Ελεούσας, η οποία βρισκόταν στην περιοχή του Ψυρή και ο Δανός αρχιτέκτων Χάνσεν ανέλαβε να κάνει τις ανάλογες τροποποιήσεις. Ο ναός δεν κατεδαφίστηκε πλήρως και το ιερό του διασώζεται στο βάθος του ισογείου του διώροφου νεοκλασικού που χτίστηκε, μεταξύ των ετών 1835-1837. Με τον Ιερό Ναό της Αγίας Ελεούσας συνδέονται σημαντικές στιγμές της οικογένειας του Προκόπη Μακρή, προξένου της Αγγλίας στην Αθήνα και πατέρα της διάσημης «κόρης των Αθηνών», Τερέζας Μακρή. Με δωρεά του Ιδρύματος «Σταύρος Νιάρχος» το παλαιό Κακουργιοδικείο ανακαινίστηκε και σήμερα στεγάζεται εκεί η Βιβλιοθήκη της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών (Αγ. Ελεούσης 4 & Κακουργιοδικείου), ενώ η Αγία Ελεούσα αναμένεται να λειτουργήσει εκ νέου.

30 Β Ο Κήπος του Θησείου ο οποίος βρίσκεται απέναντι από την πλατεία του Θησείου, χρονολογείται από το 1862 και ήταν ο πρώτος δημόσιος κήπος της Αθήνας, αφού ο τότε Βασιλικός Κήπος (μετέπειτα Εθνικός) δεν ήταν ακόμη ανοιχτός για το κοινό.

31 Β Η κόρη του ζωγράφου Γιάννη Γαίτη έδωσε την άδεια να διακοσμηθεί ο σταθμός με μεταξοτυπία-αντίγραφο του έργου του πατέρα της. Στο μετρό ξαναζουν τα «ανθρωπάκια» και το έργο επεκτείνεται και στη χρησιμότητα των μακεδονικού αγώνα, των Δραγούμης. Η δολοφονία του ήταν στα πλαίσια των αντιπoinων για τη δολοφονική απόπειρα κατά του Βενιζέλου στο σταθμό της Λυών. Στην πλευρά της στήλης που βλέπει προς τη Βασ. Σοφίας έχουν χαραχθεί οι στίχοι του Κωστή Παλαμά: «Λευκή, ας βαλθί όπου έπεσες, κολώνα, / (Πώς έπεσες, γραφή να μην το λείει) / λευκή, με της Πατρίδας την εικόνα. / Μόνο εκείνη ταιριάζει να σε κλαίει, / βουβή, μαρμαρωμένη να σε κλαίει».

32 Β Το Μνημείο Ίωνα Δραγούμη βρίσκεται στη Βασιλίσσης Σοφίας, αριθμ. 77Α απέναντι από το ξενοδοχείο «Χίλτον». Σ’ εκείνο το σημείο δολοφονήθηκε στις 31 Ιουλίου του 1920 ο λογοτέχνης, πολιτικός και ένας από τους πρωταγωνιστές του μακεδονικού αγώνα, Ίων Δραγούμης. Η δολοφονία του ήταν στα πλαίσια των αντιπoinων για τη δολοφονική απόπειρα κατά του Βενιζέλου στο σταθμό της Λυών. Στην πλευρά της στήλης που βλέπει προς τη Βασ. Σοφίας έχουν χαραχθεί οι στίχοι του Κωστή Παλαμά: «Λευκή, ας βαλθί όπου έπεσες, κολώνα, / (Πώς έπεσες, γραφή να μην το λείει) / λευκή, με της Πατρίδας την εικόνα. / Μόνο εκείνη ταιριάζει να σε κλαίει, / βουβή, μαρμαρωμένη να σε κλαίει».

33 Β Τα ερείπια από τη Τετράκοχη ή η εκκλησία της Μεγάλης Παναγιάς βρίσκονται στην αυλή της βιβλιοθήκης του Αδριανού στην Πλάκα. Πρόκειται για ένα από τα αρχαιότερα χριστιανικά μνημεία της Αθήνας. Χρονολογείται στις αρχές του 5ου μ.Χ. αιώνα. Οι επικρατούσες κοινότητες εκείνης της εποχής ήταν οι Εθνικοί Σοφιστές και οι Χριστιανοί. Μέσα στα πλαίσια της ειρηνικής συνύπαρξης αυτών, ο χώρος της βιβλιοθήκης του Αδριανού κατανεμήθηκε ισότιμα και οι ανακαινισμένες πτέρυγες της Βιβλιοθήκης παραχωρήθηκαν στους Εθνικούς, ενώ η αυλή παραχωρήθηκε στους Χριστιανούς για την ανέγερση εκκλησίας. Θεμελιωτής του ναού ήταν είτε ο Ηράκλειος, κυβερνήτης του Ιλλυρικού, είτε η Αθηναία αυτοκράτειρα Ευδοκία, γνωστή και ως Αθηναΐς. Ο ναός αποτελείτο από κεντρική τετράγωνη αίθουσα με τέσσερις κόγχες, οι οποίες τονίζονταν με εσωτερικές κιονοστοιχίες, διάδρομο που περιέβαλλε περιμετρικά την αίθουσα, μεγάλο νάρθηκα και αίθριο στη δυτική πλευρά.

34 Α Η κρήνη βρίσκεται μέσα στον περιβάλλοντα χώρο του Γεωπονικού Πανεπιστημίου, στην Ιερά Οδό. Η Κρήνη του Χασεκί είναι η μόνη βρύση της Τουρκοκρατίας που διατηρείται σήμερα στην Αθήνα. Στο χώρο εκείνο διατηρούσε το κονάκι του ο Χατζή Αλή Χασεκίς βοεβόδας της Αθήνας, ο οποίος ήταν γνωστός για το τείχος της

Αθήνας που έφτιαξε το 1778 καθώς επίσης και για τον πάρα πολύ σκληρό τρόπο διοίκησης που εξάσκησε στους Αθηναίους, με βαρύτατη φορολογία, φυλακίσεις και εκτελέσεις.

35 Α Ο Βλάσης Γαβριηλίδης (γεννήθηκε στην Κωνσταντινούπολη το 1847 και πέθανε στην Αθήνα το 1920) θεωρείται ο αναμορφωτής και «πατέρας» της δημοσιογραφίας της σύγχρονης Ελλάδας. Ίδρυσε την εφημερίδα «Ακρόπολις», η οποία στάθηκε πρωτοποριακή για την εποχή της τόσο ως προς την εμφάνισή της όσο και ως προς την ύλη της. Η προτομή του, έργο του γλύπτη Μιχάλη Τόμπρου, κατασκευάστηκε με δαπάνες του ΑΧΕΠΑ και τοποθετήθηκε το πρωί της 26ης Απριλίου 1936 στην Πλατεία Κλαυθμώνος, απέναντι από τα γραφεία της παλιάς «Ακροπόλεως», μέσα στα οποία ο Β. Γαβριηλίδης άφησε τη τελευταία του πνοή στις 12 Απριλίου του 1920.

36 Β Στις 22 Ιουλίου 1943 στην κατεχόμενη Αθήνα πραγματοποιείται ένα μεγαλειώδες συλλαλητήριο κατά της απόφασης επέκτασης της βουλγαρικής κατοχής στη Μακεδονία. Θεωρήθηκε η μεγαλύτερη αντιστασιακή διαδήλωση. Τα κατοκικά θωρακισμένα οχήματα προσπάθησαν να διαλύσουν τους διαδηλωτές. Στη διασταύρωση των οδών Πανεπιστημίου και Ομήρου μία 17χρονη Επονίτισσα, η Παναγιώτα Σταθοπούλου, προσπάθησε με το σώμα της να ακινητοποιήσει ένα άρμα. Ένας Γερμανός, μέλος του πληρώματος, την πυροβόλησε και τη σκότωσε. Την ίδια στιγμή, η 19χρονη φοιτήτρια της Γαλλικής Ακαδημίας, Κούλα Λίλη, επιτέθηκε στον οδηγό του άρματος με το τακούνι του παπουτσιού της, αλλά έπεσε κι αυτή νεκρή από τα πυρά του πληρώματος.

37 Γ Ο Ναός των Ταξιαρχών βρίσκεται ακριβώς πίσω από το Μέγαρο Μαξίμου και είναι ο ναός του κατεδαφισμένου Αμαλείου Ορφανοτροφείου, το οποίο χτίστηκε το 1859, με χρηματοδότηση της Ελένης Τσοίτσα. Την καρδιά του Α. Υψη-

λάντη μετέφερε στην Αθήνα ο αδελφός του Γεώργιος το 1843. Αρχικά τοποθετήθηκε με τη συγκατάθεση του Όθωνα και επίσημη τελετή στην τότε Μητρόπολη Αγ. Ειρήνη και αργότερα μεταφέρθηκε στον Ναό των Ταξιαρχών. Στο ίδιο εκκλησάκι βρίσκεται σε ειδική προθήκη και η καρδιά του αδελφού του Αλέξανδρου Υψηλάντη, του Γεωργίου. Τον Ιανουάριο του 2016 τελέστηκε εκεί επιμνημόσυνη δέηση 188 χρόνια μετά το θάνατο του αρχηγού της Φιλικής Εταιρείας.

38 Α Το περιστρόφο τύπου Bayard 9 mm, με το οποίο αυτοκτόνησε ο ποιητής Κώστας Καρυωτάκης (21/7/1928) καθώς και η τελευταία επιστολή του αυτόχειρα βρίσκεται στην Πινακοθήκη Νίκου Χατζηκυριάκου Γκίκα (Κριεζώτου 3), η οποία αποτελεί το νέο παράρτημα του Μουσείου Μπενάκη. Στο πενταώροφο κτήριο, το οποίο θεωρείται τυπικό αρχιτεκτονικό δείγμα πολυκατοικίας του Μεσοπολέμου, στεγάζονται τεκμήρια της πνευματικής και καλλιτεχνικής ζωής της Ελλάδας από τον Μεσοπόλεμο έως τις παραμονές της δικτατορίας του 1967. Στον τέταρτο βρίσκεται το σπίτι που έζησε ο Χατζηκυριάκος - Γκίκας, ενώ στον πέμπτο και τελευταίο όροφο βρίσκεται το εργαστήριο του ζωγράφου, διατηρημένο ακριβώς όπως το είχε οργανώσει και διακοσμήσει ο ίδιος.

39 Α Το επταώροφο Μέγαρο Γιάνναρου, του δημοσιογράφου και εκδότη της εφημερίδας «Εσπερινή», το οποίο υπάρχει ακόμη (συμβολή οδών Οθωνος & Φιλελλήνων), χτίστηκε το 1917 και προκάλεσε μεγάλο σκάνδαλο εξαιτίας του ύψους του, μια και ήταν το υψηλότερο κτίριο της εποχής του στην Αθήνα. Η ανέγερσή του υπήρξε η αιτία για την έκδοση Διατάγματος που ρύθμιζε τα του ύψους των οικοδομών. Είναι δε από τα πρώτα κτίρια της πόλης στα οποία χρησιμοποιήθηκε μπετόν αρμέ.

40 Β Στην πλατεία Μοναστηρακίου πρωτοεμφανίστηκαν τα δίτροχα κάρα που πρώτος

χρησιμοποίησε ο άγγλος ναύαρχος Malcom για τη μεταφορά οικοδομικών υλικών. Οι Αθηναίοι συνωστίζονταν στα σημεία διέλευσης αυτών για να δουν από κοντά «τα θαύματα των φραγκικών μηχανισμών». Το επάγγελμα του αμαξά ήταν από τα πιο προσοδοφόρα της οθωνικής εποχής και έφταναν να κερδίζουν μέχρι και 15 δρχ./ημέρα. Συνήθως προμηθεύονταν μεταχειρισμένες άμαξες από τους στάβλους ξένων πρεσβειών, μια και το κόστος απόκτησης καινούργιας ήταν πολύ μεγάλο. Λόγω της άμεσης επαφής τους με τους ξένους, οι αμαξάδες ήταν από τους πρώτους που υιοθέτησαν το δυτικό ντύσιμο. Το 1899 οι άμαξες βρέθηκαν αντιμετώπιες με τον εχθρό τους ο οποίος δεν ήταν άλλος από το πρώτο αυτοκίνητο... (πηγή: Λίζα Μιχαήλ, «Μοναστηράκι - Απ' το Σταροπάζαρο στο Γιουσουρούμ»)

41 Β Η μεσόφωνος Αλεξάνδρα Τριάντη ήταν αυτή που πρώτη εμφανίστηκε το 1950 τη δημιουργία ενός πολυδύναμου πολιτιστικού κέντρου. Το 1956, χάρη στην υπομονή της, κατάφερε να παραχωρηθεί από το ελληνικό κράτος ο χώρος για την ανέγερση του ΜΜΑ, το οποίο θεμελιώθηκε το 1976 και ολοκληρώθηκε το 1991. Η αίθουσα «Αλεξάνδρα Τριάντη», χωρητικότητας 1.700 ατόμων, οφείλει το όνομά της στην εμπενύστρια του εγχειρήματος.

42 Α Το Διατείχισμα, το οποίο χτίστηκε από τους Αθηναίους τον 4ο αιώνα π.Χ., συμπλήρωσε το Θεμιστόκλειο και σκοπό είχε να αντιμετωπιστεί ο επερχόμενος μακεδονικός κίνδυνος, χωροθετείται στις κορυφογραμμές των λόφων Μουσών, Πνύκας και Νυμφών.

43 Α Η Λεωφόρος των Ηρώων του 1821 διαμορφώθηκε το 1937 με πρωτοβουλία του Δήμου Αθηναίων. Στην περιήγησή αυτή λεωφόρο τοποθετήθηκαν 16 μαρμάρινες προτομές αγωνιστών της Επανάστασης του 1821, φιλοτεχνημένες από ισάριθμους γλύπτες, όπως Αθανάσιος Ανάργης, Μιχάηλ Τόμπρος, Φωκίων Ροκ κ.ά.

44 Γ Το Μέγαρο Ευνάρδου βρίσκεται στην οδό Αγ. Κωνσταντίνου, αριθμ. 20., δίπλα στο Εθνικό Θέατρο και είναι ο κύριος εκθεσιακός χώρος του Μορφωτικού Ιδρύματος της Εθνικής Τράπεζας. Το κτίριο οφείλει το όνομά του στο φιλέλληνα και φίλο του Ι. Καποδίστρια Γαβριήλ Ευνάρδο ο οποίος συνέβαλε στην ίδρυση τους Εθνικής Τράπεζας το 1841.

45 Γ Το Ελληνικό Ωδείο στεγάστηκε σε ένα από τα πιο παλιά κτίρια της Αθήνας (χτίστηκε το 1836) της εποχής του Όθωνα, επί της οδού Φειδίου 3. Σ'αυτό το κτίριο, γνωστό ως Μέγαρο Πρόκες-Όστεν, κατοίκησε ο πρώτος επί Όθωνος πρεσβευτής της Αυστροουγγαρίας, Άντον Πρόκες φον Όστεν. Η βίλα αυτή, σε μία ανακοίνωση της Βασιλικής Ακαδημίας Κα-

λών Τεχνών της Κοπεγχάγης (1837), αναφέρεται ως «ένα από τα στολίδια της Αθήνας». Γνώρισε μεγάλες μέρες δόξας μια και τα σαλόνια της ήταν τόπος συγκέντρωσης της κοινωνικής, καλλιτεχνικής και πολιτικής αφρόκρεμας της νεοσύστατης πρωτεύουσας. Τον Σεπτέμβριο του 1899 στεγάστηκε εκεί το «Νέο Ωδείο» που ίδρυσε η Βαυαρέζα πιανίστα Λίνα φον Λότενερ. Μετά από 20 χρόνια, από το 1919, το «Ωδείο Λότενερ» συνεχίζει ως «Ελληνικό Ωδείο», με πρώτο καλλιτεχνικό διευθυντή τον Μανώλη Καλομοίρη από το 1919 έως το 1926. Το Ελληνικό Ωδείο στεγάστηκε εκεί ως το 1971. Το μέγαρο του Πρόκες - Όστεν υπάρχει σήμερα ερειπωμένο στην οδό Φειδίου 3 και ανήκει στο Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού Εθνικής Τραπεζίας και της Κτηματικής Τράπεζας της Ελλάδας από το 1934. Διασώθηκε από ανοικοδόμηση με απόφαση του ΥΠΠΟ του 1996 ως έργο τέχνης και ιστορικά διατηρητέο μνημείο. Το δε Ωδείο Αθηνών στεγάστηκε κι αυτό σ' ένα από τα πρώτα κτίρια της Οθωνικής περιόδου στην οδό Πειραιώς 35 και το 1976 μετακόμισε στο κτίριο της Λεωφ. Βασιλέως Κωνσταντίνου. (πηγή: Μαρία Μαρκογιάννη, «Ματιές στην Αθήνα που έφυγε»)

46 Α Το νεοκλασικού ρυθμού κτίριο τους Αγροτικής Τράπεζας βρίσκεται στη συμβολή των οδών Πανεπιστημίου και Εδουάρδω Λω. Οι οικοδομικές εργασίες ολοκληρώθηκαν το 1884 και το κεντρικό κατάστη-μα τους Αγροτικής Τράπεζας στεγάζεται εκεί από το έτος ιδρύσεώς τους, το 1929.

47 Γ Η βυζαντινή, τύπου μονόκλιτης βασιλικής, εκκλησία του Αϊ-Γιάννη της Κολώνας (565 μ.Χ.), στην οδό Ευριπίδου 70, είναι χτισμένη γύρω από ένα κίονα κορινθιακού ρυθμού ο οποίος εξέχει από τη στέγη του και σ' αυτόν οφείλει το όνομά της. Εκείνα τα χρόνια υπήρχε η συνήθεια να χτίζονται μικρές εκκλησίες δίπλα ή κοντά στα ερείπια αρχαίων οικοδομημάτων ώστε να «εξαγίνουν» το χώρο. Ο κίονας αυτός ανήκε σε τέμενος αφιερωμένο στον Αθηναίο γιατρό Τοξάρι, θεραπευτή των πυρετών. Στο βιβλίο της Λ. Μιχαήλ, «Η Αθήνα των Ανωνύμων», αναφέρεται ότι «ο Άγιος Πάννης της Κολώνας λεγότανε και Θερμαστής, επειδή καταπολεμούσε τον πυρετό και γύρω από την αρχαία κολώνα του ιερού ο λαός «έδενε τη θερμή του. Η Ελεονοσία, που ενδημούσε παλιότερα σε πολλές περιοχές της Ελλάδας, δεν είχε αφήσει ανεπηρέαστη και την περιοχή της Αθήνας». Μέχρι πρόσφατα έβλεπε κάποιος χρωματιστές κλωστές διαφόρων χρωμάτων, με τις οποίες οι πιστοί «έδεναν» την αρρώστια τους προσδοκώντας την ίαση κυρίως από τον υψηλό πυρετό.

48 Β Στεγάστηκε σε κτίριο επί της οδού Μπουμπουλίνας στον αριθμό 18, η ταράτσα του οποίου υπήρξε ένα από τα πιο

γνωστά κέντρα βασανιστηρίων κατά την περίοδο της δικτατορίας. Πολλοί από τους συλληφθέντες οδηγούνταν στην ταράτσα της Μπουμπουλίνας, όπου εκεί υπόκειντο σε φρικτά και απάνθρωπα βασανιστήρια, πολλές φορές υπό τον ήχο... μοτοσικλετών που μάρσαραν ώστε να μην ακούγονται οι φωνές των κρατούμενων στις γύρω πολυκατοικίες. Μεταξύ αυτών που βασανίστηκαν ήταν ο Ανδρέας Λεντάκης και ο Μίκης Θεοδωράκης. Το «Τα τραγούδια του Αντρέα», μέρος από το έργο «Το σφαγείο» του Μίκη Θεοδωράκη, είναι αφιερωμένο στον Α. Λεντάκη και στα βασανιστήρια που είχε υποστεί κατά τη διάρκεια της κράτησής του καθώς και τον τρόπο που επικοινωνούσαν οι δυο τους, φυλακισμένοι σε διπλανά κελιά: «Χτυπούν το βράδυ στην ταράτσα τον Αντρέα, μετρώ τους χτύπους τον πόνο μετρώ. Πίσω απ' τον τοίχο πάλι θα 'μαστε παρέα. Τακ-τακ εσύ, τακ-τακ εγώ».

49 Β Η Γκαλερί ΤΑΦ βρίσκεται στην οδό Νορμανδού 3, στο Μοναστηράκι. Πρόκειται για ένα κύριο οικοδόμημα, με διάφορες προσθήκες περιμετρικά. Στο κέντρο δημιουργείται μια εσωτερική αυλή αίθριο (150 τετρ. Μ.). Το μοναδικό στην Αθήνα bar της αυλής χρησιμοποιεί για σκηνικό του εκθέσεις σύγχρονων καλλιτεχνών. Τα μέσα παλιά κτίσματα (τα κύρια) έχουν σήμερα ανακαινισθεί και στεγάζουν τη μεγάλη γκαλερί του ΤΑΦ the Art Foundation στον πρώτο όροφο. Απέναντί τους, το παλιό διώροφο κτίσμα με το εσωτερικό μπαλκόνι και τα μικρά δωμάτια έχει αφιεθεί ανέπαφο και αποτελεί από μόνο του ένα μοναδικό σκηνικό.

50 Α Το Άλσος Λογγίνου βρίσκεται στην περιοχή του Μετσ, και μία μάντρα το χωρίζει από το Α' Νεκροταφείο. Οφείλει το όνομά του στον Εκατόνταρχο του ρωμαϊκού στρατού, Λογγίνο, ο οποίος τρύπησε με τη λόγχη του το πλευρό του Ιησού Χριστού πάνω στο σταυρό και στη συνέχεια έγινε χριστιανός και θανατώθηκε γι' αυτό το λόγο. Λέγεται ότι στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο το συγκεκριμένο μέρος ήταν μαζικός τάφος Γερμανών. Πολλοί θεωρούν το πάρκο αυτό... στοιχειωμένο και το αποφεύγουν. Από μαρτυρίες των κατοίκων και επισκεπτών του πάρκου, ειδικά τις μεταμεσονύκτιες ώρες, φημολογείται ότι συμβαίνουν διάφορα περίεργα φαινόμενα όπως άκουσμα ήχων τυμπάνων, απώλεια του χρόνου, χροοχρονική απομόνωση... Κανένας δεν μπορεί να επιβεβαιώσει με σιγουριά αν ισχύουν ή αν έχουν κάποια βάση όλα αυτά. Διάφορες ερμηνείες έχουν δοθεί για τα (υποτιθέμενα ή όχι) αυτά φαινόμενα με επικρατέστερη αυτή που υποστηρίζει ότι η περιοχή ίσως έχει μία «δύναμη» και μία ενέργεια ... γεγονός που είχε οδηγήσει τους αρχαίους Έλληνες να την επιλέξουν για να χτίσουν ναούς, όπως είναι ο ναός της Αγροτέρας Αρτέμιδας ή το Ολυμπείον που είναι λίγο πιο κάτω. **Α**

50 ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Αν έχετε 0-15 απαντήσεις σωστές

Ε, δεν μπορεί να πει κανείς ότι γνωρίζετε την πόλη. Μάλλον έχετε διαβάσει μόνο τα SOS κι αυτά πρόχειρα, δηλαδή όσα θα έγραφε περιληπτικά ένας τυχαίος τουριστικός οδηγός με χάρτη του ιστορικού κέντρου. Ψάξτε βιβλιοθήκες και βιβλιοπωλεία, βρείτε την ιστορία του δρόμου σας, της γειτονιάς σας, θα νιώσετε να αγαπάτε την Αθήνα λίγο περισσότερο.

Αν έχετε 16-40 απαντήσεις σωστές

Φαίνεται πως γνωρίζετε την Αθήνα και τις ιστορίες της καλά. Έχετε αγαπήσεις τις λεπτομέρειες και τις γωνιές της. Καλό είναι να συνεχίζετε να εμπλουτίζετε τις γνώσεις σας (είναι ατέλειωτο θέμα αυτή η πόλη) αλλά και να τις μοιραστείτε με άλλους. Αρχίστε τις οργανωμένες ξεναγήσεις.

Αν έχετε 41-50 απαντήσεις σωστές

Είσαστε φουλ ενημερωμένοι για τα μυστικά της πόλης. Μπορείτε να γράψετε εσείς το επόμενο τεστ ή, γιατί όχι, να κατεβείτε για δήμαρχος.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ Γιοχάλες Θανάσης, *Καρφετζάκη Τόνια, «ΑΘΗΝΑ, Ικνυλτατώντας την πόλη με οδηγό την ιστορία και την λογοτεχνία»*, Αθήνα, εκδ. ΕΣΤΙΑ, 2013 / *Καιροφύλλας Ιωάννης, «Περπατώντας στους δρόμους της Αθήνας»*, Αθήνα, εκδ. ΦΙΛΙΠΠΟΤΗ, 2008 / *Καιροφύλλας Ιωάννης, «Η Ιστορία της συνοικίας του Ψυρή»*, Αθήνα, εκδ. ΦΙΛΙΠΠΟΤΗ, 2000. / *Μαρκογιάννη Μαρία, «Ματιές στην Αθήνα που έφυγε»*, Αθήνα, εκδ. ΦΙΛΙΠΠΟΤΗ, 1995 / *Μιχαήλ Λίζα, «Η Αθήνα των Ανωνύμων»*, Αθήνα, εκδ. ΔΡΩΜΕΝΑ, 1990. / *Μιχαήλ Λίζα, «Απ' το Σταροπάζαρο στο Γιουσουρούμ»*, Αθήνα, εκδ. ΟΚΕΑΝΙΔΑ, 1984 / *Σκουμπούρη Άρτεμις, «ΑΘΗΝΑ, μία πόλη μοικική»*, Αθήνα, εκδ. Ι. ΣΙΔΕΡΗΣ, 2004 / *Φιλιππότης Στρατής, «Αθηναϊκό Ημερολόγιο 2014»*, Αθήνα, εκδ. ΦΙΛΙΠΠΟΤΗ 2014 / *ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ, «Διαδρομή στην Ιστορία της Αθήνας»*, Αθήνα, 2004 / *ΕΠΤΑ ΜΕΡΕΣ - Η Καθημερινή, «Οδός Πειραιώς, Εκεί όπου στέκουν ακόμη καμινάδες»*, χορηγός Εμπορική Τράπεζα, 2002 / *ΕΠΤΑ ΜΕΡΕΣ - Η Καθημερινή, «ΑΘΗΝΑ, Παρθενώνας, Πλάκα, Βυζαντινά Μνημεία, Ομόνοια»*

ΚΥΒΕΛΗ ΚΑΣΤΟΡΙΑΔΗ

Κάτω από τον ουρανό του Παρισιού

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Συνάντησα την κόρη του Κορνήλιου Καστοριάδη στην πλατεία Μαβίλη. Παρήγγειλε ελληνικό καφέ και ξεκινήσαμε να μιλάμε για το μεγάλο της πάθος, το τραγούδι, τις παιδικές της μνήμες, τις συμβουλές του πατέρα της, τη Σμυρνιά γιαγιά της και τη σχέση της με την Ελλάδα. Πώς είναι αλήθεια να μεγαλώνεις στο σπίτι ενός από τους μεγαλύτερους στοχαστές του 20ού αιώνα;

Η κόρη του Κορνήλιου Καστοριάδη γεννήθηκε στο Παρίσι. Άρχισε να παίζει πιάνο σε ηλικία 5 χρόνων. Συνέχισε με τσέμπαλο και στα 15 ξεκίνησε μαθήματα τραγουδιού στο Ωδείο Ραχμάνινοφ. Πήρε δίπλωμα στην Κλασική και Αγγλική φιλολογία στο Paris-X Nanterre, χωρίς να σταματήσει τα μαθήματα τραγουδιού. Προερχόμενη από το λυρικό ρεπερτόριο δοκιμάζει πλέον τη φωνή της σε ένα τζαζ μουσικό σύμπαν και παίζει σε θέατρα του Παρισιού είτε με τζαζ σχήμα είτε με την παράσταση «Oh My Glotte!», που έγραψε με την υψίφωνο Audrey Bentley. Ο πρώτος της δίσκος «Sous le ciel de Paris» (Κάτω από τον ουρανό του Παρισιού) από τη Μικρή Άρκτο ηχογραφήθηκε στην Αθήνα ερμηνεύοντας Jacques Brel, Léo Ferré, Georges Brassens κ.ά. με συντελεστές την Ντόρα Μπακοπούλου στο πιάνο και τον Ηρακλή Βαβάτσικα στο ακορντεόν. Αυτή την περίοδο ολοκληρώνει ένα άλμπουμ με το φίλο και συνεργάτη της Ορέστη Καλαμπαλίκη, που επίσης ζει στη Γαλλία, και γράφει τραγούδια για ένα ακόμα δίσκο.

«Από μικρή ήξερα ότι ήθελα να γίνω τραγουδίστρια. Το είχα δηλώσει όταν ήμουν 6-7 ετών. Ο πατέρας μου ήταν πολύ χαρούμενος, μου είχε πει όλα εντάξει, αν θέλεις να το κάνεις, αλλά πρώτα να πάρεις το πτυχίο σου. Και αυτό έκανα. Χαιρόταν γιατί ήταν κάτι που ήθελε να κάνει και ο ίδιος, σύνθεση και διεύθυνση ορχήστρας. Όταν ήταν 14 χρονών είχε πάρει μαθήματα στο Ωδείο Αθηνών. Έχω παρτιτούρες του.

Στο σπίτι με τους γονείς μου ακούγαμε από βινύλια και κασέτες πολλή κλασική, ορχηστρικά και όπερα, γαλλικό τραγούδι και τζαζ, όπως Miles Davis, Thelonious Monk, Keith Jarrett.

Έζησα τον πατέρα μου μέχρι τα 17 μου. Θυμάμαι να συζητάμε, μόλις είχα αρχίσει τη φιλοσοφία στο σχολείο και δεν ξέρω πώς μου είχε έρθει γιατί σήμερα δεν με βρίσκει καθόλου σύμφωνη, αλλά του είχα πει, μα δεν βλέπω τι σχέση υπάρχει ανάμεσα σε σώμα και ψυχή, κατά πόσο αλληλοεπηρεάζονται. Στο τέλος της συζήτησής μου είπε πολύ γλυκά, κοίτα, εγώ δεν συμφωνώ με αυτό που λες αλλά είναι δικαίωμά σου. Σήμερα συμφωνώ απόλυτα μαζί του. Υπήρχε ελευθερία της σκέψης.

Η καθημερινότητα ήταν τακτοποιημένη με ρυθμό. Ήταν πολύ συγκεκριμένη η μέρα του. Είχε την ψυχανάλυση και τη γραφή. Το πρωί έγραφε, το απόγευμα ήταν με τους ασθενείς του. Σε καθημερινή βάση. Η μητέρα μου, ως αρχιτέκτων, ήταν πιο πιεσμένη όταν είχε να τελειώσει ένα συγκεκριμένο πρότζεκτ.

Θυμάμαι μια φράση που μου έλεγε ο πατέρας μου του Guillaum D'Orange. Ότι δεν είναι αναγκαίο να ελπίζεις για να ξεκινάς, ούτε να επιτυγχάνεις για να επιμένεις.

Αυτά που ψάχνει κανείς σε μια λυρική και μια κλασική φωνή δεν είναι ίδια. Υπάρχει ένας λόγος που η λυρική φωνή λέγεται μπελ-κάντο. Η ομορφιά ως φόρμα είναι ένα από τα

βασικά κριτήρια. Ενώ στην τζαζ δεν χρειάζεται να είναι αψεγάδιαστη.

Στο σπίτι κάναμε συχνά τραπεζώματα με διανοομένους και κουβέντες σε μία σκερτσόζικη ατμόσφαιρα. Προτιμούσα να αποτραβηχτώ στο δωμάτιό μου να διαβάσω, αλλά ο πατέρας μου ζητούσε να μένω στο τραπέζι. Μερικές φορές στενοχωριόμουν γιατί βαριόμουν, τι να καταλάβει ένα παιδάκι 6 ετών από Καντ και Χάιντεγκερ. Παρόλα αυτά νομίζω πως κάτι πήρα από όλη αυτή την ατμόσφαιρα.

Η ποπ κουλτούρα ήταν παρούσα στο σχολείο μέσα από κασέτες με τα αγαπημένα τραγούδια. Κάποια μου άρεσαν, αλλά υπήρχαν και οι Ace Of Base. (γέλια) Οι Beatles δεν άρεσαν στον πατέρα μου. Θυμάμαι, έλεγε γελώντας για το «Let it Be» ότι ήταν το τραγούδι της ετερονομίας, αντί για αυτό που ήθελε ο ίδιος, της αυτονομίας. Ένα τραγούδι που έλεγε let it be, ότι γίνει, δεν μιλάει για κάτι που εξαρτάται από μας.

Ο δυτικός πολιτισμός εκεί που έχει φτάσει δεν προσφέρει σε παραγωγή ιδεών, αλλά μόνο στην κατανάλωση περισσότερων αγαθών. Αποκόβοντάς μας από την πνευματικότητα και κυρίως από τη φύση. Αν μείνω για πολύ στο Παρίσι, βλέποντας παντού μπετόν, καταρρέω εσωτερικά.

Αν ζούσε σήμερα ο πατέρας μου θα μπορούσε να δώσει κάποιες κατευθύνσεις, αλλά αυτό που έλεγε πάντα ήταν, δεν μπορώ να σας πω εγώ ποια θα είναι η λύση, πρέπει να τη βρούμε όλοι μαζί. Και αυτό είναι το πιο δύσκολο από όλα. Γιατί απαιτεί χρόνο, κουράγιο, σκέψη. Όλα αυτά είναι γραμμένα στα βιβλία του. Το τι είδους κοινωνία θέλουμε είναι κάτι που πρέπει να το βρούμε όλοι. Εκεί γίνονταν και η σύνδεση με την ψυχανάλυση. Πίστευε πως μόνο όταν έχεις λύσει τα προσωπικά σου ζητήματα και στέκεσαι στα πόδια σου μπορείς να βοηθήσεις και τους άλλους.

Ακόμη και η λέξη περιβάλλον δίνει την εντύπωση πως είναι γύρω μας σαν δευτερεύον ζήτημα, ενώ θα έπρεπε να επιλεγεί μια διαφορετική λέξη. Την τελευταία εικοσαετία έχει μειωθεί κατά 50% το ζωικό βασίλειο όχι σε είδη αλλά σαν ποσότητα. Είναι κάτι που λείπει από τη σημερινή ατζέντα, την ώρα που οι συζητήσεις στη Γαλλία επικεντρώνονται στο αν πρέπει να διδάσκεται η Ζαν Ντ' Άρκ στα σχολεία.

Η Λεπέν είναι πιο «παρουσιάζιμη» από τον πατέρα της, αλλά η πραγματικότητα είναι πάντα η ίδια από πίσω. Το θέμα είναι ότι η δεξιά και η αριστερά, να μην κοροϊδευόμαστε, συζητούν θεματικές που αρχικά ανήκαν μόνο στην ακροδεξιά. Ανάμεσα σε αυτά που λένε ο Φιγιόν και η Λεπέν δεν υπάρχει τεράστια διαφορά. Ο Φιγιόν έχει πει ότι είναι εναντίον της έκτρωσης. Αυτό που με ανησυχεί πολύ είναι ότι κάποιες ιδέες και ορολογίες που εδώ και 10 χρόνια ήταν περιορισμένες σε ένα μόνο χώρο σταδιακά εισχωρούν σε περισσότερους.

Η μητέρα μου είναι πάντα δίπλα μου σε ό,τι και να κάνω. Δεν υπάρχει περίπτωση. Πρώτη και καλύτερη.

Από μικρή, για κάποιο λόγο, την πρώτη μέρα που φτάνω στην Αθήνα παθαίνω κατάθλιψη αλλά μετά είμαι πολύ καλά. Και μου αρέσει που είμαι εδώ. Δεν έχει να κάνει με την Αθήνα, ίσως με τις παιδικές μου μνήμες. Με τη Σμυρνιά γιαγιά μου από το σόι της μητέρας μου που δεν υπάρχει πια. Ένας υπέροχος άνθρωπος, μαγείρευε πάρα πολύ καλά κι ήταν πολύ χαρούμενη που ήθελα να γίνω τραγουδίστρια, καθώς τραγουδούσε όταν ήταν μικρή. Από τη μεριά της μάνας μου και της γιαγιάς μου

έχω πάρει το dna της σωστής φωνής, γιατί ο πατέρας μου ήταν φάλτσος. (γέλια)

www.athensvoice.gr
Ολόκληρη η συνέντευξη στο site

Της ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΜΠΙΡΜΠΛΗ
Φωτό: ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ

Πού να βρίσκεται άραγε αυτή η στιγμή που γράφω ο Θεόδωρος Τερζόπουλος; Στην Αγία Πετρούπολη προετοιμάζοντας τη «Μάνα Κουράγιο», στην Αθήνα, στο χωριό του, το Μακρύγialo της Περίας, ίσως; Εγώ τον πέτυχα σε ένα διάλειμμα. Είχε μόλις επιστρέψει από το Βρότσαβ της Πολωνίας, από την 7η Διεθνή Θεατρική Ολυμπιάδα (εμπνευστής και πρόεδρος της από το 1992) για την προμέρα του «Ανκόρ» και την παρουσίαση ενός (ακόμα) βιβλίου του καθηγητή Freddy Decteus* με θέμα την τελετουργία στο θέατρό του. Όπως οι παραστάσεις του, έτσι και οι συζητήσεις μαζί του είναι επικίνδυνες, σε τaráζουν. Το γράφει καλύτερα η Marianne Mc Donald*: «Το καλό θέατρο προκαλεί, διεγείρει, μεταβάλλει. Ο Θ.Τ., κύριος των μουσικών του σώματος, μας αποκαλύπτει μυστήρια του εαυτού μας – επικίνδυνα μυστήρια».

ΘΟΔΩΡΟΣ ΤΕΡΖΟΠΟΥΛΟΣ

Ο Δάσκαλος

Ανατρεπτικός φιλόσοφος, εμμονικός σκηνοθέτης, ιδιοφυής καλλιτέχνης. Τι είναι και τι πιστεύει ο πιο σημαντικός έλληνας σκηνοθέτης;

Είμαι στο σπίτι του, σ’ αυτό το φωτεινό καταφύγιο της οδού Σίνα που τον βλέπει ελάνιστα. Μου μιλάει για το προηγούμενο ταξίδι του στην Ταϊνέι, για τις «Βάκχες» που σκηνοθέτησε εκεί. «Μία συγκλονιστική εμπειρία, ίσως οι καλύτερες Βάκχες μετά τις πρώτες Βάκχες του 1986» λέει, ανακατεύοντας έναν ελληνικό καφέ στη μικρή κουζίνα. Κάτι συγκινητικό έχει αυτή η επιστροφή, στο σπίτι, στο παρελθόν. Την πρώτη «Βάκχες». Στο 1986. 30 χρόνια πριν. Στην εποχή που ιδρύθηκε το Άττις. Στην ανεπαλήπτη παράσταση όπου ο Τερζόπουλος πραγματοποίησε την πρώτη ρήξη με την παραδοσιακή αισθητική με μια δική του εκδοχή της αρχαίας τραγωδίας και μίλησε το κοινό στο τελετουργικό θέατρο. Ο λόγος ενώθηκε με το σώμα. Το ταξίδι ξεκίνησε, ένα ταξίδι απόλυτα προσωπικό. Το «Ταξίδι του Διονύσου», η εξερεύνηση των μύθων, του χώρου και του χρόνου, της μνήμης, της σιωπής, της συνειδήσης και της αλθειας. Του σώματος, της ενέργειας, του πάθους, της έκστασης, της κάθαρσης, της βίας, του θανάτου. Ενόσω βρισκόταν στην Ταϊνέι έχασε τη μπάτρα του. «Πέθανε 100 ετών. Ξαν να τη βλέπω στον μπαξέ με τα δένδρα. Έζησε έναν αιώνα, έζησε τα μεγάλα γεγονότα μέσα σε δυσκολίες και φτώχεια».

Σκέφτεσαι ποτέ το δικό σου θάνατο; Είμαι συμμιλιωμένος με την ιδέα του θανάτου. Ξεφοβήθηκα πολύ μικρός. Ξέφυγα πολύ νωρίς από την παγίδα της οικογενειακής φροντίδας, ταξίδεψα σε όλο τον κόσμο, συνάντησα λαούς και πολιτισμούς, αντιμετώπισα κινδύνους, διδάχθηκα, αυτοσυναιρέθηκα, έζησα τη ζωή μου.

Δεκατριών ετών έφυγε από το χωριό του για το Γυμνάσιο στην Κατερίνη. Δύσκολες εποχές, μιλάμε τώρα για τα πέτρινα χρόνια.

«Θυμάμαι τη μάνα μου που μου έστελνε ένα καλάθι με φραγινό στο οποίο φροντίζε να έχει πάντα μία τυρόπιτα ή λίγα αβγά ή και μία κότα κόπου-κόπου. Πηγαίναμε όλα τα παιδιά από τα χωριά της Πιερίας κάθε Σάββατο στο σταθμό των λεωφορείων, σαν να βλέπω τη σκηνή, τη σκεπή του λεωφορείου με τα δεκάδες καλάθια, κι έπειρα να το δικό μου. Επείστρεψα στο χωριό μου τα καλοκαίρια και δούλεψα στα χωράφια, στα καπνά. Είμαι από αγροτική οικογένεια προσφύγων από τον Πόντο. Θυμάμαι τις συζητήσεις για τις χαμένες πατρίδες, για τις εξορίες και τους πολέμους».

Τι παρακινεί ένα φτωχό παιδί αγροτών να φύγει από την οικογένεια αυτές τις δύσκολες εποχές; Είσαι επαναστάτης; Δεν είμαι καθόλου επαναστάτης. Απλά από μικρός κοίταξα πίσω από τον ορίζοντα, γιατί ήθελα να φύγω, να ταξιδέψω. Είχα μεγάλη επιθυμία και περιέργεια να γνωρίσω τον κόσμο. Αυτό το «ξεφοβήθηκα», που σου είπα προηγούμενως, με βοήθησε να τολμήσω το μακρύ ταξίδι και ωστόσο δεν έπαψα να παλεύω με τους φόβους μου.

(Αυτός που φοβάται είναι ο πιπτημένος. Ο νικητής δεν γνωρίζει φόβο, πιστεύει – το γράφει κάπου στο βιβλίο ο Decretus).

Προέρχεσαι από μια οικογένεια αριστερών. Οι παραστάσεις σου σχεδόν πάντα εμπεριέχουν πολιτικό σχολιασμό. Σε απασχολεί η πολιτική; Ναι, προέρχομαι από αριστερή οικογενειακή παράδοση. Η Αριστερά πττήθηκε στην Ελλάδα κι εγώ ήμουν από την πλευρά των πτημένων. Αυτό μου έδωσε τη δυνατότητα να έχω μία κριτική ματιά απέναντι στους νικητές, απέναντι στο καθεστώς, στο οποιοδήποτε καθεστώς. Η πολύ συγκεκριμένη κεντροευρωπαϊκή παιδεία μου με βοήθησε επίσης στο να μην κάνω πολιτικό θέατρο πρώτου επιπέδου.

Ζούμε σε μια παρατεταμένη περίοδο κρίσης, με φανερά και κρυμμένη βία. Η βία, η σύγκρουση, βρισκεται στον πυρήνα των παραστάσεών σου. Ξαν άνθρωπος είσαι συγκρούσιακός; Ναι, είμαι. Κανείς δεν μπορεί να συμφιλιωθεί με τον Άλλον, αν δεν αποδεχθεί τον συγκρουσιακό του πυρήνα. Αυτό δεν είναι μόνο χαρακτηριστικό. Η περιέργεια, το ταξίδι, οι δυσκολίες, η αναζήτηση, με έκαναν πιο έντονα συγκρουσιακό. Κι όσο περνών τα χρόνια, ένα κανονικά θα έπρεπε να ψυχάζω, συμβαίνει το αντίθετο. Υπάρχει πάντα αυτή η εσωτερική ζύμωση και παρόρμηση. Όμως δεν υποκρίνομαι κάποιον άλλον, παραμένω ο ίδιος άνθρωπος.

Σημαντικοί μελετητές σε θεωρούν ιδιόφυη καλλιτέχνη, πρότυπο πρωτοποριακού και ανατρεπτικού φιλοσόφου, το θέατρο σου αριστουργηματικό. Εσύ τι θεωρείς ότι είσαι; Είμαι ένας χειρώνακτας όπως οι παλιοί τσαγκάρηδες και οι παλιές υφάντρες, δουλεύω μέρα-νύχτα χρόνια και βλέπω τη ζωή αλλιώς μέσα από αυτό το υφαντό κι αυτό μου δίνει μία μεγάλη χαρά. Δεν συμφωνώ ούτε με το αριστουργηματικό, δεν είναι αριστουργηματικό κάτι το οποίο είναι σε μία διαρκή έρευνα. Ο,τι είναι αριστουργήμα τελειώνει. Προχωρώ απόλυτα εμμονικά στο δικό μου δρόμο. Παλεύω σε οριακές περιοχές, παίρνω πολλά ρίσκα, είμαι διαρκώς στη διαδικασία της μελέτης και της έρευνας. Το Άττις είναι ένα εργαστήρι διαρκούς έρευνας.

*Τελειώνοντας το Γυμνάσιο ο Τερζόπουλος έχει ήδη αποφασίσει ότι θα ασχοληθεί με το θέατρο. Σπουδάζει στη Δραματική Σχολή του Κ. Μιχαηλίδη. Φεύγει για το Βερολίνο. Δουλεύει ασταμάτητα. Πηγαίνει καθημερινά στην Ακαδημία Θεάτρου, μελετάει τις ιστορικές παραστάσεις του Μπερλίνερ Άνσάμπλ. Γνωρίζει και συνδέεται με τον ανατολικογερμανό στοχαστή και δραματολόγο Χάινερ Μίλερ. Το δάσκαλό και μέντορά του. Τότε αρχίζει η μακρά περίοδος έρευνας με τη χρήση του υλικού της αρχαίας τραγωδίας, Διαφοροποιείται από το ενοιολογικό θέατρο, αναζητά το πρωτόγνωρο, τη βαθύτερη μνήμη. Θεωρεί ότι όλα είναι πιο καθαρά πριν από το συναισθημα κι ότι το θέατρο πρέπει να αποκοπεί από τη λογοτεχνία. Πιστεύει στο σώμα, στο εκτεθειμένο σε κάθε βρεθισμό σώμα, αναζητά τα όρια του στο βάθος. Τότε μπαίνουν οι βάσεις σε αυτό που με τα χρόνια θα εξελιχθεί στην περίφημη Μεθοδό του. Τότε δημιουργείται η ομάδα του Άττις, από εκείνους τους νέους που κουτουρβάλησαν πίσω του σε μια χαράδρα, σ’ ένα βουνό, ακολουθώντας το δάσκαλο με τυφή πιστή. Χωρίς ομάδα δεν μπορείς να κάνεις τίποτα, μου είχε πει μια φορά. Χωρίς πιστή. Χωρίς Δάσκαλο. Χωρίς Έρωτα. Τι είναι έρωτας; «Είναι η έλξη του βάθους». Και έπειτα αρχίζουν τα ταξίδια. Ταξιδεύει πολύ. Σε όλο τον κόσμο. Προσπαθεί να καταλάβει τον σύγχρονο κόσμο μέσα από την παράδοση. Μελετά συστηματικά το ανοίκειο. Ανεβάζει παραστάσεις. Αξέχαστες. Στο Μπουένος Άιρες όρθιος τον χειροκρότει ο Ερνέστο Σάμπια. Σκηνοθετεί από σαμάνους του Αμαζονίου και Αμεριτόζίνης της Αυστραλίας μέχρι τη μεγάλη Άλλα Ντεμίντοβα. 1.900 παραστάσεις μόνο στο εξωτερικό. Κομίζει μια ιδέα για την τέχνη που απασχολεί τους μελετητές. Τον καλούν να διδάξει σε εργαστήρια και Ακαδημίες σε όλο τον κόσμο. Οι παραστάσεις του αρχαίας τραγωδίας διδάσκονται σε 30 πανεπιστήμια. Για το θέατρο Άττις έχουν γραφτεί μέχρι τώρα 24 βιβλία και ετοιμάζονται για το 2017 άλλα πέντε. Τις παραστάσεις του εξυμνούν σημαντικοί άνθρωποι του θεάτρου όπως ο Χάινερ Μίλερ, ο Ταντάσι Σουζούκι, ο Μπομπ Ουίλσον, ο Σεργκέι Παρατζάνοφ κ.ά. Το βιβλίο του τις Μεθόδου *** μεταφράζεται σε όλο τον κόσμο, διδάσκεται ήδη σε 15 χώρες. Ο Michael Billington, ο απαιτητικός κριτικός της «Guardian» γράφει «η υπάταμι που δεν γνώρισα νωρίτερα το έργο του Θόδωρου Τερζόπουλου» και τον κατατάσσει ανάμεσα στους μεγάλους δημιουργούς της εποχής μας.*

Θεωρείς τον εαυτό σου Έλληνα ή διεθνή σκηνοθέτη; Θέλω να θεωρώ τον εαυτό μου άνθρωπο. Σαφώς είμαι βαυάτατα επηρεασμένος από την ιδέα του ελληνικού ουμανισμού. Πάντα μιλώ για ολοθυμική συγκίνηση, για την ενότητα του λόγου με το σώμα, για το βάθος και την υπέρβαση. Πιστεύω ότι το θέατρο είναι πιο κοντά στην ποίηση παρά στη λογοτεχνία. Είναι η τέχνη της διαρκούς διονυσιακής μεταμόρφωσης.

Είσαι προβευτής της Ελλάδας στο εξωτερικό, αλλά μήπως έχεις παραμελήσει την πατρίδα; Αυτό που προσπαθώ να πείτύκω είναι «η πατρίδα εν δράσει». Κατά τη γνώμη μου η πατρίδα είναι μία πολύ ευρύτερη έννοια, δεν είναι αυτός ο βαλκανικός χώρος σε αυτά τα συγκεκριμένα γεωγραφικά όρια που δεν κατάρερε να γίνει κράτος. Πατρίδα που είναι οι τραγικοί ποιητές, ο Καστοριάδης και ο Ξενάκης, η Κάλλας και ο Χατζιδάκις, ο Θεόδωρακης και ο Κουνέλλης και τόσο άλλοι που έχω μιαν, διέδωσαν και διαδίδουν την ελληνική ιδέα. Εξάλλου, χωρίς ιστορική συνείδηση, για ποια πατρίδα μιλάμε;

Σου έχουν κατά καιρούς προτείνει να αναλάβεις θεσμικές θέσεις και αρνείσαι. Γιατί; Θεσμικές θέσεις δεν αναλαμβάνω γενικά, με οποιοδήποτε κυβέρνηση. Κάποτε εργάστηκα για να γίνει εδώ η Θεατρική Ακαδημία. Δουλεύαμε τρία χρόνια με τον Λευτέρη Βογιατζή, τον Βασίλη Παπαβασιλείου, τη Ρούλα Πατεράκη, τον Δημήτρη Παπαϊωάννου και όλους και βρήκαμε μπροστά μας το κράτος, εξθικό. Κάναμε ένα ενδιαφέρον πρόγραμμα σπουδών και μας εξάπτασαν δύο-τρεις φορές. Την ώρα που το αναπτύσσαμε η αντιπολίτευση το χτυπούσε κι όταν γινότανε κυβέρνηση μας καλούσε να προχωρήσουμε στην υλοποίηση της ιδέας, για να φανεί ότι το έργο είναι δικό τους! Άθλια σενάρια, χωρίς τσίτα και ντροπή. Διάρκως ζούμε αυτόν τον εμφύλιο πόλεμο που δεν λείνι σταματήσει, ο κάθε επόμενος καταργεί το έργο του προηγούμενου και κρατά μόνο τα κακά, αυτά που είναι βολικά στη λειτουργία του πελατειακού παρακράτους.

Το θέατρο σου θεωρείται δύσκολο, μια εξαιρετικά απαιτητική μορφή τέχνης για μισημένους... Νομίζω πως οι θεατές με καταλαβαίνουν, αλλά κι αυτοί που δεν με καταλαβαίνουν πηγαίνουν στο σπίτι τους με δουλειά, προσπαθούν να με καταλάβουν κι έχουν ένα όφελος. Προσπαθώ να εξοικειώσω το θεατή με το ανοίκειο.

Σε μια παλαιότερη συζήτησή μας είχες χαρακτηρίσει τον εαυτό σου κοσμοκαλόγερο. Τι είναι πολύτιμο για έναν κοσμοκαλόγερο; Οι μικρές χαρές της ελευθερίας. Το ότι ξυπνώ το πρωί και δεν με πιέζει, ας πούμε, μια υποχρέωση μιας κρατικής θέσης, όπου πρέπει να πάω για να συναντήσω πρόσωπα τα οποία θα διεκδικούν ή θα επιθυμούν κάτι. Για εμένα είναι πολύ-πολύ σημαντικό να κάθομαι στο μπαλκόνι μου, να βλέπω απέναντί την Αρόπολη πίνοντας ένα καφεδάκι χωρίς να κάνω τίποτα ή να μπορώ να ασχολούμαι με τα λουλούδια μου ή να μαγειρεύω, που μου αρέσει. Αυτή είναι η απόλυτη ελευθερία, που την επέλεξα και πάλεψα σκληρά και μόνος μου. Σου είκα πει κοσμοκαλόγερος, ναι, και σου είπα για την υπέρβαση και συχνά μιλώ για την έκταση, αυτό όμως πηγάει από τον πυρήνα μου που δεν μου επιτρέπει να μπω στην οχλοβοή.

Τι κάνεις με τα χρήματα που κερδίζεις; Δεν έχω χρήματα, όλα επενδύονται για τις παραστάσεις, για το θέατρο, και επάνω από όλα για να ζουν καλά οι ηθοποιοί μου και οι συνεργάτες μου. Απέφυγα εδώ και πολλά χρόνια το mainstream, τις διάφορες θεατρικές μόδες και την ιδέα του εφήμερου στην τέχνη.

Έχεις νιώσει απόγνωση; Έχεις φλερτάρει με την τρέλα; Ή είσαι ένας παρατηρητής των παθών; Δεν προλαβαίνω να νιώσω απόγνωση γιατί δουλεύω συνέχεια, θα μπορούσε να με χαρακτηρίσει κανείς εργασιομανή. Όσο για την τρέλα, αυτή βρίσκει καταφύγιο, έκφραση, χειραφέτηση στην τέχνη μου. Βιώνω κι εγώ τα πάθη, έχω πάθη κι εγώ ο ίδιος. Συνταράσσομαι από γεγονότα, από βιώματα, από εμπειρίες, από μνήμες, δεν είμαι παθητικός παρατηρητής, δεν έχω την ψυχρή ματιά του διανοούμενου, του cool. Το πάθος γεννάει τους πολλούς εαυτούς, άλλοι πεθαίνουν για να ξαναγεννηθούν, άλλοι παίρνουν τη μάσκα του θεάτρου και άλλοι τη μάσκα της ζωής.

Συνθέτεις τις παραστάσεις σου έχοντας πάντα υπ’ όψη την παράδοση; Ναι, το εδώ και τώρα που είναι βαθιά ριζωμένο κοιτάει στο μέλλον. Και ό,τι κοιτάει στο μέλλον είναι αληθινό. Δουλεύοντας με τους ηθοποιούς μου, αναφέρομαι πολύ συχνά στην αξία της παράδοσης. Ποτέ δεν προχωρώ στη σύνθεση μιας σκηνής, χωρίς αυτή την προϋπόθεση. Αυτό δεν πραγματοποιείται μόνο με διανοητικούς όρους, αλλά και με πάθος και μεγάλη ενέργεια.

Ασכולέσαι με τα πάντα, σκηνοθεσία, κείμενα, σκηνικά, κοστούμια, φωτισμούς. Φοβάσαι την προοπτική να οδηγηθεί μια παράσταση προς μια άγνωστη κατεύθυνση; Αντιθέτως, χαίρομαι ιδιαίτερώς, όταν μια παράσταση οδηγείται προς μια ανοίκεια κατεύθυνση. Απ’ αυτή τη στιγμή, πιστεύω, αρχίζει η

γόνιμη έρευνα και η δημιουργική προσπάθεια εξοικείωσης με το ανοίκειο. Κατά τη γνώμη μου, αυτός είναι ο πιο δημιουργικός δρόμος.

Αλλάζεις ποτέ αυτό που έχεις αρχικά σκεφτεί για να συμβαδίσεις με την ιδέα κάποιου συνεργάτη σου; Βεβαίως. Ενώ είχα διαμορφώσει μια συγκεκριμένη άποψη για τον Προμηθέα Δεσμώτη που παρουσιάστηκε στην Ελευσίνα, όταν μου πρότεινε ο Πάνης Κουνέλλης τη συγκλονιστική ιδέα με τις χίλιες κρεμασμένες πέτρες στο Ελαιουργείο της Ελευσίνας άλλαξα αμέσως την άποψή μου. Άρχισε μία ζύμωση και σιγά-σιγά βρέθηκε ο κοινός τόπος για μία καθολική εικόνα της παράστασης, όχι αλλού τα σκηνικά, αλλάυ τα κοστούμια και άλλοι οι ηθοποιοί, όπως συμβαίνει πολύ συχνά. Συνήθως μιλώ για την ολιστική ιδέα στην τέχνη.

Ποιους θεωρείς σημαντικούς στο ελληνικό θέατρο; Σημαντικότερο όλων τον Βασίλη Παπαβασιλείου, αγαπώ το μου φίλο με την κλασική έννοια και μοναδικό συνομιλητή. Ο Βασίλης Παπαβασιλείου σ’ αυτή τη χώρα, όπου έχουν καταργηθεί οι δάσκαλοι, πρέπει να είναι ένα διαρκές σημείο αναφοράς. Ο Βασίλης είναι ένας εκστατικός καλλιτέχνης και μια αστείρευτη πηγή γνώσης. Στην Ελλάδα της ισοπέδωσης έχουν «δολοφονηθεί» οι πατέρες-δάσκαλοι από το ίδιο το σύστημα, γί’ αυτό είναι τελείως ξεχαρβαλωμένο το καλλιτεχνικό τοπίο και ιδιαίτερα το θεατρικό, όπου στη θέση του δάσκαλου μπηκε το διαδίκτυο, ο δημοσιογράφος και οι διάφοροι παρατρεχάμενοι.

Παρά την κρίση το θέατρο μάλλον ανθεί. Δεκάδες ομάδες, νέοι εναλλακτικοί χώροι, πολλές προσπάθειες από νέους δημιουργούς. Οι νεότεροι επιμένουν. Υπάρχει ελπίδα; Θα συμβουλευα τους νέους να μην εγκλωβίζονται σε κάποια τοπικά κυκλώματα «θυνόντων»; Να μην περιπλανώνται σε φορείς και ιδρύματα, όπου καλλιεργείται η τέχνη του εφήμερου, αλλά να προσπαθήσουν να δημιουργήσουν τους δικούς του πυρήνες και να καλλιεργήσουν τη δική τους σκηνική γλώσσα. Πιστεύω ότι πρέπει να επανέλθει απαραίτητα ο θεσμός των επιχορηγήσεων για τους νέους δημιουργούς. Ας στρωθούν λοιπόν να φτιάξουν πυρήνες σε μικρούς χώρους κι ας αποδεχτούν το δάσκαλο. Ένα νέο παιδί που εμφανίζεται ουρανοκατέβατο, που μνηνείται άκριτα, που καταργεί την ιδέα του δασκάλου, που αρνείται ότι κοιπάει, στο τέλος ισχυροποιεί ένα άρρωστο εγώ. Από τη στιγμή που καταργείται η βασική αρχή του δασκάλου και του μαθητή, καταργείται μια βασική αρχή της δημοκρατίας και της εξέλιξης.

Το θέατρο Άττις γιορτάζει φέτος τα 30 χρόνια του. Νιώθεις να κλείνει ένας κύκλος; Ναι, τα 30 χρόνια του Άττις. Ολοκληρώθηκε ένας κύκλος με δημιουργία, χαρά, ευτυχία, συνύπαρξη, αγάπη και πληγές που δεν επουλώθηκαν ακόμη. Το τραύμα συνεχίζει να αιμορραγεί. Συγκινούμαι με τη σκέψη πολλών συνεργατών μου, από τη Σοφία Μιχοπούλου και τον Τάσο Δήμα, μέχρι τη Σοφία Χίλλ, τον Αντώνη Μυριαγκό, τον Σάββα Στρουμπο, τον Παναγιώτη Βελιανίτη, που είναι εξαιρετικός μουσικός, και τους άλλους. Θέλω να αναφερθώ ιδιαίτερα στο στενό συνεργάτη μου Πύργο Πάτσα και την αγαπημένη μου Λουκία. Όλους τους συνεργάτες μου του εξωτερικού, από την Άλλα Ντεμίντοβα μέχρι τον Πάολο Μουζίο, όλους τους συγγραφείς από τη Μάριαν Μακ Ντόνλντ μέχρι τον Φρέντυ Ντεκρέους. Θα χρειαζόμουν πολλές σελίδες για να αναφέρω τα ονόματα όλων που στήριξαν αυτήν την προσπάθεια στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Θέλω να ευχαριστώ τους θεατές που από 2.000 έγιναν 25.000 αυτά τα 30 χρόνια. Πάνω από όλα, εάν το ακούν, και κάποιους που είναι νεκροί, τους στέλνω ένα μήνυμα, ένα μεγάλο ευχαριστώ. **Α**

*Βιβλιογραφία: ‘Freddy Decretus, «Η τελετουργία στο θέατρο του Θεόδωρου Τερζόπουλου», Άγρα, 2016 / ‘Ελένη Βαροπούλου, Marieanne Mc Donald, Tadasshi Suzuki, «Θεόδωρος Τερζόπουλος και θέατρο Άττις - Άναδρομή, Μέθοδος, Σχόλια», Άγρα, 2000 / ‘*** «Η επιστροφή του Διονύσου - Η Μέθοδος του Θεόδωρου Τερζόπουλου», θέατρο Άττις, 2015*

Οι 5 καλύτερες ελληνίδες youtubers

Τις βρήκαμε, τις φωτογραφίσαμε, μας μίλησαν για τους εαυτούς τους κάνοντας όμορφες βόλτες στην Αθήνα και σας τις παρουσιάζουμε

Κείμενο - Φωτογραφίες: ΡΑΦΑΗΛ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

▶ **Ι ΜΙΚΡΙ OLLANDEZA**

Κυρία και στην ώρα της στο ραντεβού μας στο Θησείο, είχε φτάσει πρώτη. Η Δανάη είναι ένας πολύ χαμογελαστός και ζεστός άνθρωπος που σε κάνει να νιώθεις αμέσως οικεία μαζί της. Της αρέσει να περνάει χρόνο στο σπίτι με το αγόρι της και το σκυλί της, την Τσίλι, παίζοντας επιτραπέζια και τρώγοντας junk food. Αν αποφασίσει να βγει θα πάει για ένα λαχταριστό burger στο James Joyce (Ασπγγος 12, Μοναστηράκι).

Το κανάλι της στο Youtube το έχει περίπου τρία χρόνια με τη βοήθεια του αγοριού της και ασχολείται με μακιγιάζ, ρούχα, lifestyle θέματα, καθώς και με το πώς περνάει την καθημερινότητά της. Πάνω από 115.000 subscribers την ακολουθούν και ανεβάζει 1-2 φορές την εβδομάδα βίντεο.

Μπορείς να την ακολουθήσεις
<https://www.facebook.com/iMikriOllandeza/?fref=ts>
<https://www.instagram.com/imikriollandeza/>
<https://www.youtube.com/user/imikriollandeza1>
S N A P C H A T: i Mikri Ollandeza
(imikriollandeza)

ΜΑΡΑ ΣΑΜΑΡΤΖΗ

Μία από τις αγαπημένες της συνήθειες είναι να πίνει ζεστό καφέ δίπλα στο παράθυρο διαβάζοντας ένα βιβλίο. Ο λόγος για τη Μάρα Σαμαρτζή, η οποία λατρεύει το χειμώνα. Έχει τελειώσει σχολή σκηνοθεσίας και αυτό φαίνεται από τα καλοστημένα βίντεό της. Της αρέσει να πηγαίνει βόλτες με φίλους καθώς και σινεμά, που είναι η μεγάλη της αδυναμία, ή ακόμα και για ένα βραδινό γεύμα σε ένα από τα αγαπημένα της μαγαζιά, το Penny Lane (Θουκυδίδου 10, Χαλάνδρι).

Στο Youtube μας κρατάει παρέα από το 2011 έχοντας περίπου 115.000 subscribers να την ακολουθούν. Ανεβάζει 1-2 βίντεο την εβδομάδα προσφέροντάς μας όμορφες στιγμές από τη ζωή της, όπως ταξίδια, καθώς και διάφορα tips σε θέματα μακιγιάζ.

Μπορείς να την ακολουθήσεις

<https://www.youtube.com/user/MyGreekBurlesque>

<https://www.facebook.com/Mara-Samartzi-292066140889499/?fref=ts>

<https://www.instagram.com/marasamartzi/>

<https://twitter.com/marasamartzi>

**MARY
SINATSAKI**

Όταν είσαι σπίτι, έχεις ανοιχτό το Youtube και ακούς μια γλυκιά φωνή να σου λέει «Γεια σας και καλώς ήρθατε σε ένα ακόμα βίντεο αυτού εδώ του καναλιού», τότε ξέρεις ότι είναι η Μαίρη Συνατσάκη. Ένα χαμογελαστό πολυσχολο κορίτσι που δεν της αρέσει να επαναπαύεται ποτέ, με το χορό και την υποκριτική να είναι κάποια από τα κρυφά ταλέντα της. Κάνοντας τη βόλτα μας στο Χαλάνδρι, η κουβέντα έφτασε στο θέμα περί φαγητού καθώς και οι δύο το λατρεύουμε και μου πρότεινε ένα από τα αγαπημένα της μαγαζιά, το Avocando (Νίκης 30, Σύνταγμα) για τις ξεχωριστές του γεύσεις.

Πάνω από 100.000 subscribers την ακολουθούν στο κανάλι της το οποίο έχει αρκετό καιρό, ενώ τον τελευταίο χρόνο κάθε Τετάρτη μοιράζεται μαζί μας μέσα από τα βίντεό της τις απόψεις της περί τέχνης, όπως επίσης μας αφηγείται ιστορίες από τη ζωή της και ωραίες στιγμές με αγαπημένα της πρόσωπα.

Η φωτογράφιση έγινε στο μαγαζί Sake Tattoo (Κολοκοτρώνη 9 & Γκίνη 6, Χαλάνδρι)

Μπορείς να την ακολουθήσεις
<https://www.youtube.com/user/louloudakimou/featured>
<https://www.facebook.com/MarySinatsaki/?fref=ts>
<https://www.instagram.com/mairiboo/>
<https://twitter.com/mairiboo>
Snapchat: Mairibooreal

SENIORA ELIS

Η μικρότερη της παρέας μόλις έκλεισε τα 18 της χρόνια. Η Ελισάβετ κατάγεται από το Λιτόχωρο, αλλά μένει στη Θεσσαλονίκη λόγω σπουδών στην Παιδαγωγική Σχολή και σε Ι.Ε.Κ. σκηνοθεσίας. Λατρεύει να μαγειρεύει όταν βρίσκεται στο σπίτι, καθώς και να βλέπει ταινίες ή να ακούει μουσική που «είναι απαραίτητη στη ζωή της», όπως λέει η ίδια. Αν μένεις Θεσσαλονίκη σίγουρα θα την πετύχεις να τρώει στο Spoon (Παύλου Μελά 38) με φίλους.

Από τα 16 της έχει το κανάλι και μέσα από τα βίντεό της μας μιλάει για έρωτες, φίλίες, φαγητό και για τις σπουδές της. Η αγάπη του κόσμου είναι μεγάλη γι' αυτή την πιτσιρίκα, αφού πάνω από 100.000 άτομα την ακολουθούν στο Youtube και ανεβάζει περίπου δύο βίντεο την εβδομάδα.

Μπορείς να την ακολουθήσεις
<https://www.youtube.com/channel/UCCGonKnYDzxqSW1svnAzjwMw>

<https://www.facebook.com/senioraelis/?fref=ts>

<https://www.instagram.com/senioraelis/>
 Snapchat @senioraelis, φωτό by Seniors Elis

VANA PAPADOPOULOU

Μόλις τέσσερις μήνες είναι που έχει έρθει στην Αθήνα από τη Θεσσαλονίκη και ήδη νιώθει σαν το σπίτι της. Με τη Βάνα κάνουμε μια όμορφη βόλτα ξεναγώντας την σε όμορφες περιοχές και αγαπημένα στέκια. Λατρεύει τα ψώνια αλλά με μέτρο, τρελαίνεται για τα γλυκά, της αρέσουν οι ηλιόλουστες εξορμήσεις στο κέντρο, αν και δεν έχει καταφέρει να κάνει όσες θα ήθελε λόγω χρόνου, έχει ξεχωρίσει όμως ένα μαγαζί για φαγητό, Το Θάμα (Λεωφ. Μεσογείων 242, Χολαργός) που την έχει ξετρελάνει με τις γεύσεις του. Η χαμογελαστή κοκκινομάλλα του Youtube έχει πάνω από 70.000 subscribers και μέσα από τα βίντεό της μας ξεναγεί στον κόσμο του μακιγιάζ, σε ταξίδια της στο εξωτερικό όπως και σε ξεχωριστές στιγμές της ζωής της. Καινούργια βίντεο με αθηναϊκό αέρα έρχονται, όπως μου είπε η ίδια, και ανυπομονούμε.

Η φωτογράφιση έγινε στο μαγαζί Kilo-Shop (Ερμού 120, Μοναστηράκι)

Μπορείς να την ακολουθήσεις
<https://www.youtube.com/user/vanasuper/featured>
<https://www.facebook.com/papadopoulouvana/?fref=ts>
<https://www.instagram.com/varvaraki/>

Το 2017 δεν μπορεί να μας υποσχεθεί και πολλά. Όχι μονάχα εδώ στη φτωχογειτονιά μας, αλλά όπου κι αν κοιτάξεις πέρα στον ορίζοντα το μελαγχολικό γκρι είναι παντού. Κακοί οιωνοί στα περισσότερα μέρη του κόσμου, σκοτεινά σύννεφα πάνω απ' τα κεφάλια των ανθρώπων –σχεδόν– κάθε χώρας, οι δημοσκόποι αποτυγχάνουν, οι καιροσκόποι κάνουν πάρτι, πολιτικοί και χαρτορίχτρες έχουν τις ίδιες πιθανότητες να προβλέψουν το μέλλον και να πάρουν μέτρα, ο φόβος τρώει τα σωθικά καθώς σκουντουφλάμε σε ένα σκοτεινό τούνελ χωρίς ούτε ένα φωτάκι στο βάθος. Η τέχνη δεν μπορεί να αλλάξει τον κόσμο, μπορεί όμως να τον ανακουφίσει...

ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ

4/2 - Ute Lemper - Παλλάς

Ο σωστός συνδυασμός... Η Ute Lemper τραγουδάει Κουρτ Βάλντ και Μπέρτολντ Μπρεχτ και κανείς δεν μπορεί να πει πως δεν δικαιούται να το κάνει.

10/2 - Trentemoller - Ιερά Οδός

Μπορεί «Δανία του Νότου» να μη γίνουμε ακόμη, καθώς δείχνουμε ανίκανοι να ξεκολλήσουμε από το «Μπανανία του Νότου», αλλά τους ορίτζιναλ Δανούς ξέρουμε να τους τιμάμε γιατί νιώθουμε μία μακρινή συγγένεια, πώς να το κάνουμε... Με τον καινούργιο του δίσκο «Fixion» υπό μάλης και ωραίες electronica αναμνήσεις της σχέσης μας, ο Trentemoller έχει πάντα κάτι να πει.

11/2 - Dropkick Murphys - Academy 117

Με κερδισμένες τις εντυπώσεις από το περσινό Rockwave και με τον καινούργιο τους δίσκο «11 Short Stories of Pain & Glory» να είναι ακόμη ζεστός, οι βοστωνέζοι πάνκηδες με ολίγον από κέλτικη μουσική παράδοση επανέρχονται για τον προσωπικό τους θρίαμβο.

11/2 - Einsturzende Neubauten - Gazi Music Hall

Αυτοσαρκαζόμενοι οι Γερμανοί πρωτοπόροι ονομάζουν την περιοδεία τους «Greatest Hits». Μπορεί στην 40χρονη πορεία τους να μην είχαν ποτέ «μεγάλες επιτυχίες», έχουν όμως ένα ειδικό βάρος που ελάχιστα συγκροτήματα του 20ού αιώνα κατόρθωσαν να αποκτήσουν.

12/2 - Fates Warning - Gagarin 205

Ο συνδυασμός σκληρό ροκ και προγκρέσιβ θα βρίσκει πάντα πρόθυμους ακροατές στη χώρα μας και οι παλαιάμοχοι Αμερικάνοι ξέρουν να το κάνουν καλά.

25/2 - Nick Waterhouse - Gagarin 205

Από τους πιο πειστικούς αναβιωτές ήχου και αισθητικής από το ένδοξο παρελθόν. Με το πρόσφατο 3ο του άλμπουμ «Never Twice» που ακούγεται ολόκληρο ευχάριστα, «ο Buddy Holly του 21ου αιώνα» επανέρχεται για να μας διασκεδάσει με τον καλύτερο τρόπο.

3/3 - Hindi Zahra - Παλλάς

Με αίμα από Γαλλία και Μαρόκο η Hindi Zahra φτιάχνει το δικό της μουσικό χαρμάνι που περιλαμβάνει εξωτικά συστατικά της Μεσογείου, της Λατινικής Αμερικής, της Μέσης Ανατολής και της Αφρικής. Μπορεί η μουσική της ιστορία να ξεκινάει μόλις το 2010 με το «Handmade», για να γίνει ευρύτερα γνωστή με το τραγούδι «Stand Up» που χρησιμοποιεί η Western Union στη

διαφημιστική της καμπάνια, αλλά η ισχυρή της προσωπικότητα μας υπόσχεται πολλά για το μέλλον.

3/3 - Swans + Ψαραντώνης - Gagarin 205

Δύο άτομα που δεν είναι του κόσμου ετούτου, ο Ψαραντώνης και ο Michael Gira, θα βρεθούν στον ίδιο χώρο και το σύμπαν θα διασταλεί. Η τελευταία περιοδεία των Swans με αυτή τη σύνθεση.

18/3 - Wax Tailor - Fuzz

Μπορεί η Γαλλία να βρίσκεται σε κρίση αλλά ο Wax Tailor συνεχίζει να συνδυάζει επιτυχώς σύγχρονους ήχους και ρυθμούς. Το 5ο του άλμπουμ «By Any Beats Necessary» είναι η αφορμή για να τα ξαναπούμε από κοντά.

25/3 - Roisin Murphy - Gazi Music Hall

Τους θυμάσαι τους Moloko; Σου άρεσαν; Ε! τότε την ξέρεις τη συνέχεια... Η (το μισό του ντουέτου) Roisin Murphy κάνει πια σόλο καριέρα με λίγο μόδα, λίγο electropop, λίγο χορευτικό groove, άντε βάλε και λίγη Ιρλανδία για να 'σαι μέσα. Και για να μη νομίσεις, δεν ξέρω κι εγώ τι... το τελευταίο της άλμπουμ «Hairless Toys» (2015) ήταν υποψήφιο για βραβείο Mercury.

31/3 - the Black Heart Procession - Fuzz

Η αμερικάνικη μελαγχολική τραγουδοποιία του τραγουδιστή και κιθαρίστα Pall Jenkins και του πολυοργανίστα Tobias Nathaniel θα μας πάει πολλά χρόνια πίσω στο πρώτο τους άλμπουμ «1» (1998). Με αφορμή αυτό το δίσκο επανασυνδέθηκαν και περιοδεύουν για να τον παρουσιάσουν ζωντανά.

17/5 - Depeche Mode - Μαλακάσα

Το καινούργιο τους άλμπουμ θα έχει τίτλο «Spirit» και θα κυκλοφορήσει εκείνη την εποχή που θα έρθουν για να μας τον παρουσιάσουν. Δεν ξέρω πόσο «spirit» διαθέτουν πια για να το βάλουν στο δίσκο αλλά πού θα βρουν πιο πρόθυμο κοινό για να το παρουσιάσουν ζωντανά;

1/7 - Placebo - Μαλακάσα

Η πρόσφατη απολογιστική κυκλοφορία τους «A Place For Us To Dream - 20 Years Of Placebo» είναι η αφορμή για μια best of... περιοδεία και φυσικά είμαστε μέσα στις στάνταρ επιλογές.

2/7 - Evanescence - Μαλακάσα

Σταματάνε, ξαναρχίζουν, φεύγουν, έρχονται, αλλά με κάποιον τρόπο υπάρχουν ακόμη... Η Amy Lee και η καινούργια της παρέα ξαναπήρε μπροστά το 2015 για «αναμνηστικές» περιοδείες και με την υπόσχεση νέου υλικού.

ΤΙ ΦΕΡΝΕΙ ΜΑΖΙ ΤΟΥ ΣΤΗ ΜΟΥΣΙΚΗ;

Τι έχουμε να περιμένουμε
από τον καινούργιο χρόνο

Του ΜΑΚΗ ΜΗΛΑΤΟΥ

ΔΙΣΚΟΙ

Chuck Berry - CHUCK

Ένας 90άρης είναι όσο δύο 45άρηδες, οπότε μια χαρά. Την εποχή που τόσοι σπουδαίοι πεθαίνουν, το να φωνάζει «παρών» ένας απ' αυτούς που το ξεκίνησαν μας δίνει κουράγιο.

Mick Harvey - Intoxicated Woman

Ο «ήσυχος Αυστραλός» που έχει δουλέψει με τον Nick Cave, την P J Harvey και έχει κάνει ένα σωρό σάουντρακ, καταπιάνεται τώρα με τα τραγούδια του Serge Gainsbourg.

Ryan Adams - Prisoner

Βρίσκει πάντα τον τρόπο να ξεφεύγει από τα συμβατικά πλαίσια της αμερικάνια ή της φορκ τραγουδοποιίας ακριβώς γιατί δεν είναι «φυλακισμένος» της φόρμας.

Ty Segall - Ty Segall

Το garage δεν πεθαίνει ποτέ, αφού ικανοί «αναβιωτές» σαν τον Ty Segall του δίνουν το φιλί της ζωής και η αλήθεια είναι πως τα τελευταία χρόνια έχει χορτάσει φιλιά.

The XX - I See You

Το 2016 ο πολυτάλαντος Jamie xx έκανε μόνος του ένα πολύχρωμο άλμπουμ σαν χορευτικό/ποπ καλειδοσκόπιο. Το 2017 ανήκει και πάλι στην παρέα του που τόσο μας είχε εντυπωσιάσει με το πρώτο άλμπουμ. Για να δούμε αν η χημεία τους βαστάει ακόμη.

The Flaming Lips - Oczy Mlody

Ο φευγάτος Wayne Coyne και η (εκάστοτε) τρελοπαρέα του είναι ικανοί για το καλύτερο και το χειρότερο. Τελευταία, είναι

αλήθεια, κυρίως το δεύτερο συμβαίνει. Για να δούμε...

Sun Kill Moon - Common as Light and Love Are Red Valleys of Blood

Μετά τους Red House Painters, ο Mark Kozelek κατορθώνει να διατηρεί πάντα ένα υψηλό επίπεδο στη μελαγχολική φορκ τραγουδοποιία του.

The Jesus and Mary Chain - Damage and Joy

Ειρήνη υμίν... Τα αδέρφια Reid τα ξαναβρήκαν, ο κόσμος (του θορύβου) ξαναμπήκε στη θέση του, το πρώτο δείγμα ήταν πολύ ενθαρρυντικό, ο χρόνος που μεσολάβησε φαίνεται να τους έκανε καλό.

Run the Jewels - Run the Jewels 3

Το γνωρίζουμε ήδη κι έτσι ξέρουμε πως οι επιδόσεις τους συνεχίζουν να είναι καλές, αλλά τώρα θα κυκλοφορήσει και σε φυσική μορφή για όσους δεν μπορούν ακόμη να συμβιβαστούν με την άυλη μορφή της μουσικής.

Sepultura - Machine Messiah

Έχουν ακόμη τα κότσια να μας τα πουν τόσο καλά και τόσο εκκωφαντικά όσο στις δόξες τους;

The Magnetic Fields - 50 Song Memoir

Ο πάντα απρόβλεπτος Stephin Merritt μετά τα περίφημα «69 Love Songs» πριν από 20 χρόνια επαναφέρει μια παρόμοια ιδέα, απολογισμό ζωής. Πέντε δίσκοι, 50 τραγούδια, ένα για κάθε χρόνο της ζωής του, για να μάθουμε τι έχει να πει ο ίδιος για όσα έζησε.

CITY GUIDE

12 - 18 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2016 - ΤΕΥΧΟΣ 597 - 168 ΩΡΕΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ - www.athensvoice.gr

Μια εκδίκηση του έθνους και ένα απαγορευμένο πάθος

Η όπερα «Φροσύνη», που ανεβάζει η ομάδα **Ραφή** στο Μέγαρο, θα συζητηθεί. Όχι μόνο για την πρωτοποριακή ματιά της **Ζωής Χατζηπαντωνίου**, που τη σκηνοθετεί, αλλά και για το... παρελθόν της. Το διαπιστώσαμε μιλώντας με τη χορογράφο και σκηνοθέτρια λίγο πριν από την πρεμιέρα.

Της ΛΕΝΑΣ ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ

Ηταν 16 Νοεμβρίου του 1868 όταν η όπερα «Φροσύνη» του μουσουργού Παύλου Καρρέρ, σε λιμνέτο του ποιητή Ελισσαβέτιου Μαρτινέγκου, ανέβηκε για πρώτη φορά στη σκηνή του θεάτρου «Απόλλων» του Τζάντε. Η ηρωίδα του λατρεύτηκε για 40 περίπου χρόνια (μέχρι το 1911) από το κοινό, μέσα και έξω από τα σύνορα, και μετά εξαφανίστηκε! 106 χρόνια αργότερα, η πρωτοποριακή σκηνοθέτρια-χορογράφος Ζωή Χατζηπαντωνίου και ο εικαστικός **Πέτρος Τουλούδης** συμπράττουν με την Ομάδα Μουσικού Θεάτρου **Ραφή** και σε συνεργασία με το Μέγαρο Μουσικής επιχειρούν μία τολμηρή και ρηξικέλευθη ανάγνωση του «τραγικού μελοδράματος εις τέσσαρας πράξεις» που αφηγείται την ιστορία της Ευφροσύνης Βασιλείου, τον παθιασμένο έρωτά της με τον Μουχτάρ και τη δολοφονία της από τον Αλή Πασά. Η πρώτη μου γνωριμία με την Ομάδα Ραφή έγινε όταν στο Θέατρο της οδού Κυκλάδων ανέβασαν με ευρηματικό τρόπο την «Αλτσόινα», την αριστουργηματική μπαρόκ όπερα του Χέντελ. Η δουλειά τους με είχε ενθουσιάσει. Από την πρόβα της «Φροσύνης», που παρακολούθησα, διαισθάνθηκα ότι η αγάπη, ο σεβασμός της νεανικής αυτής ομάδας για την όπερα αλλά και η φρέσκια, γεμάτη χιούμορ ματιά τους πάνω στο μουσικό αυτό είδος, θα κάνουν και πάλι το θαύμα τους. Αυτή τη φορά όμως, η Ραφή διαθέτει και έναν κρυφό άσο: τη σκηνοθέτρια και χορογράφο Ζωή Χατζηπαντωνίου. Η κουβέντα που είχα μαζί της, με έπεισε ότι η παράσταση που θα παρακολουθήσουμε μας επιφυλάσσει πολλές, ευχάριστες εκπλήξεις!

Πώς δουλέψατε; Σας οδήγησε η μουσική και το λιμνέτο; Διαβάσατε το έργο του Αριστοτέλη Βαλαωρίτη πάνω στο οποίο βασίστηκε η «Φροσύνη»; Παρόλο που είμαι χορογράφος, η μεγαλύτερη σχέση μου είναι με τα κείμενα. Έχω πάντα ανάγκη να ξεκινώ από μια δραματουργική βάση. Έτσι κι εδώ, ξεκίνησα από το ποίημα του Βαλαωρίτη «Η κυρά Φροσύνη, ποίημα εις τέσσαρα άσματα διηρημένον», πηγή έμπνευσης και του Ελισσαβέτιου Μαρτινέγκου, λιμνετίστα της «Φροσύνης». Πράγματι, στον Βαλαωρίτη βρήκα πάρα πολλά στοιχεία που με ενδιέφεραν και ως προς την πλοκή και ως προς τα πρόσωπα του έργου, τα οποία είναι δραματικά πρόσωπα με υπόσταση και αντιφάσεις και όχι χάρτινοι ήρωες. Σε δεύτερη φάση, μελέτησα τη μουσική και διαπίστωσα ότι ο Καρρέρ παίζει πολύ με διάφορα μουσικά είδη. Εκτός από τις εμφανείς επιρροές του από το ιταλικό μπελ κάντο, τον πρώιμο Βέρντι ή τον Μπελίνι, έχει προσθέσει οριεντάλ σκοπούς, αμανέδες, τοπικά ακούσματα στα pop τραγούδια της εποχής του Αλή! Αλλά και ζακυνθινές καντάδες του 19ου αιώνα, μελωδίες τις οποίες τραγουδά, ως επί το πλείστον, ο τενόρος, ο ερωτευμένος Μουχτάρ... Έτσι κι εγώ προσπάθησα να παίξω με τη σύνθεση θεατρικών ειδών: από τον λεγόμενο μελοδραματικό κώδικα υποκριτικής και ερμηνείας ως τις διάφορες μορφές λαϊκού θεάτρου, χρησιμοποιώντας σύγχρονες αφηγηματικές τεχνικές. «Δεν είμαστε τα πρόσωπα του έργου, είμαστε αφηγητές της ιστορίας»...

Η αρχαϊζουσα γλώσσα στον επεξηγηματικό τίτλο του έργου κρατήθηκε

σκοπία, υποδηλώνει ίσως κάτι; Ναι. Κρατήσαμε καταρχάς το λιμνέτο όπως ήταν γραμμένο από τον Μαρτινέγκου, και δεν το έχουμε «φρεσκάρει» γλωσσολογικά. Η γλώσσα του τίτλου, τώρα, συνδέεται κατά κάποιο τρόπο με το τι ταυτίζουμε εμείς ως «εθνικό φρόνημα». Έκανα μόνο μια μικρή παραποίηση: ο αρχικός τίτλος ήταν «τραγικόν μελόδραμα εις τέσσαρας πράξεις ή μια εκδίκηση του Αλή Πασά». Εμείς το αλλάξαμε σε... «μια εκδίκηση του έθνους». Αφορμή στάθηκε μια ιστορική μαρτυρία, η οποία αποτέλεσε την τρίτη πηγή έμπνευσής μου, μετά τον Βαλαωρίτη και τον Καρρέρ. Στην προσπάθειά μου να καταλάβω γιατί υπάρχουν τόσες πολλές και εντελώς διαφορετικές εκδοχές της μυθοπλασίας αλλού αναφέρεται ότι ο Αλή ερωτεύτηκε τη Φροσύνη, αλλού ότι ούτε καν την γνώριζε κι αλλού ότι η Φροσύνη είχε ερωτευτεί τον Μουχτάρ βρήκα μια μαρτυρία λιγότερο ρομαντική. Αντανακλά περισσότερο το πνεύμα του 20ού αιώνα και όχι το ρομαντισμό του 19ου. Σύμφωνα με αυτή υποκινητές της μαζικής εξόντωσης των γυναικών δεν ήταν οι Οθωμανοί αλλά οι Έλληνες προεστοί. Στα Ιωάννινα, που ήταν τότε μια πολύ πλούσια πόλη, σημαντικό κέντρο διερχομένων Ευρωπαίων και Ελλήνων εμπόρων, όπως ήταν αναμενόμενο είχε αναπτυχθεί ένα μεγάλο δίκτυο με πόρνες πολυτελείας. Λέγεται, λοιπόν, ότι όταν το κακό παράγινε οι προύχοντες της πόλης ζήτησαν από τον Αλή Πασά να προχωρήσει σε... εκκαθαρίσεις για να διαφυλαχθούν τα χρηστά ήθη της εποχής! Η Φροσύνη θανατώθηκε για παραδειγματισμό, μιας και ήταν η ωραιότερη, η πιο λαμπερή, η προεξάρχουσα αυτού του... «θείσου γυναικών». Δεν αληθεύει ότι ο Αλή Πασάς την έπνιξε από τη ζήλεια του, μολονότι είχε όντως ερωτική σχέση με το γιο του, Μουχτάρ. Η μαρτυρία αναφέρει ότι περίμενε επί 3 ημέρες μήπως κάποιος έρθει να ζητήσει χάρη για τις 17 γυναίκες που είχε συλλάβει, αλλά τελικά δεν εμφανίστηκε κανείς (!) και αναγκάστηκε να εκτελέσει την ποινή βάσει του Οθωμανικού δικαίου οι μοικαλίδες νήγνονταν ζωντανές κλεισμένες σε σάκο μαζί με μια γάτα! Όλα αυτά ο θρύλος τα έχει ωραιοποιήσει, λόγω της ανάγκης δημιουργίας, εκείνη την εποχή, συμβόλων συσπείρωσης και εθνικού φρονήματος μια τάση που χαρακτηρίζει τον 19ο αιώνα, όχι μόνο εδώ αλλά σε όλη την Ευρώπη.

Η «Φροσύνη» όμως είναι και μια ιστορία έρωτα Όντως. Αν δεν ήταν παθιασμένος και απαγορευμένος ο έρωτας της Φροσύνης και του Μουχτάρ δεν θα ήταν άξιος να εμπνεύσει ένα μελόδραμα! Θα έλεγα μάλιστα ότι αυτό που επικρατεί είναι ο αισθησιασμός παρά ο αγνός, ρομαντικός έρωτας. Η ερωτική ορμή και τα ένστικτα κινούν τα πρόσωπα του έργου. Κατά τη γνώμη μου δε, ο Αλή Πασάς είναι ο πρωταγωνιστής, όχι η Φροσύνη. Καταπατεί τη γονεϊκή σχέση και διακινδυνεύει την εξουσία του, προκειμένου να κατακτήσει μια γυναίκα, αλλά ως γέροντας, έχοντας υπερνικήσει τα πάντα, θέλει να υπερνικήσει και τη φύση, τη φθορά. Ο έρωτας εδώ ταυτίζεται με τη ζωή. Λέει σε κάποιο σημείο: «Μα μήπως έχω γεράσει, μήπως δεν έχω δυνάμεις πια; Όχι, θα το μπορέσω!». Θέλει να κρατηθεί από τη ζωή. Γι' αυτό ακριβώς, παρόλα τα καμώματά του, παρόλη τη νοσηρότητα και τη μοχθηρία που επιδεικνύει, εγώ τον Αλή τον βλέπω με συμπάθεια! **Α**

INFO

«Φροσύνη. Τραγικόν Μελόδραμα εις τέσσαρας πράξεις ή Μια εκδίκηση του έθνους» του Παύλου Καρρέρ. 14, 15 & 16/1, 20.00, Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, Βασ. Σοφίας & Κόκκαλη, 2107282333, €12 (Ζώνη Β), €20 (Ζώνη Α), €8 (Πολύτεκνοι, 65+), €5 (Φοιτητές, νέοι, άνεργοι, ΑΜΕΑ)

Ο Αλή Πασάς είναι ο πρωταγωνιστής, όχι η Φροσύνη. Καταπατεί τη γονεϊκή σχέση και διακινδυνεύει την εξουσία του, προκειμένου να κατακτήσει μια γυναίκα

www.athensvoice.gr

Διαβάστε όλη τη
συνέντευξη στο site

ΓΕΥΣΗ

Επιμέλεια
NENEΛΑ ΓΕΩΡΓΕΛΕ

Ευχές για το 2017

Πόσο νόστιμη μπορείς να είσαι, καινούργια μου χρονιά;

Κάθε αρχή του νέου χρόνου όλοι κοιτάμε να είμαστε καλόβολοι, ευχάριστοι, αισιόδοξοι. Ίσως για να τον καλοπιιάσουμε... (μετά ξεχνιόμαστε και αρχίζουμε τις μурμουρές). Γι αυτό κι εγώ αρχίζω με γλύκες, χαρές και προσδοκίες και για το 2017 εύχομαι.

▷ **Να ταξιδέψει** η ελληνική κουζίνα, αμ παλιά, αμ σύγχρονη, στα πέρατα του κόσμου και να κατακτήσει τη θέση που της αξίζει. Δεν της λείπει τίποτα.

▷ **Να μάθουμε ως Έλληνες** να εκτιμάμε τα φαγητά που μας μεγάλωσαν. Και να τα προβάλλουμε, και να τα υποστηρίξουμε, και να τα αποθεώνουμε. Μας λείπει η αυτοπεποίθηση.

▷ **Να είμαστε ανοιχτοί** και δεκτικοί και περιέργοι σε όλα τα καινούργια, ναι, το λέω και στον εαυτό μου,

πολλές φορές με κατηγορώ ως συντηρητική. Είναι ωραίο να γνωρίζεις τι γίνεται σε όλες τις γειτονιές του κόσμου. Μετά, διαλέγεις και παίρνεις.

▷ **Να μην αντιλαμβανόμαστε** το φαγητό σαν μόδα. Το φαί δεν

είναι παλτό. Και κάθε φορά που αναζητάμε το αλλιώτικο, το «ιντριγκαδόρικο» που θα μπει στο πιάτο μας, να θυμόμαστε πως ζούμε σε εποχές που πολλοί δεν έχουν να βάλουν τίποτα απολύτως στο δικό τους. Κλισέ, αλλά ας μην το αποσιωπούμε γιατί τότε το ξεχνάμε.

▷ **Να ταξιδέψουν** στα πέρατα και τα ωραία μας ελληνικά κρασιά. Και το κράτος να μην βάζει στους οινοπαραγωγούς τρικλοποδιές, και αυτοί οι τελευταίοι να μας λυπηθούν και να βγάζουν τα κρασιά τους σε τιμές που να μπορούμε να τα αγοράζουμε.

▷ **Να μη φανατιζόμαστε** για ένα πιάτο, για ένα σεφ, για ένα εστιατόριο. Για τις απόψεις και τις προτιμήσεις που έχουμε στο φαγητό. Το φαγητό είναι αγάπη, και φροντίδα, και επικοινωνία, και χαρά. Δεν του αξίζει.

▷ **Να ερωτευόμαστε** το άγνωστο, αλλά να αγαπάμε αυτό που ξέρουμε. Έτσι δεν γίνεται πάντα;

TASTE
POLICE

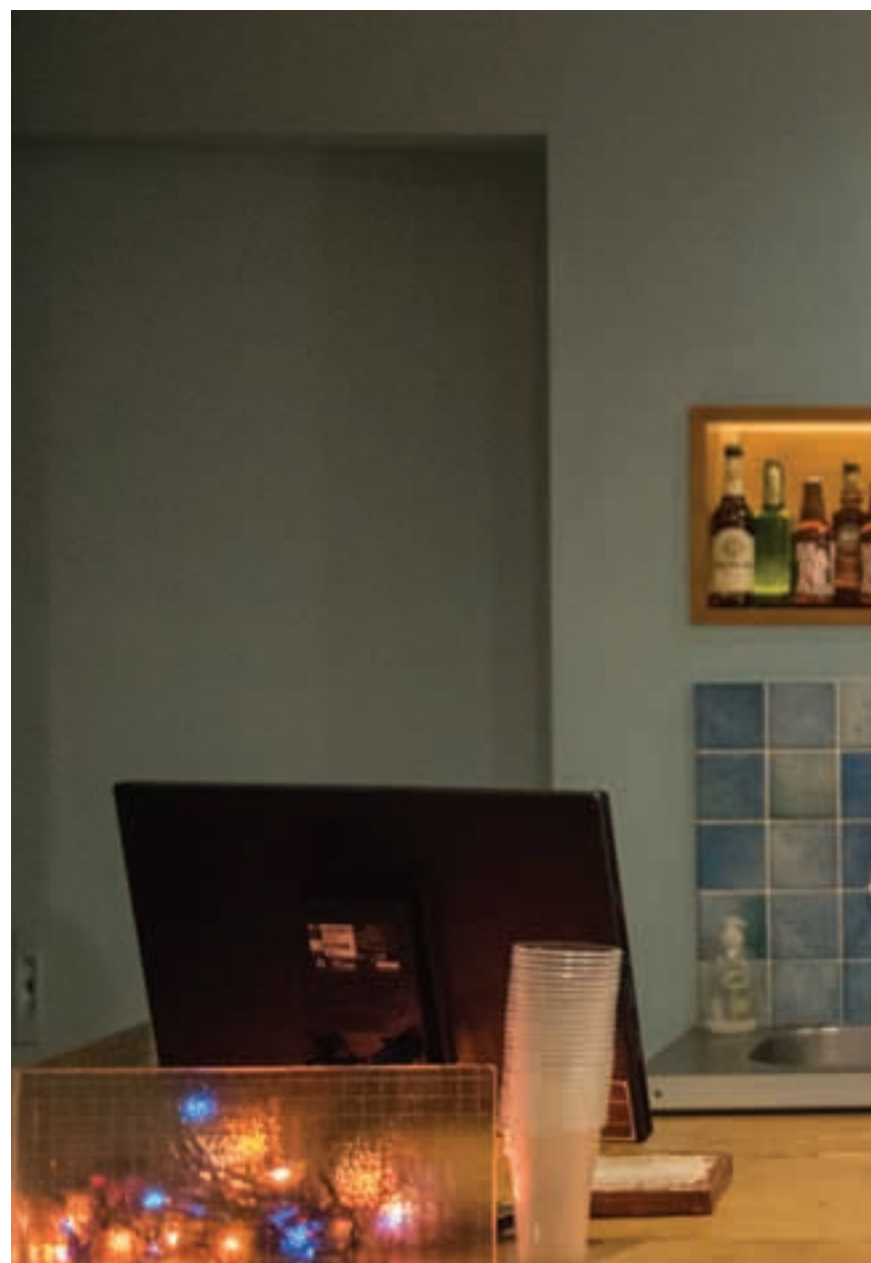
Της NENEΛΑΣ
ΓΕΩΡΓΕΛΕ

ΚΡΙΤΙΚΗ
ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΩΝ /
ΠΡΟΣΩΠΑ /
ΑΦΙΞΕΙΣ /
ΣΥΝΤΑΓΕΣ /
TIPS ΓΕΥΣΗΣ

Οι street food σούπες του κέντρου

ΤΙΠΟΤΑ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΤΟΣΟ ΠΑΡΗΓΟΡΗΤΙΚΟ ΟΣΟ ΜΙΑ ΑΧΝΙΣΤΗ ΣΟΥΠΑ ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΤΟΥ ΧΕΙΜΩΝΑ

Της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΒΝΑΣΙΟΥ - Φωτό: ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ

«**A**υτή τη σούπα την τρώω από 5 χρόνων» μας είπε ο Σάββας στη Feyrouz ενώ γέμιζε ένα χάρτινο ποτηράκι με καυτή μαχλούτα. «Την έφτιαχνε η μαμά μας (σ.σ. από την Αντιόχεια η μαμά) και τη φτιάχνει ακόμα». Στα αλήθεια δεν νομίζω ότι υπάρχει πιο παρηγορητικό φαγητό από τη σούπα. Τίποτα δεν είναι πιο στοργικό από μια αχνιστή κοτόσουπα τις κρύες μέρες (και νύχτες) του χειμώνα. «Φάε μια κουταλιά ακόμα, να καρδαμώσεις» έλεγαν και λένε οι μαμάδες όλων. Γιατί ξέρουν.

Ακόμα και αν δεν είσαι φαν, θα έρθει κάποια στιγμή στη ζωή σου που θα την αναζητήσεις, εκλιπαρώντας να δεις τους αχνιστούς υδρατμούς της να υψώνονται πάνω από το καυτό πιάτο. Φαγητό που σε ζεσταίνει μέχρι τα βάθη της ψυχής, η σούπα ήταν, είναι και θα είναι η ανάμνηση που λέει «όλα θα πάνε καλά». Αυτό ακριβώς νιώθω τη στιγμή που κρατάω ένα χάρτινο κύπελλο γεμάτο με καυτή παντζαρόσουπα και βλέπω τις πρώτες παχουλές, κατάσπρες νιφάδες να προσγειώνονται στον πεζόδρομο της Αιόλου. Μαζί τους ήρθε και η όρεξη για κάτι ζεστό, βόλτες και χάζι στο κέντρο. Οι σούπες που θα δεις παρακάτω τρώγονται στα όρθια ή και περπατώντας. Γιατί αγαπάμε τις σούπες, αλλά αγαπάμε ακόμη περισσότερο το street food.

Feyrouz

Η μαμά Feyrouz πήρε το όνομά της από τη διάσημη τραγουδίστρια του Λιβάνου, μια που ο μπαμπάς της και παππούς του Σάββα, τραγουδούσε μαζί της. Αλλά το μαγαζί βαφτίστηκε «Feyrouz» ως φόρος τιμής στην ίδια, αφού πάντα της μαγείρευε υπέροχα. Μπορείς να το διαπιστώσεις και μόνος σου με μια βόλτα στην οδό Καρόρη. Εδώ στάσου, αν έχεις όρεξη για απίστευτα λαχματζούν, πεντανόστιμα πείνιρλί, αλλά κυρίως για τις υπέροχες σούπες, όλα από τα χεράκια της μαμάς Feyrouz. Πίσω λοιπόν στην καταπληκτική αυτή σούπα, που τη φωνάζουν «μαχλούτα». Γίνεται από κόκκινη φακή, περιέχει μάραθο, κολοκύθα, καρότο, κύμινο και ζωμό κοτόπουλου και είναι σίγουρα η πιο ωραία σούπα που έχω... πει ποτέ. Και λέω «πει» γιατί σερβίρεται σε ένα χάρτινο ποτηράκι, χωρίς κουτάλι. Την πίνεις όπως πίνεις τον τσάι ή τον καφέ σου. Και χαριτωμένο, και πολύ βολικό! Εκτός από τη μαχλούτα (€2,30), θα βρεις και την «μπορντούρα» (επίσης €2,30) με παντζάρι, ξινόμηλο, καρότο, τζίντζερ και σπανάκι, εξίσου νόστιμη και πληθωρική. Απλά δοκίμασέ τις. Δεν θα πω τίποτα άλλο. *Καρόρη 23& Αγάθωνος, Μοναστηράκι, 2130318060*

Etnico

Θα το ευγνωμονούμε πάντα που έφερε τις γεύσεις του κόσμου στην Κολοκοτρώνη. Στάνταρ στάση για ένα λαχταριστό burrito, μια ινδική samosa, για τις αξεπέραστες quesadillas του. Αυτοί που κρυώνουν όμως, παίρνουν πάντα τη σούπα κόκκινης γλυκιάς κολοκύθας με τζίντζερ και κρέμα (€4), που αναδίδει μια γλυκιά ζεστασιά. Ότι χρειάζεσαι για να συνεχίσεις τη βόλτα σου στην παγωμένη Αθήνα. Κι εγώ για αυτή τη σούπα πήγα, βρήκα όμως και μια καινούργια απίστευτη λιχουδιά. Το burrito sabroso με τσιπς από καλαμπόκι, cheddar sauce, κιμά, guacamole, μαρούλι και sour cream μέσα σε σταρένια tortilla είναι η νέα άφιξη στον κατάλογο και αξίζει σίγουρα μια δαγκωνιά (μετά τη σούπα). *Κολοκοτρώνη 22& Χαβρίου, 2114113880*

Κλωστήριον

Ποιος να το φανταζόταν ότι αυτή η παλιά βιοτεχνία κλωστούφαντουργίας θα γινόταν ένα ζεστό, φιλικό στέκι για να περνάς κάθε στιγμή της ημέρας σου; Κάτσε για καφέ από νωρίς με θέα την πλατεία Αυδή και καθώς βραδιάζει και ανοίγει η όρεξη μοιράσου με φίλους τις ολοκαινούργιες και καταπληκτικές -ethnic και όχι μόνο- δημιουργίες της σερ Αριάννης Πούλιου! Δοκίμασε σαλάτα με buftata (κρεμώδες ιταλικό τυρί), chili con carne (γίνεται όσο καυτερό θέλεις), quesadillas με τρεις διαφορετικές γεμίσεις, γαύρο μαρινάτο με μαύρο αλάτι και πολλές ακόμα λιχουδιές. Το βράδυ το Κλωστήριον μετατρέπεται σε bar και ανεβάζει τη διάθεση με τις μουσικές του. Ταέκαρε τη σελίδα του στο Facebook για να ενημερωθείς σχετικά με το επόμενο, αναπάντεχο event.

Μυλλέρου 17, Μεταξουργείο, 210 5248496, Fb: Κλωστήριον

Pie Works

Έχουν από τις καλύτερες χειροποίητες πίτες της Αθήνας. Έχουν όμως και λαχταριστές σούπες, που μοσχοβολάνε οπιτική θαλπωρή και μαμαδίσια φροντίδα. Η Νίκη και η Ελπίδα ό,τι κάνουν το κάνουν με μεράκι, για αυτό και ποτέ δεν σε αφήνουν απογοητευμένο. Κάθε μέρα σε περιμένει και μια διαφορετική σούπα (από €5). Μεταξύ άλλων μπορείς να πετύχεις κρεατόσουπα, κολοκυθόσουπα, καροτόσουπα ή κρεμμυδόσουπα με μετσοβόνη. Το μενού με τις σούπες αναρτάται στην αρχή κάθε εβδομάδας στη σελίδα τους στο Facebook (pieworks.gr). Οι πίτες αναρτούνται στη βιτρίνα και ανοίγουν την όρεξη των περαστικών. *Αμερικής 16Α, Κολωνάκι, 2111847595*

Los Loros

Οι παπαγάλοι του Συντάγματος που άνοιξαν τα φτερά τους πριν από μερικούς μήνες και μας τρέλαναν με τις χορταστικές αερας και τις καταπληκτικές empanadas τους, τώρα βγάζουν ακόμα έναν άσο κάτω από τα πολύχρωμα πούπουλά τους. Η σούπα ajíaco (€3,90) είναι μια κοτόσουπα με τρία διαφορετικά είδη πατάτας και guascas (τουτέστιν φύλλα ενός λουλουδιού, κοντινού στη μαργαρίτα και στο χαμομήλι), η οποία σερβίρεται με ψιλοκομμένη σαλάτα, φρέσκο κόλιαντρο, sour cream, αβοκάντο και κάππαρη. Όσο ανακατεύεις, κάθε κουταλιά έχει κι άλλη γεύση. Η σούπα με τα χίλια πρόσωπα. *Ξενοφώντος 14 & Νίκης, Σύνταγμα, 2103243232*

Sumsum

Όταν έχει κρύο, απαρνιέμαι τα τραγανά φαλάφελ του για τα μάτια της βελουτέ καροτόσουπας. Υπάρχουν πάντα σούπες ημέρας, χορτοφαγικές και μη. Εκτός από την καροτόσουπα (€3) θα βρεις και την αγαπημένη όλων μανιταρόσουπα (€3), αλλά και μια τέλεια κοτόσουπα (€4) που θα σου θυμίσει τη μαμά σου. *Σόλωνος 86, 2103642804*

Food Str

Δεν είναι όποια και όποια σούπα. Είναι αυτή που θα σε συνεφέρει ακόμα και από το πιο γερό ξενύχτι της ζωής σου. Οι πότες φίλοι μου ορκίζονται στο όνομά της, το οποίο είναι -μάντεψε- hangover soup! Πρόκειται για μία σούπα λαχανικών με πατάτα, καρότο, κρεμμύδι, σέλινο, τζιντζερ, κρουτόν, φρεσκοτριμμένο πιπέρι και bacon topping (προαιρετικά). Είναι εξαιρετική, πληθωρική και ταυτόχρονα οικονομική (πιθανότατα γιατί ξέρει ότι έχεις χαλάσει ήδη όλα τα λεφτά σου στα ποτά και στα ξενύχτια). Έχει μόλις €2,20 και είναι εγγύηση. *Καλαμώτου 14, 2103211003*

Ριφιφί

Δέκα χρόνια τώρα παραμένει ένα από τα καλύτερα εστιατόρια της πόλης και σήμα κατατεθέν της οδού Μπενάκη. Δεν έχει μυστικά, απλά τις καλύτερες πρώτες ύλες στην κουζίνα του. Τα χειροποίητα ζυμαρικά παρασκευάζονται καθημερινά εδώ, τα ψάρια είναι αυστηρά φρέσκα και όχι ιχθυοστρωφείου, το μοσχάρι ελεύθερης βοσκής από τον γνωστό κτηνοτρόφο Δημήτρη Δήμου, το αγριογούρουνο, κινηγι από τον Παρνασσό! Εδώ έρχονται όλοι όσοι αναζητούν καλό φαγητό σε δίκαιη τιμή,

εδώ όμως δίνουν ραντεβού και οι φιλότεκνοι. Καλλιτεχνικό στέκι από τα γεννοφάσκια του, πάντα κάτι απροσδόκητο σκαρώνει, από διαγινισμούς φωτογραφίας και εικαστικές εκθέσεις, μέχρι μενού επιμελημένο από διάσημους καλλιτέχνες. Αυτή την περίοδο παίζεται στο διπλανό σου τραπέζι «Ο Κόκορας», ένα πολύ πρωτότυπο concept, καθώς πρόκειται για θεατρικό σίριαλ σε επεισόδια. Δεν θες να το χάσεις! *Εμ. Μπενάκη 69 & Βαλτετσίου, 210 3300237*

Κάπα σημαίνει: το Καπάνι μεταρρυθμίζεται

Η ΠΙΟ ΠΑΛΙΑ, ΛΑΪΚΗ ΑΓΟΡΑ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΝΑ ΣΕ ΦΑΣΗ RELOAD

ΤΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΤΣΙΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

Είναι πάντα εκεί! Οι παλιές κολόνιες Prosar και τα τυριά Βερμίου, τα ψαρικά από τις τράτες της Μπχανιόνας και τα γουρουνόπουλα Καστοριάς στο τσιγκέλι, παρέα με τα λιβάνια και τα κεριά για τα τάματα στον Όσιο Δαυίδ! Τα πιπεράκια τα γεμιστά με τυρί-τουρσί, τα φλωρινιώτικα και οι δερβίσικοι δραμινοί παστοურμάδες. Κι απέναντι τα τραπεζάκια έξω του καφέ «Μοντιλιάνι», με τα χασαπόσκυλα που ορέγονται τα κόκαλα, δίπλα ακριβώς από την κυρία με τη γούνα που ξεδιαλέγει φρέσκα λαχανομάρουλα. Το **Καπάνι**, η ζώσα ολική επαναφορά στην παραδοσιακή λαϊκή αγορά της Θεσσαλονίκης, από την περίοδο της Τουρκοκρατίας έως και τις μέρες μας, δεν έπαψε ποτέ να ταίριζε με ατμόσφαιρα μπαχαρικών και φθνήνια - ποιότητα άλφα τον κόσμο που επιμένει να κάνει τα ψώνια του εδώ. Φύσει και θέσει και ταγμένο λαϊκό, σε αντίθεση με την απέναντι αγορά του Μοδιάνο, που το προτιμούσαν τα πορτοφόλια τα πιο ματσό, τα αστικά δηλαδή, το Καπάνι ήταν το γκουρμέ της φτωχολογιάς, όπως το διακρίνουν και το εξιστορούν οι μελέτες, τα ιστορικά αρχεία και οι αναμνήσεις από το χθες της Θεσσαλονίκης. Ξηροκαρπάδικα, είδη ένδυσης, πολύβουα φολκλόρ στο μάτι και το αφτί, μιας και όσοι το προτιμούν για ψώνια διαφέρουν από το αντίστοιχο πλήθος των εμπο-

ρικών κέντρων-μάρκετ ή τις άλλες ντελικατέσεν πιάτσες, το Καπάνι όπως το ορίζουν οι δρόμοι Βλάλη, Μενεξέ, Σολωμού, Ασκληπείου, Σπανδωνή και Κυδωνιάτη, επιμένει, διαλαλεί, πουλά και γοητεύει!

Ουν Καπάνι ή και... Αλευροπάζαρο για πάντα, όπως θα πει Καπάνι και στα τούρκικα. Όμως, κακά τα ψέματα. Πέρα από τη βίντατζ νοσταλγία και τη λατρεία για κάθε τι παλιό που συνεχίζει να πορεύεται στο χρόνο, αργοσβήνει το Καπάνι εμπορικά. Τραβάει ζόρια. Ωραίες οι φωτογραφίες και τα καλά σχόλια των ξένων τουριστικών οδηγών, όμως δεν έχει το Καπάνι την αντίστοιχη δυναμική της βαρκελωνέζας Μποκερίας ή τον παλμό της λονδρέζας του Κάμντεν. Δεν κατάφερε να αποκτήσει μια δυνατή ταυτότητα κι εμπορικά δυναμική μπράντα, ώστε να γίνει καθημερινό βίωμα η αγορά του για όλους τους Θεσσαλονικείς, πέρα από το υπάρχον κοινό που το προτιμά και είναι αριθμητικά λίγο και συνεχώς φθίνον. Έως προχθές που δέχτηκα μια πρόσκληση να παραστού σε μια γιορτή που υπόσχεται μέλλον και δράση. Αυτό δηλαδή που έχει ανάγκη η πόλη. Αλλά και ειδικά κάποιες περιοχές σαν αυτή, που μαραζώνουν κρίμα κι άδικα. Δράσεις στοχευμένες και εννοτικές, περισκοπικές ενέργειες που νοσταλγούν το μέλλον. Τι τρέχει; Αναρωτήθηκα, και... πήγα!

ΚΑΠΑ ΘΑ ΠΕΙ ΚΑΠΑΝΙ RELOADED!

Κ σημαίνει όμως και... **ΚΕΠΑ!** Είναι ο φορέας που διαχειρίζεται από το 1991 τα ευρωπαϊκά προγράμματα. Τα αξιοποιεί απευθείας από την Ε.Ε., και σε συνεργασία με φορείς του εξωτερικού και της Ελλάδας παράγει επιχειρηματικό όφελος και ανάπτυξη, πέραν των κλισέ λέξεων-καραμέλα, μιας και υποστηρίζει τη δράση του με αποτελεσματικά tool kits και μεθόδους παραγωγής και σχεδιασμού. Η νοσταλγία του μέλλοντος που λέγαμε, αλλά με όρους επιστημονικούς και καινοτόμους. Κι ένα μεγάλο πορτοκαλί Κ, που σηματοδοτεί παντού τις κολόνες, τους στύλους και τα στενά της περιοχής,

1. Ένας κήπος από τούρσι!
2. We will meat here!
3. Ο Σπύρος Πέγκας, αντιδήμαρχος Τουρισμού, μαζί με επίλεκτη ομάδα στελεχών του ΚΕΠΑ

όπως φυσικά και τις σακούλες μέσα στις οποίες τυλίγουν οι έμποροι τα ψώνια του κόσμου, δείχνει πως κάτι τρέχει εδώ. Και προφανώς γι' αυτό με κάλεσαν. «Βρε, καλώς τον» με υποδέχεται η **Αγγελική Μπάρακλη**. «Όντως, κάτι τρέχει εδώ και δεν είναι άλλο από μια δράση που επιτέλους ολοκληρώθηκε και θέλει να περάσει το Καπάνι στη νέα εποχή του». Καλώς την και άρρησε, α-νταποδίδω, καθώς η υπεύθυνη Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, που είχε όλο το συντονισμό και μερίμνησε για την εξασφάλιση των κονδυλίων, με μπριφάρει με τα τι και πώς. «Πριν από δυο χρόνια το ΚΕΠΑ εγκρίθηκε μαζί με άλλους 13 φορείς του εξωτερικού, ώστε να συμμετάσχει στο πρόγραμμα Design for Europe. Μια ενέργεια που ενώ για την Ευρώπη είναι μονόδρομος σε ό,τι έχει να κάνει με την αισθητική, τα εργαλεία και τη μεθοδολογία πρόσβασης στις νέες υπηρεσίες σχεδιασμού και παραγωγής, στη χώρα μας παραμένει νωχελικός και αργοκίνητος. Δεδομένου πως θέλαμε ειδικά για τη Θεσσαλονίκη να εφαρμόσουμε τη δυνατότητα που μας εγκρίθηκε σε μια περιοχή, που παρά τα προβλήματά της,

μπορούν να δρομολογηθούν λύσεις καίριες και συναρπαστικές, διαλέξαμε μαζί με τον Δήμο, το Youthnest, το Creativity Platform, το Resilient Thessaloniki και τον Σύλλογο Επαγγελματιών του Εμπορικού Κέντρου το Καπάνι. Φέρνοντας ειδικούς συνεργάτες από Αγγλία, ειδικούς σε θέματα μάρκετινγκ αγοράς, μελετήσαμε τα προβλήματα, τις υποδομές, την ταυτότητα, την πρόσβαση, τις πιθανότητες "επανεκκίνησης". Σε συνεννόηση με τους εμπόρους και με χρήση των υφισταμένων πόρων, καταφέραμε να επεξεργαστούμε μια ολοκληρωμένη πολιτική προώθησης και να συνθέσουμε μια κοινή ταυτότητα για το μέλλον».

Like! Γιατί την ιστορία σου δεν πρέπει να την ξέρεις μόνο εσύ, αλλά και να τη μεταδώσεις. Γιατί το νέο Κ ως σήμα, που πλέον μπραντάρει ολιστικά την περιοχή, με την υπογραφή της **Ευτυχίας Γούσιου**, οπτικής επικοινωνιολόγου με περγαμνές και στενά συνδεδεμένης με το μέρος, μιας και οι εμπορικές ρίζες της οικογένειάς της με το Καπάνι τη συνδέουν με μνήμες, είναι αυτό που πρέπει: σύνθεση μίνιμαλ αλλά και περιεκτική, μοντερνιστικό Κ που ισορροπεί μπροστά από στύλους παμπάλαιους.

Like και για τη μεθοδολογία-συνέργεια, όπως μου την περιγράφει η Αγγελική Μπάρακλη. Που εντόπισε τα «θέματα» παρέα με τους επαγγελματίες. Αυτοί ξέρουν από ψάρι, τυρί και πουλερικά, οι **ΚΕΠΑers** πάλι μαζί με τους συνεργάτες τους ξέρουν από design και καινοτομία. Το αποτέλεσμα; Πέρα από την εφαρμογή του λόγγο παντού στη χωροταξία της περιοχής, να και 100.000 σακούλες στους πάγκους. Shopping γκουρμέ therapy, δηλαδή με όρους marketing... πολυκαταστημάτων! «Οι έμποροι ψήφισαν ποιο σήμα προτιμούν, μέσα από τις προτάσεις που τους έδειξε η Ευτυχία Γούσιου. Διάδραση τεχνοκρατών και άμεσα επιλεκτικών. Αυτό που έχει ανάγκη η πόλη, σε επίπεδο δράσης».

Like και στην ατμόσφαιρα! Γύρω μου επικρατεί γιορτή. Ακούω το «Bira τις Αγκυρες» των Θεσσαλονικέων **The Speakeasies' Swing Band**, δοκιμάζω λουκάνικα και κόκκινα κρασιά που κερνών τον κόσμο και θαυμάζω τη γλεντζέδικη συνύπαρξη περιοίκων, τεχνοκρατών, γεύσεων και ονειρών για το μέλλον. Έχουμε ανάγκη στη Θεσσαλονίκη από καλές ειδήσεις αλλά κι έργα, από συνεργασίες χωρίς εξουσιομανίες και μικροεγωισμούς, από πλατφόρμες κι εργαλεία νέας, βιώσιμης ανάπτυξης. Καπανάρα μου, με γεια σου, εύχομαι κι αναχωρώ από τη στοά που με βγάζει στην Αριστοτέλους. Κατά τι πιο αισιόδοξος, κι ας είναι το κρύο περιποιημένο από έναν Βαρδάρη που δεν χαμπαριάζει από γιορτές και καινοτομίες περί πολύπλοκων αστικών προκλήσεων και δοκιμές λύσεων μικρής κλίμακας. Παλιάνεμος, τι να πεις. Καμιά καινοτομία, ρε παιδιά, και για να του μαλακώσουμε το κρύο υπάρχει! **A**

ΣΤΕΦΑΝΙΑ ΓΟΥΛΙΩΤΗ & ΑΡΓΥΡΗΣ ΠΑΝΤΑΖΑΡΑΣ

Τι είναι ο έρωτας;

Οι δύο υπερταλαντούχοι ηθοποιοί συναντώνται με τους **Rootless Root** και στηριγμένοι στα σονέτα του Σέξπιρ μας δίνουν την παράσταση «**AmorS**». Ο έρωτας οδήγησε την κουβέντα μας.

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΑΣΤΡΟΓΙΑΝΝΙΤΗ

ΑΡΓΥΡΗΣ ΠΑΝΤΑΖΑΡΑΣ Η Ειρήνη Λεβίδη από το Θέατρο της Οδού Κυκλάδων - Λευτέρης Βογιατζής, στα πλαίσια του έτους Σέξπιρ, ζήτησε από καλλιτέχνες να αναλάβουν κάποιες, αφιερωμένες στα σονέτα του, βραδιές. Πρώτος ήταν ο Κουμεντάκης, μετά από εμάς είναι ο Δημητριάδης με τον Σκουρλέτη. Όταν δέχτηκε το τηλεφώνημα σκέφτηκα να το κάνουμε μαζί με τη Στεφάνια.

ΣΤΕΦΑΝΙΑ ΓΟΥΛΙΩΤΗ Θα ήταν πολύ πιο εύκολο για εμάς, όπως καταλαβαίνεις, να κάνουμε ένα αναλόγιο. Όμως συνειδητοποιήσαμε πως αν μέναμε εκεί, το αποτέλεσμα θα έμοιαζε με φιλολογική βραδιά. Έτσι μπήκαμε μέσα στο... πρόβλημα. Πατί τα σονέτα δεν γράφτηκαν για να αναπαρασθηθούν. Γι' αυτό και επιλέξαμε από τα 154 εκείνα που έχουν μια... δράση, μια μεγαλύτερη αμεσότητα, ενώ έχουμε κάνει και κάποιες ενέσεις με δίστιχα από θεατρικά έργα του. Τη σαρανταπεντάλεπτη παράστασή μας την παρομοιάζω σαν ένα μεγάλο μονοπλόνο.

Τα σονέτα θεωρούνται ως η πιο αυτοβιογραφούμενη δουλειά του Σέξπιρ. Διαβάζοντάς τα πώς τον φαντάζεστε ως άνθρωπο;

Σ.Γ. Διαβάζοντάς τα μπόρεσα μόνο να δημιουργήσω την εικόνα ενός ανθρώπου που το χέρι του, καθοδηγούμενο από μια μεγαλειώδη τρέλα, έχει πάρει φωτιά. Είναι υπέροχα, λυρικά, αλλά μαζί και δύστροπα.

Α.Π. Τα σονέτα είναι μια καύσιμη ύλη και αυτή κινεί συναισθήματα σε οποιοδήποτε παθιασμένο αναγνώστη. Εδώ υπάρχει ο ναρκισσισμός, η φιλαυτία, ο θάνατος, τα γηρατειά και φυσικά ο έρωτας.

Πιστεύετε πως πολλές φορές ο ύμνος στον έρωτα μας καταδικάζει, εμάς τους κοινούς θνητούς, σε μια μόνιμη αγωνία να τον γευτούμε με τον τρόπο που τον περιγράφει η σπουδαία Τέχνη;

Σ.Γ. Το ομολογώ, είμαι θύμα αυτού που περιγράφεις και ακόμα παλεύω στην προσωπική ζωή μου με αυτό το φάντασμα. Μονίμως αναρωτιέμαι αν πρέπει πάντοτε να υπάρχει ένα ηλιοβασίλεμα προκειμένου να πιστοποιεί τον έρωτά μου. Άραγε είμαι ερωτευμένη μόνο αν νιώθω τα μέγιστα για τον άνθρωπό μου; Όμως, μιλώντας για τα σονέτα του Σέξπιρ, δεν θα έλεγες ακριβώς πως είναι ένας ύμνος στον έρωτα, αφού μιλούν και για τη φθορά.

Α.Π. Μοιάζουν άλλοτε με τηλεσκόπιο κι άλλοτε με μικροσκόπιο πάνω σε συναισθήματα. Μιλάνε ακόμα και για την ανικανότητα να επικοινωνήσεις τον έρωτα. Να νιώσω ή να μη νιώσω, να ζω ή να μη ζω (γέλια). Πάντως, εδώ έχουμε ένα μεγαλειώδη ναό κι εμείς οι κοινοί θνητοί, ίσως, το μόνο που έχουμε να κάνουμε είναι να τον λατρεύουμε. Προσωπικά όμως δεν νιώθω αυτό τον κίνδυνο που επισήμανες. Εξάλλου μεταξύ της φράσης «θέλω να μπω μέσα σου» και της φράσης «θέλω να φορέσω εσένα» η δεύτερη με αφορά περισσότερο.

Σ.Γ. Πόσο έχει τεράστιο ενδιαφέρον αυτή η διαδρομή μέχρι να φορέσεις τον άλλο! Θα προσπαθήσεις να κρύψεις τα χάλια σου ώστε να φανείς καλύτερος, θα απομονωθείς, θα συγκρουστείς, αλλά και όταν γεννηθεί ο έρωτας θα ξέρεις πως είναι σχεδόν βέβαιο πως κάποτε θα πεθάνει. Ο Αργύρης σε μια πρόβα έφερε μια πάρα πολύ ωραία εικόνα για να δείξει το πώς σε σώζει η μετακίνηση από το εγώ σου στον άλλο. Είναι από την ταινία «Η επιστροφή» με τον Λεονάρντο ντι Κάπριο. Εκείνη όπου ο ντι Κάπριο μπαίνει στο κουφάρι ενός ζώου για να σωθεί από την υποθερμία, και η ζεστασιά των σπλάχνων τον γλιτώνει.

Σ αυτή τη σκηνή, μεταφορικά, βλέπω την επιβιωτική φύση του έρωτα. Ο ένας χρησιμοποιεί τον άλλο για να σωθεί.

Σ.Γ. Αρχίζω και το πιστεύω αυτό. Ο έρωτας είναι ένα συναίσθημα που το χρειάζεσαι προκειμένου να κρατηθείς ζωντανός. Σε κάνει να νιώθεις σημαντικός, σφραγίζεις την υπαρξή σου έτσι, άρα και την παρουσία σου στη γη μέσω του άλλου. Τα έργα όπως αυτά του Σέξπιρ, ενδεχομένως, του αφαιρούν αυτή τη γειωμένη πλευρά και, όπως είπε ο Αργύρης, τον μεταμορφώνουν σε ναό.

Α.Π. Μπορεί να ξεκινάς ερωτευμένος με την έννοια του έρωτα, αλλά τότε θα συναντήσεις και τον άλλο για να του πεις σε ευχαριστώ που με έκανε να τα νιώσω. Είναι ωραίο που κάπου εκεί αρχίζει η ευθύνη απέναντι στον άλλο, και ο χορός των σωμάτων, των πλανητών, των πάντων που θα μας ταρακουνήσει και θα μας βγάλει από τη θνητότητά μας.

Ο έρωτας είναι μια πολιτιστική κατασκευή ή τόσο επιτακτική ανάγκη όπως είναι η τροφή;

Α.Π. Είναι μια μάλλον φορεμένη ανάγκη και έχει να κάνει περισσότερο με την εξέλιξη της νοημοσύνης.

Σ.Γ. Από τη στιγμή που ονοματίστηκε, δημιουργήθηκε και η ανάγκη. Αχ, πώς να απαντήσουμε σε όλα αυτά; Προσπαθώ να καταλάβω πώς είναι δυνατόν να ένιωσα παράφορο έρωτα για έναν άνθρωπο και τώρα δεν θέλω να τον βλέπω. Τι μπορεί να σημαίνει αυτό για τον έρωτα; Πώς μπορούν να εξηγηθούν τα συναισθήματα που ένιωθα τότε;

Α.Π. Το κακό ή το καλό είναι πως ο έρωτας είναι παιχνίδι για δύο. Οπότε μιλάμε για συναισθηματική νοημοσύνη, για το ρόλο του χρόνου, για περιοχές εμπιστοσύνης. Ο έρωτας για μένα είναι ο τρόπος να μοιράζεσαι.

Μιλώντας για τον έρωτα χρησιμοποιήσατε πολλές φορές τη λέξη εμπιστοσύνη. Γι αυτό οδηγηθήκατε σε μια «χορογραφημένη» παράσταση και στους Rootless Root; Το λέω γιατί στο χορό ο ένας εμπιστεύεται το σώμα του στον άλλο.

Α.Π. Δεν είναι τυχαίο, αν σκεφτείς πώς συναντηθήκαμε μαζί τους ειδικά σε αυτή την παράσταση. Πατί εκτός από ένα εξαιρετικό καλλιτεχνικό ζευγάρι, είναι και τόσο ερωτευμένοι μεταξύ τους, συνεχώς συμπληρώνει ο ένας τον άλλο... Η Λίντα τον Josef και το αντίστροφο.

Σ.Γ. Αχ, πόσο θα ήθελα να είμαι η Λίντα Καπετανέα (γέλια). Σκεφτήκαμε πως αυτοί οι δύο άνθρωποι, των οποίων θαυμάζουμε τη δουλειά τους, θα μπορούσαν να αναδείξουν ακόμη καλύτερα τη συγκρουσιακή κατάσταση του έρωτα. Και, ναι, είναι μια ερωτική διαδικασία ο χορός, καθώς πρέπει να μάθεις πόσα αντέχει το σώμα του άλλου και αυτός τη δική σου δύναμη. Επιπλέον, όταν το σώμα βρίσκεται σε μια δυναμική θέση ο ηθοποιός χρειάζεται λιγότερη προσπάθεια να εξηγήσει το λόγο. Μπορώ να «μεταφράσω» καλύτερα το λόγο όταν εμπιστευόμαστε το σώμα μου.

Α.Π. Οδηγηθήκαμε στα παιδιά και από μια διάθεση εντιμότητας απέναντι σε ένα κείμενο που δεν είναι εύκολο να ειπωθεί και στο οποίο νιώθαμε εγκλωβισμένοι. Θέλαμε να συνδυάσουμε την υπομονή του λόγου και την υπομονή του σώματος. Όπως θέλουμε να νιώσει το ίδιο καλά και αυτός που δεν βλέπει και αυτός που δεν ακούει. Να μπορούν να μοιραστούν την ίδια ιστορία. **Α**

INFO

Τρίτη 16,17 & 23,24/1. Θέατρο της Οδού Κυκλάδων - Λευτέρης Βογιατζής, Κεφαλληνίας & Κυκλάδων 11, Κυψέλη, 2108217877

www.athensvoice.gr

Διαβάστε όλη τη συνέντευξη στο site

ΘΕΑΤΡΟ

Μεταξύ της φράσης
«θέλω να μπω μέσα σου»
και της φράσης «θέλω να
φορέσω εσένα» η
δεύτερη με αφορά
περισσότερο

Το «Πάνθεον» το έχω πετύχει σε διάφορες φράσεις ± κάποτε ως «Αθηνών Αρένα», και μετά θυμάμαι να λέω «Σαν Βαρώτσος, ρε παιδιά, δεν είναι τα γυάλινα;», και να μου απαντάει στεγνά κάποιος που ήξερε από βέσπα και δεν είχε πιει τη θεία του, «Μα είναι Βαρώτσος, ηλίθια!».

Ο **Κώστας Βαρώτσος** έχει επιμεληθεί το χώρο, με γυάλινες-μεταλλικές επιφάνειες κι έναν αέρα Βερολίνου στο «Πάνθεον». Η αίθουσα (που παίζεται η «Κυρία») χωράει 1.600 άτομα. Δηλαδή με 500 άτομα (καλή σοδιά για ένα μεγάλο αθηναϊκό θέατρο) θα φαίνεται άδειο... αν και δεν υπάρχει τέτοια περίπτωση μια και η «Κυρία» σκίζει ± ωραιότατα πουλμανάκια από το σταθμό Κεραμεικού φέρνουν τους θεατές μέχρι την πόρτα του «Πάνθεον» ανά 15 λεπτά. Η αίθουσα, με σαλονάκια VIP στα πλάγια και μελετημένη ώστε να βλέπεις τη σκηνή από ΠΑΝΤΟΥ, είναι κάτι παραπάνω από χλιδάτη. Όπως και η παράσταση: σκηνικά υπέροχα του **Μανόλη Παντελιδάκη**, σκηνοθεσία έξυπνη του **Αλέξανδρου Ρήγα** (που έχει κάνει και τη μετάφραση-διασκευή-μουσική επιμέλεια, το τελευταίο μαζί με τον **Ησαΐα Ματιάμπα**), ουάου κοστούμια του **Απόλλωνα Παπαθεοχάρη**... ο γιος του κλασικού Παπαθεοχάρη, αν θυμάστε, του «Βασιλιά της νύχτας» στη δεκαετία του '80, '90 και μπιγιόντ. Αλλά δεν είναι πια ο γιος κανενός, έχει σκίσει σαν θεατρικός επιχειρηματίας, έτοιμη ήμουν να πω «ε δε λένε και τίποτε τα κοστούμια» αλλά τελικά είπα «ουάου». Και όχι μόνο με τα κοστούμια του.

Ο θίασος είναι αφράτος: η **Δήμητρα Ματσούκα** αστράφτει, ειδικά στο δεύτερο μέρος ως μεταμορφωμένη-σε-καλλονή, βγάζει γέλιο και δεν μπορείς να μην την κοιτάξεις. Οι **Κώστας Κόκλας**, **Αντώνης Καφετζόπουλος**, **Πάυλος Χαϊκάλης** είναι τέλειοι, η **Μπέτυ Λιβανού** είναι θεά, οι **Χριστίνα Θεοδοροπούλου**, **Γαλήνη Τσεβά**, **Ιάσων Παπαματθαίου** και **Ορέστης Τζιόβας** σκίζουν... Η φίλη μου Γαλήνη με κάλεσε, δεν ξέρετε πόσο καλή ηθοποιός είναι (αλλά ξέρω εγώ, κι εκθρά μου να ήταν θα το έλεγα). Ο Τζιόβας επίσης δεν ξέρετε κλπ, τον είχα δει στο «Πριν το χάραμα» και είχε σαράντα πέντε επίπεδα ο άνθρωπος, εδώ παίζει μικρό ρόλο κι ακόμα λάμπει... στο κλασικό «αστικό» έργο του Σόμερσετ Μομ «*Ωραία μου κυρία*» είναι όλοι πολύ καλοί, μεγάλοι και μικροί ρόλοι. Θα ήθελα να τους πιάσω έναν έναν και να σας μιλάω με τις ώρες δηλαδή αλλά μπορεί να μη σκοτώνεστε, καλύτερα να πάτε να δείτε το έργο.

Του βγάσω το καπέλο του Ρήγα, πάντως: κατάφερε σε αυτό το τόσο κλασικό έργο να βάλει δικές του, ερμ, «πινελιές» ± ο υπηρέτης (**Περικλής Αλμπάνης**) είναι καταπληκτικός σαν ιδέα και σαν ηθοποιός, η σκιά της Βουγιουκλάκη που βαραίνει πάνω στην «Κυρία» σβήνει στα δέκα λεπτά, ο κάθε ηθοποιός έχει το βάρος που χρειάζεται έστω κι η μια ατάκα, ο Ησαΐας Ματιάμπα το χώρο που απαιτεί η φωνάρα του, γενικά τα έκανε όλα σούπερ. Ο Ρήγας, λέμε. Μην αφαιρέσετε.

Κι ενώ είσαι κάπως μπλαζέ με το αστικό θέατρο... φεύγεις ωραίος. Τους αγαπάς όλους, τη Γαλήνη, τη Δήμητρα, τον Κώστα, τον Αντώνη, τον Ορέστη κ.λπ., που είχες καιρό να τους δεις στη σκηνή ± και τη σκηνή, γήπεδο ολόκληρο... Όταν ήμουν μικρή ενθουσιαζόμουν κι έπαιρνα τηλέφωνο τους δημιουργούς για συγχαρητήρια, δεν το κάνω πια, οι δημιουργοί δεν σγκώνουν τα τηλέφωνα, μπορεί να νομίζουν ότι κάτι θέλω, που τι να θέλω (ούτε καν εισιτήριο, να είναι καλά η Γαλήνη...) Αλλά ναι. Μπράβο σε όλους, και στον Ρήγα και στους ηθοποιούς/συντελεστές. Δίπλα μας καθόταν η αγαπημένη **Ρίκα Βαγιάννη**, η αίθουσα δεν είχε «γούνες» αλλά πολλή πιτσιρικάδα, το αστικό θέατρο έχει αλλάξει και ίσως το χρωστάει στη **Μιμή Ντενίση**, την πρώτη που έβαλε πουλμανάκια και μπράβο της κι αυτηνής μια και πήρα φόρα.

Μετά πήγαμε για ποτό στο «**Bar de theatre**» με όλους σχεδόν τους ηθοποιούς ±ο Κόκλας κάνει καλό μασάζ, αν έχει πιαστεί ο σβέρκος καμιανής να τον προτιμήσεις, η Δήμητρα είχε τρομερό κρύωμα αλλά ήταν κούκλα ενώ όλοι οι άνθρωποι με κρύωμα είμαστε σαν τον χάρο τον ίδιο, είδα τον **Γιώργο Πυρπασόπουλο**, το **Άλκη Κούρκουλο** και τον **Λάμπη Ζαρουτιάδη**, γενικά ήταν λαμπερή βραδιά που σου αφήνει μια ζεστασιά στο βάθος ή στο πλάτος. Τελευταίο ποτό: ανεβήκαμε στο «**Σκουφάκι**» με τη Γαλήνη και το ήπιαμε εκεί τελικά, με τη **Σοφία Μπιλιάνη** που ανεβάζει ένα νούμερο, «*Cabaret the bitter version*» στο «**El Convento del Arte**» και είναι, λέει, καταπληκτική, θα πάω να τη δω οπωσδήποτε. Κόντευε να ξημερώσει, ήτανε Γκούλαγκ έξω, αλλά η νύχτα είχε μια ωραία γεύση-μυρωδιά-αίσθηση. Δεν ξέρω αν τη χρωστάει στον Ρήγα, στη Γαλήνη, τη Ματσούκα, τον Ησαΐα, όλους τους ηθοποιούς που αγαπώ και καμαρώνω, στον Άλκη που (ακόμα) είμαι περήφανη γι' αυτόν, στην αρχή του χρόνου που φαίνεται τσιλικός ή στο στραβό μου το κεφάλι, στην τελική... **Α**

ΘΕΑΤΡΟ

Της **MANINΑΣ ΖΟΥΜΠΟΥΛΑΚΗ**

Πήγαμε στο «Ωραία μου Κυρία» (και σε δύο μπαρ μετά)

Μία παράσταση-υπερπαραγωγή και μετά ποτάκια

Πάνθεον, «*Ωραία μου κυρία*», Πειραιώς 166, 2103471111

Bar de theatre, Στοά Σπυρομήλιου, 2103211315

Σκουφάκι, Σκουφά 47, 210364588

El Convento del Arte, βραδιές «*Cabaret, the bitter version*», Βιργινίας Μπενάκη 7, 2105200602

Στο Instagram είναι ο **@alex.pgs**. Είναι νεαρός σε ηλικία και αγαπάει πολύ τη φωτογραφία. Ανεβάζει καθημερινά ανθρώπους, κτίρια, ζώα, σέρφερ, τοπία, την Αθήνα και ό,τι άλλο του κινήσει το ενδιαφέρον. Μας έστειλε φωτογραφίες.

Ποιος είσαι, @alex.pgs; Γεια σας! Με λένε Αλέξη Παναγιωτόπουλο και είμαι 14 χρονών.

Πότε ξεκινήσεις να ασχολείσαι με τη φωτογραφία; Όλα ξεκίνησαν πριν από 2 χρόνια περίπου, τελείως για πλάκα, που είχα μία απλή φωτογραφική μηχανή και τράβαγα φωτογραφίες πηγαίνοντας διακοπές με τους γονείς μου.

Θα ήθελες να σπουδάσεις κάτι σχετικό; Θέλω να σπουδάσω φωτογραφία, καθώς ό,τι βλέπω με εμπνέει να το τραβήξω, και ήδη βγάζοντας φωτογραφίες με πιο έμπειρους φωτογράφους φίλους μου μαθαίνω περισσότερα και γίνομαι καλύτερος.

Τι σε τραβάει στη φωτογραφία; Η φωτογραφία για μένα είναι κάτι ξεχωριστό. Με τράβηξε το ότι μπορώ να απαθανατίσω την κάθε στιγμή και να δείξω μέσα από το φακό μου αυτό που εγώ βλέπω.

Τι σου αρέσει στο Instagram;

ΟΙ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΣΑΣ

Βλέπουμε όλη την Ελλάδα με τα μάτια σας. Βλέπουμε τη ζωή μέσα από τα μάτια σας. Στείλτε μας τις φωτογραφίες σας στο timeline μας χρησιμοποιώντας το #athenvoice στο instagram.

Instagram! Το instagram αυτή τη στιγμή είναι ένα από τα δημοφιλέστερα social media στον κόσμο. Αυτό που μ' αρέσει είναι πως δείχνω στον κόσμο τη συλλογή των φωτογραφιών μου που τραβάω καθημερινά.

Πιστεύεις ότι την εποχή του ίντερνετ/ίνσταγκραμ μπορεί οποιοσδήποτε να γίνει φωτογράφος; Όλοι μπορούν να δείξουν τις φωτογραφίες τους πιο εύκολα με το internet, αλλά νομίζω η φωτογραφική άποψη του καθενός, το ταλέντο και η καθημερινή εξερεύνηση μέσα από το φακό κάνουν κάποιο φωτογράφο.

Ασπρόμαυρο ή έγχρωμο; Μου αρέσουν και οι ασπρόμαυρες και οι έγχρωμες φωτογραφίες. Το ασπρόμαυρο μ' αρέσει γιατί μπορείς να δεις σκιές και αντιθέσεις. Οι έγχρωμες φωτογραφίες γιατί σε ένα πορτρέτο βλέπεις πολύ ωραιές αποχρώσεις και έντονες λεπτομέρειες του προσώπου.

Τι κατά τη γνώμη σου κάνει μια φωτογραφία ξεχωριστή; Η κάθε φωτογραφία για μένα είναι ξεχωριστή. Έστω και μια μικρή λεπτομέρεια ή αντίθεση μπορεί να κάνει μια φωτογραφία ιδιαίτερη. ●

Είναι 14 ετών και αγαπάει τη φωτογραφία όσο και εμείς. Η #athens voice μίλησε μαζί του.

ΦΩΤΟ

21ο παζάρι βιβλίου 2017

Από την Παρασκευή 13 Ιανουαρίου και για είκοσι τέσσερις ημέρες, έως και την Κυριακή 5 Φεβρουαρίου, πραγματοποιείται στην Πλατεία Κοτζιά το μεγαλύτερο και πλέον οργανωμένο Παζάρι Βιβλίου στην πόλη των Αθηνών.

Το Παζάρι Βιβλίου είναι η θεσμοθετημένη εκδήλωση που διοργανώνεται εδώ και είκοσι ένα χρόνια, προσφέροντας στο αναγνωστικό κοινό βιβλία σε πολύ χαμηλές τιμές που αρχίζουν από μόλις 1 ευρώ. Όπως κάθε χρόνο συμμετέχουν εκδότες από όλη την Ελλάδα (180), με πάνω από 8.000 τίτλους βιβλίων σε τιμές που δεν ξεπερνούν το 30% της αρχικής τους λιανικής τιμής, σε μία σύγχρονη, υπαίθρια, στεγασμένη και θερμαινόμενη εγκατάσταση, όπου το αθηναϊκό, και όχι μόνο, αναγνωστικό κοινό θα έχει την ευκαιρία να προμηθευτεί αξιόλογα βιβλία όλων των κατηγοριών για όλες τις ηλικίες – τα βιβλία διαθέτουν αυτοκόλλητη ετικέτα με την τιμή πώλησης.

Το 21ο Παζάρι Βιβλίου 2017 με κεντρικό του σύνθημα «Το βιβλίο είναι η δύναμή σου» πραγματοποιείται σε συνδιοργάνωση του Συνδέσμου Εκδοτών Βιβλίου (Σ.ΕΚ.Β.) και της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Εκδοτών-Βιβλιοχαρτοπωλών (Π.Ο.Ε.Β.) και με την ευγενική υποστήριξη του Δήμου Αθηναίων και του Οργανισμού Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας Δήμου Αθηναίων (Ο.Π.Α.Ν.Δ.Α.).
13/1-5/2, Πλατεία Εθνικής Αντίστασης (Κοτζιά), ανοιχτά καθημερινά, Σάβ. και Κυρ. 9.00-21.00. (Η είσοδος είναι επί της οδού Αθηνάς, μπροστά από το Παλιό Δημαρχείο.)

BIBLIO

Επιμέλεια:
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΠΙΡΜΠΛΗ

Διεθνές Συνέδριο

«Έλλην», «Ρωμικός», «Γραικός»: Συλλογικοί προσδιορισμοί και ταυτότητες

Τις τελευταίες δεκαετίες υπάρχει ένας ζωηρός αναστοχασμός σε ζητήματα ταυτοτήτων. Στο πλαίσιο αυτού του προβληματισμού, το συνέδριο καλύπτει μια σειρά από ευρείες θεματικές που επικεντρώνονται στο περιεχόμενο και στις έννοιες που προσέλαβαν σε διαφορετικές ιστορικές στιγμές όροι που σήμερα παραπέμπουν στη συλλογικότητα των Ελλήνων. Για το σκοπό αυτό φιλοξενεί 44 ανακοινώσεις από Έλληνες και ξένους επιστήμονες, οι οποίες αφορούν παραδείγματα από διαφορετικές ιστορικές εμπειρίες και κοινωνικοπολιτικά περιβάλλοντα.

Διοργάνωση: Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Οργανωτική Επιτροπή: Όλγα Κατσιαρδή-Hering (Πρόεδρος), Αναστασία Παπαδία-Λάλα, Ειρήνη Χρήστου, Μαρία Ευθυμίου, Κατερίνα Νικολάου, Σοφία Ανεζήρη, Κατερίνα Κωνσταντινίδου, Βάσω Σειρηνίδου, Βαγγέλης Καραμανωλάκης, Σπυρίδων Γ. Πλουμίδης.

Το πρόγραμμα και οι περιλήψεις του συνεδρίου είναι αναρτημένα στον ηλεκτρονικό κόμβο: <http://hellen-greek-romaios.internationalconference.arch.uoa.gr>

19-21 Ιανουαρίου, Κεντρικό κτίριο Πανεπιστημίου Αθηνών (Αμφ. Ιω. Δρακόπουλου), 2107277400 (κ. Σταματία Τζαγάκη), graecos2017@arch.uoa.gr

Παράταση για την παράσταση Camille Claudel Mudness

Παράταση για άλλες 8 παραστάσεις λόγω μεγάλης προσέλευσης μέχρι και τις 29 Ιανουαρίου για το έργο του Γιάννη Λασιπιά "Camille Claudel Mudness", στο Vault Theatre Plus κάθε Σάββατο και Κυριακή.

Ένας φανταστικός διάλογος ανάμεσα στη γλύπτρια Camille Claudel και την πρώτη γυναίκα ψυχίατρο της Γαλλίας Constance Pascal. Μια συνάντηση που δεν έγινε ποτέ. Το έργο του Γιάννη Λασιπιά "Camille Claudel Mudness", που κυκλοφορεί από την ΚΑΠΛΑ εκδο-

τική, περιγράφει την ιστορία δύο γυναικών που διεκδίκησαν το δικαίωμα να ζήσουν ελεύθερες, να υπερασπιστούν τα πιστεύω τους, να σπουδάσουν και να εργαστούν, σε μια εποχή που ο ρόλος της γυναίκας περιοριζόταν σ' αυτόν της συζύγου και της μάνας. Πρωταγωνιστούν οι Αίγινη Μανούσου και η Στέλλα Μπούρου.

Ημέρες παραστάσεων:
Σάββατο στις 19.15, Κυριακή στις 21.15.
Πολυχώρος Vault Theatre Plus, Μελενίκου 26
Γκάζι, Βοτανικός, 213 0356472, 6949534889

Bridal Expo 2017

Μια μοναδική έκθεση γάμου και βάπτισης

Τα ωραιότερα νυφικά της πόλης, βραδινά φορέματα και γαμπριάτικα κοστούμια, όλα τα είδη γάμου και βάπτισης, επιλεγμένες υπηρεσίες για την οργάνωση της δεξίωσης, του ταξιδιού, της φωτογράφισης, της βιντεοσκόπησης, του στολισμού και της διακόσμησης, στη φετινή διοργάνωση Bridal Expo η οποία συμπληρώνει τα 5 της χρόνια. Στη διοργάνωση θα προβληθούν οι 120 καλύτερες επιχειρήσεις της Αθήνας οι οποίες παρουσιάζουν, μαζί με 30 Έλληνες σχεδιαστές, τις πλέον μοντέρνες ιδέες και τάσεις που χρειάζονται τα ζευγάρια, για την τέλεια οργάνωση του γάμου και της βάπτισης.

Στο Ζάππειο Μέγαρο, 14, 15 & 16 Ιανουαρίου (11.00-22.00),
www.bridalexpo.gr

BIBΛIO

Επιμέλεια:
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΠΙΡΜΠΙΛΗ

Θανάσης Καστανιώτης

«Τον γνώρισα πρώτα ως μύθο, τη δεκαετία του '60, όταν οι φήμες μιλούσαν για έναν ιδιόμορφο φοιτητή-βιβλιοπώλη που δρούσε στο Παρίσι, έναν ανήσυχο νέο που εντυπωσίαζε με τον τρόπο της ζωής του και των σπουδών του. Καθώς ήμουν κι εγώ νεαρός βιβλιοπώλης τότε, στη Φωλιά του Βιβλίου, ήταν θέμα χρόνου οι τροχιές μας να συμπέσουν, κάτι που συνέβη όταν μας επισκέφτηκε για να μας πουλήσει μια κούτα με βιβλία από τη Γαλλία. Το βλέμμα του και η φωνή του μου εντυπώθηκαν από την αρχή, γι' αυτό, όταν επέστρεψε στην Ελλάδα και άρχισε να δημοσιεύει κείμενα δικά του και μεταφράσεις του, τον παρακολουθούσα και τον διάβαζα, κυρίως στις συνεργασίες του με τον Εξάντα και τις εκδόσεις Ροές. Η χρονιά-σταθμός για τη γνωριμία μας ήταν το 1990, όταν αποφασίσαμε να συνεργαστούμε. Έκτοτε εκδώσαμε 20 σημαντικά βιβλία του που αγαπήθηκαν από πολλούς αναγνώστες, ενώ συγκροτήσαμε και τρεις σειρές φιλοσοφικών βιβλίων, τις οποίες δι-νύθουν ο ίδιος: τα Ελάσσονα, τα Μείζονα και τα Μέγιστα φιλοσοφικά. Συνεργαστήκαμε και στη σειρά της ελληνικής λογοτεχνίας, όπου ήταν πολύ αυστηρός κριτής. Η σχέση μου με τον Κωστή Παπαγιώργη ήταν μια σχέση βαθιάς φιλίας, αγάπης και εξαιρετικής συνεργασίας. Είναι χαρά μου που συναποφασίσαμε με τη γυναίκα του, Ράνια Σταθοπούλου, να διασώσουμε όλα τα κατάλοιπά του, τα οποία αποτελούν διαμάντια γραφής και σκέψης. Ξεκινήσαμε το 2014 με τα Υπεραστικά, πρόσφατα εκδώσαμε τον Εαυτό, το τελευταίο του σπουδαίο κείμενο, και έπεται συνέχεια».

Ό Θ.Κ. είναι εκδότης.

Θανάσης Κόρρας

«Τον συγγραφέα Παπαγιώργη δεν τον πολυγνώρισα ποτέ. Τον έβλεπα να διαβάζει ολημερίς, ξαπλωμένος στο πάτωμα, τόνους βιβλία. Ύστερα να γράφει κλεισμένος στο μικρό, φτιαγμένο από τέσσερις τοίχους βιβλίων, γραφείο του μαλακίες, όπως ο ίδιος έλεγε. Τώρα που μας έφυγε και κρυφοκοίταξα, δειλά, τις μαλακίες του, δακρύζω. Όχι από έκπληξη και θαυμασμό, κι ας γράφει κάπως μαγικά, αλλά από λύπη. Μου λείπει ο Κωστής... Τον Κωστή, αντίθετα με τον Παπαγιώργη, τον γνώρισα μικρός πολύ. Τότε που στα βιβλία μου ανέγνωσα Λόλα να ένα μήλο. Τον γνώρισα σα φίλο της μαμάς, μα είδα ένα παιδί με μαλλί λευκό σαν το βαμβάκι. Ίσως γι' αυτό και τον συμπάθησα ευθύς. Μοναχοπαίδι εγώ, βρήκα παρέα σκέφτηκα. Ένα μεγάλο αδερφάκι να μαλώνω οπαδικά, να συμπληρώνω αυτοκόλλητα Panini, να με κερνάει όσα γλυκά ο ίδιος δεν επιτρεπόταν να φάει. Σιγά-σιγά βρήκα ένα μυστηριώδη φίλο που περπατούσε κάθε μέρα Χαλάνδρι-Εξάρχεια για να με δει! Και πέρασε ο καιρός κι ο φίλος έγινε μπαμπάς. Ένας μπαμπάς που δεν με πλήγωσε ποτέ, που με κατάλαβε νωρίς κι όλο για σκανταλιές μιλούσε. Και πέρασε κι άλλος καιρός, έγινα πια δεκαοχτώ κι έφυγα μόνος να σπουδάσω. Μονάχο όμως δε μ' άφησε να νιώσω ποτέ ±είτε στα ξένα, είτε εδώ. Ο Κώστας ήταν πάντα εκεί, μια ασπίδα αόρατη, ένας σιωπηλός φύλακας-άγγελος να με προστατεύει από όλα όσα μου τύχαν.

Όταν εντέλει γύρισα πίσω για τα καλά, έμελλε να σε χορτάσω λίγο. Ήταν τρεις μήνες καλοί και άλλοι τρεις σπαρακτικοί, που δεν πολυθυμάμαι. Και σ' έχασα Κωστή, νωρίς. Μου 'μεινε η πίκρα να μη σου χω πει πως ήσουν και φίλος κι αδερφός κι ο άλλος μου πατέρας ± μα κι η ελπίδα πως όπως μια ολόκληρη ζωή, βουβά, με καταλάβαινες, έτσι κατάλαβες κι αυτά, τα άκουσες και έφυγες γεμάτος».

Ό Θ.Κ. είναι αρχιτέκτονας.

Ο δικός μου Κωστής Παπα

8 κοντινοί άνθρωποι του Κωστή Παπαγιώργη γράφουν για τη σχέση τους μαζί του με την έκδοση του βιβλίου του «Ο Εαυτός» Επιμέλεια: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΑΣΤΡΟΓΙΑΝΝΙΤΗΣ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ /
ΕΚΔΟΣΕΙΣ /
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ /
ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Γιγώργνης

1

Θανάσης Χατζόπουλος

«Περισσότερο το εικάζω παρά το θυμάμαι, αλλά θα πρέπει να συναντηθήκαμε με τον Κωστή Παπαγιώργη περί τα τέλη της δεκαετίας του ογδόντα, εποχή κατά την οποία κι οι δύο κυκλοφορούσαμε στα γραφεία των εκδόσεων Εξάντας, της Μάγδας Κοτζιά. [...] Κι εκείνον, πριν να τον συναντήσω, τον γνώριζα από τις αναγνώσεις των λιγοστών μέχρι τότε βιβλίων του όπου το πάθος του για τη γνώση μέσω της φιλοσοφίας συναντούσε τις δικές μου ερωτοτροπίες με αυτήν. Θα πρέπει να ήταν η ίδια περίοδος που, με το γνωστό σκανδαλιάρικο ύφος του, την ελευθερία της κρίσης πέρα από τις συμβάσεις του λογοτεχνικού σιναφιού που τις έκανε να ξεχωρίζουν, είχε αρχίσει να γράφει κριτικές για λογοτεχνικά βιβλία χωρίς φόβο αλλά και με τη νηφαλιότητα της απόστασης στα περιοδικά του Πάννη Πατίλη – πρώτα στο “Κριτική και Κείμενα” και στη συνέχεια στο “Πλανόδιον”.

[...]

Έχοντας δηλώσει ο ίδιος ότι “Ο Σωκράτης ήταν το πιο αγοραίο πρόσωπο. Δηλαδή, μπορεί να ζεις στην αγορά, αλλά να μην είσαι αγοραίος, να μην ταυτίζεσαι μαζί της. Εγώ νομίζω ότι το έχω καταφέρει αυτό” μας μεταφέρει με ακριβή τρόπο την επιλεγμένη θέση του, που την διατήρησε ως το τέλος, να ζει πράγματι στην αγορά χωρίς να γίνεται αγοραίος. Η δική μου θέση ήταν στους αντίποδες. Βρισκόμουν έξω και μακριά από την αγορά, έχοντας επίγνωση και βλέποντας τι συνέβαινε εκεί. Από αυτές τις δύο αντιθετικές θέσεις φαίνεται πως συναντηθήκαμε με έναν τρόπο που δεν πήρε ποτέ τη μορφή συστηματικών, όσο αραιών, συμβατικών συναντήσεων. Διάβαζα ωστόσο τα βιβλία που τον καθιέρωσαν σαν έναν, ίσως τον μοναδικό, δοκιμιογράφο μας που καταπιάστηκε βιωματικά με τα πάθη και τα ήθη των ανθρώπων, εκκινώντας από τον εαυτό του. Ξεκίνησε δηλαδή να “ανασκολοπίζει” αυτόν τον εαυτό ως προς τα πάθη του και προχώρησε έτσι βάζοντας τον εαυτό του στη θέση του ανα-λογιζόμενου όπως γράφει ο ίδιος, αυτού που με βάση την λατινική λέξη αντανάκλα και βλέπει τα πεπραγμένα του. Αυτά μέχρι το ενενήντα όπου συναντηθήκαμε και πάλι στον προθάλαμο ενός άλλου εκδότη, του Καστανιώτη....».

“Ο Θ.Χ. είναι ποιητής και ψυχαναλυτής. Το κείμενο είναι τμήμα της εισαγωγής που έγραψε στον «Εαυτό», το βιβλίο του Κ.Π. που κυκλοφόρησε πρόσφατα από τις εκδ. Καστανιώτη.

Γιάννης Ε. Σταθόπουλος

«Στα τέλη του 1975 γνωρίσαμε τον Κωστή Παπαγιώργη, που λίγο καιρό πριν είχε γυρίσει από το Παρίσι. Μια παρέα φίλων από την Αγία Παρασκευή, που ακόμα κρατεί, είχαμε την ξεχωριστή τύχη μέσω του συμμαθητή του Χαλανδραίου Γιώργου Μήλια, καλή του ώρα, να βρούμε τον ανήσυχο, ξεχωριστό και “παράξενο” άνθρωπο που διάβαζε ασταμάτητα αλλά και ξεδευόταν (μόνο και αυστηρά) τα βράδια στις παρέες και τα γλέντια. Αυτές οι παρέες της νύχτας κράτησαν πολλά χρόνια και από τις ταβέρνες στο Χαλάνδρι (πόσα βράδια άραγε στον “Καλλιτέχνη”) και στην Αγία Παρασκευή κατέβηκαν στην Αθήνα, μέχρι που ο Κωστής αρρώστησε το 1986 αλλά και μετά.

Μας σημάδεψε όλους ο συγγραφέας, φιλόσοφος και δοκιμιογράφος Κωστής Παπαγιώργης. Γιατί είχε μια διαβολεμένη ικανότητα να γίνεται φίλος γκαρδιακός και παράλληλα να βοηθά, άθελά του ίσως, να πάρει όλοι εμείς παραπέρα στη σκέψη και στην αμφισβήτηση, στην αποκαθάρωση της δικιάς μας ματαιοδοξίας να αλλάζουμε τον κόσμο, στη μεταβίβαση γνώσεων και διαβασμάτων. Μας έμαθε (και μάθαινε κι αυτός) να ξεχωρίζουμε το αληθινό από το νόθο και να γινόμαστε καλύτεροι μέχρι το 2014, που μας παράτησε σύζυλους. Ήταν πάντα, αλλά ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια, ένας σοφός, και εξαιρετικά σπουδαίος φίλος και άνθρωπος, βαθιά ήρεμος και πράος μαζί με τη Ράνια, πειραχτήρι όπως πάντα, αγαπητός από όλους και με το τερσάσιο κύρος που απέκτησε με παροιμιώδη εργατικότητα και μεράκι.

Τώρα τα γέλια υπερδεύονται με τη συγκίνηση και τα δάκρυα, εμείς όμως πρέπει να μικρύνουμε το χάος της απουσίας του. Η ματαιότητα που γνωρίζει τη βαθύτερη έννοια των πραγμάτων και χαμογελά, η λυπημένη αισιόδοξη σοφία που εκείνος είχε κατακτήσει, μας συντροφεύουν και έτσι ζει ο ίδιος στις αναμνήσεις και τις καρδιές μας, σα να διασωθήκε η δική μας ζωή και η νιότη μας.

Κωστή, θέλαμε κι άλλα βιβλία, κι άλλα χρόνια, κι άλλα βράδια».

“Ο Γ.Ε.Στ. είναι γιατρός, δήμαρχος Α. Παρασκευής.

Ελένη Αλεξανδράκη

«Η αγάπη μας για τον Κωστή μάς κάνει να θέλουμε να γνωρίσουμε όλο και περισσότερο την πολυσύνθετη προσωπικότητά του που φέρει μέσα της όλη την ελληνική πραγματικότητα, την ίδια την ελληνική ψυχή, τη διορατική του ματιά προς τη Δύση και την εκλεπτυσμένη και εσωτερικευμένη σκέψη του που τον οδηγεί στην αυτογνωσία. Ο Κωστής βλέπει βαθιά και καθαρά μέσα στην “Ανθρώπινη Συνθήκη”. Εμείς, οι φίλοι και οι αναγνώστες του, συνδεόμαστε και “συμβιώνουμε” μαζί του στις εμπειρίες και τα βιώματα που μοιράζεται γενναιόδωρα μαζί μας στα βιβλία του.

Αναγνωρίζουμε σ’ αυτόν τον εαυτό μας, γιατί τα θέματά του (είτε σχετίζονται με ακραίες συγκινήσεις και πάθη, είτε με το μυθιστόρημα του 19ου αιώνα, την Ελληνική Επανάσταση, τον Πλάτωνα, τον Χάιντεγκερ, τον Νίτσε, τον Φρόιντ, τον Ντεριντά, τον Μαλαρμέ) μιλάνε για μας, για την καθημερινότητά μας, για τη σημερινή ζωή μας, για τον αιώνα μας.

Ο Κωστής, εν ζωή, απέφυγε σαν τον διάβολο την οποία προβολή. Όμως από τη μέρα που πέθανε έχει προκληθεί ένας καταιγισμός εκδηλώσεων, κειμένων, σχολίων, παρουσιάσεων, αφιερωμάτων και αναρτήσεων στο διαδίκτυο, για αυτόν τον ηγεμόνα των γραμμάτων. Εδώ και δύο χρόνια σχεδιάζω και γω να κάνω ένα ντοκιμαντέρ/πορτρέτο του, συνθέτοντας κάτι σαν μια παρτιτούρα που απαρτίζεται από τις νότες που έγραψε εκείνος ο ίδιος με τη ζωή του.

Σύντομα θα αρχίσουμε γυρίσματα. Όπως είχα πει όταν πρωτοσκέφτηκα την ιδέα στη Ράνια, τη γυναίκα του Κωστή, αυτό το ντοκιμαντέρ δεν το κάνω μόνο για να τιμήσω τη μνήμη του ή εξαιτίας της αγάπης μου για εκείνη και για εκείνον, αλλά από αληθινή ανάγκη, γιατί ο Κωστής μέσα από τα κείμενά του μου δημιουργεί αναμφίβολα θαυμασμό, απορία και έμπνευση».

“Η Ε.Α. είναι σκηνοθέτρια.

Μελίνα Τανάγρη

«Ο Κωστής λείπει και το μείδιμα του λάμπει και μεγεθύνεται. Η μεθυστική ακρίβεια των γραπτών του σε συνδυασμό με την παρουσία του και την αγαπημένη του Ράνια, έχουν φτιάξει πλέγμα προστατευτικό πάνω και μέσα στην πόλη. Υπάρχει κάτι σα δίκτυο φίλων αγαπημένων, φίλων φίλων, γνωστών που έζησαν τον Κωστή από παλιά, ιστορίες, στιγμιότυπα, ατμόσφαιρες, που φτάνουν μέχρι εδώ με τόση ζωντάνια, και αφήνουν την αίσθηση από το πέρασμά του.

Τον γνώρισα τα τελευταία χρόνια, αν και δεν τον έβλεπα πολύ συχνά. Όμως η κάθε φορά περιείχε ό,τι αξίζει στη ζωή. Ένα πεδίο συνηγορίας, συνεννόησης όπου όλα γίνονται αβίαστα, πηγαία, βαθιά και παιχνιδιάρικα συγχρόνως.

Ο Κωστής με έκανε να σκεφτώ, πως τελικά οι σχέσεις των ανθρώπων είναι “μαγνητικές”. Γίνεται το κλικ στο χώρο του αόρατου και μετά ανεβαίνουν σαν κύματα τα λόγια, η συνεννόηση, τα γέλια, η φιλία... Κάποια στιγμή τον ρώτησα γιατί έκανε κάτι και μου απάντησε αφοπλιστικά... “από κόμπλεξ, μωρέ... από τι άλλο;”. Ναι, Κωστή, κάποια στιγμή θα τα πω τα καθουροτράγουδα, όχι δειλά όπως έχω ήδη αρχίσει να το κάνω –άλλωστε χρόνος υπάρχει πολλές – αλλά με την παρηγορία και την αυταπάτη που τους αρμόζει και θα δω πόσο δίκιο είχα».

“Η Μ.Τ. είναι τραγουδίστρια, τραγουδοποιός.

Κατερίνα Ζαχαροπούλου

«Αγάπησα τα βιβλία του Κωστή Παπαγιώργη από τους τίτλους τους. Βαθαίνοντας τη γνωριμία με τον συναρπαστικό τρόπο του να τaráζει την επιφάνεια των λέξεων ώπου να βγει το αρχετυπικό τους νόημα, άρχισα να εθίζομαι στη γλώσσα του έτσι ώστε ό,τι έβλεπα στο δρόμο, στους ανθρώπους, στα λεγόμενά τους, να λέω: “αυτό ο Κωστής θα το έλεγε κάπως, εκείνο ο Κωστής θα το ξεσκέπαζε, το άλλο ο Κωστής θα το ξαναγεννούσε ολοκαινούργιο και αγνώριστο...”. Βούτηξε στο πένθος, στο γέλιο, στις ανθρωπίνες γκάφες, στη φιλοσοφία, στα αντικείμενα, στην Ιστορία, στους ήρωες, στα του βίου, στη δική του προσωπική άβυσσος, στο βίωμα και το τραύμα, στον έρωτα, στη φιλία, στη μέθη, και Τέλος στον Εαυτό, που τον παρέδωσε σαν αίνιγμα και άντε να το λύσεις... .

Αργότερα πολύ από τη συνάντηση με τα βιβλία του γνώρισα και τον ίδιο. Ήταν μυθικό πρόσωπο για μένα... Πότης, γόνος, ξενύχτης, κατεστραμμένος στα μέρη εκείνα του Εαυτού που αναγεννήθηκαν μέσα από την αγάπη μιας γυναίκας. Οι φίλοι του μιλούσαν για θαύμα... Όταν γνώρισα τον Κωστή και τη Ράνια κατάλαβα από πρώτο χέρι.

Δεν ήταν πολλές οι φορές που βρεθήκαμε, σε σχέση με άλλους, παλιούς του φίλους που έχουν τεκμήρια και μνήμες για γλέντια, συζητήσεις, κυρίως αίσθηση για την προσωπικότητα αυτού του σπάνιου ανθρώπου. Μου άρεσε όμως που αισθανόμουν σαν να τον ήξερα χρόνια. Και τον ήξερα. Η φυσική του παρουσία απλά επιβεβαίωσε τη στόφα του συγγραφέα που μου έκανε παρέα στα δύσκολα. Ήταν εκεί, είχε κάνει όλο το δρόμο και για μένα, για εμάς, γύρισε, μας τον έδειξε, είπε πόσο σοβαρά δύσκολος είναι, γέλασε μέχρι δακρύων, τραγούδησε τα λαϊκά, έσπασε δόντια στις αρχαίες λέξεις, έκανε φίλους από όλες τις τάξεις των ανθρώπων, γιατί ο Κωστής Παπαγιώργης ήταν αυτό το σπάνιο είδος διανοητή, συγγραφέα, φίλου που δεν έδινε δεκάρα να το φωνάξει».

“Η Κ.Ζ. είναι εικαστικός.

ΣΙΝΕΜΑ

ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
ΚΑΪΜΑΚΗ

Ο εμποράκος (THE SALESMAN) ***

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Ασγκάρ Φαραντί

ΠΑΙΖΟΥΝ: Σαχάμπ Χοσεϊνί, Ταρανέ Αλιντουστί

Νεαρό ζευγάρι καλλιτεχνών στη σημερινή Τεχεράνη μετακομίζει σε νέο σπίτι αλλά ένα τραγικό συμβάν (η γυναίκα πέφτει θύμα κακοποίησης από άγνωστο άντρα μέσα στο ίδιο το σπίτι τους) δοκιμάζει τη σχέση τους.

Την τελευταία δεκαετία μάθαμε ότι το νέο ιρανικό σινεμά διαθέτει κι άλλους δημιουργούς εκτός από τον Αμπάς Κιαροστάμι ή τον Τζαφάρ Παναχί. Ο Ασγκάρ Φαραντί έγινε από τη μια μέρα στην άλλη περιζήτητος σε όλα τα μεγάλα φεστιβάλ (Αργυρή Άρκτος στο Βερολίνο με το «Τι απέγινε η Έλι», δύο βραβεία φέτος στις Κάννες –σεναρίου και αντρικής ερμηνείας– για τον «Εμποράκο» κ.ά.), ενώ κατέκτησε μέχρι και το ξενόγλωσσο Όσκαρ με το «Ένας χωρισμός». Το σινεμά του, ένας συνδυασμός μοντερνισμού με δάνεια από τη Δύση (η αντονιονική «Έλι» δίνει τη θέση της εδώ στον «Θάνατο του εμποράκου» του Άρθουρ Μίλερ) και μεθοδικής κριτικής στη σύγχρονη μεσοαστική τάξη της χώρας του, μοιάζει με αίνιγμα που δεν έχει εύκολη λύση. Κάτι που ισχύει ως ένα βαθμό και στον «Εμποράκο» παρότι η σύζευξη θεάτρου και πραγματικής ζωής δεν είναι τόσο πετυχημένη (προβληματική η δομή και η κυρίως η αλληγορική της χροιά στην καλύτερη των περιπτώσεων), ενώ σε πολλά σημεία της ιστορίας το μοτίβο της εκδίκησης που κινεί τη γραμμή δράσης του ήρωα είναι αποδυναμωμένο και ελάχιστα πειστικό. Με ένα storyline ανάλογο με κείνο του Βερχόφεν στο «Εκείνη» (μια γυναίκα κακοποιείται μέσα στο ίδιο της το σπίτι), ο Φαραντί μοιάζει να αδιαφορεί για τις ψυχολογικές προεκτάσεις του θέματος και μένει προσκολλημένος στις μόνιμες αναφορές του –οι Ιρανοί μεσοαστοί, μια παρεξήγηση κλεισμένη στους 4 τοίχους ενός σπιτιού, μυστικά που δεν ομολογούνται, διπρόσωπες συμπεριφορές– και την ηθική διάσταση της ιστορίας. Πολλά από όσα βλέπουμε, αλλά κυρίως ακούμε, στη φορτωμένη από διαλόγους (σε σημείο υπερκόπωσης) ταινία σκπώνουν αρκετή κουβέντα, ενώ η περίφημη «οικουμενικότητα» του Ιρανού αποδεικνύεται ένα παραμύθι για δυτικούς που αρέσκονται σε εξωτικά παραμύθια της Χαλιμάς. Στον πυρήνα του έργου, το ανθρωποκεντρικό δράμα του «Εμποράκου» κρύβει βαθύ σκοταδισμό και μια ρηχή παραβολή πάνω στην έννοια της συγχώρεσης. Περισσότερο μοιάζει με ένα όχημα για τη χαμένη τιμή των ηρώων παρά με κοινωνικοταξική κριτική για το σημερινό Ιράν. Βέβαια, καθώς το ταλέντο δεν λείπει από τον Φαραντί, όλη η ταινία είναι χτισμένη με μεθοδικότητα και έξυπνα δραματικά τρικ, που κρατούν το θεατή σε εγρήγορση μέχρι και την τελευταία σεκάνς. Εκεί που ο «εμποράκος» του θα φτάσει στο τέλος της επώδυνης διαδρομής του με τον πλέον τραγικό τρόπο αλλά και την πιο προβλέψιμη κατάληξη για το μέλλον του ζευγαριού. Πρόκειται για ένα φινάλε που αφήνει ανάμεικτες εντυπώσεις στο θεατή, που σχετίζεται απόλυτα με την ηθική διάσταση της ταινίας.

JUST THE FACTS

Ο εμποράκος ***

Από το Ιράν με αγάπη

Νόμος της νύχτας **

Νουάρ αποχρώσεις διά χειρός Μπεν Άφλεκ

Bye bye man **

Ο μπαμπούλας είναι ζωντανός

«Μου δόθηκε η βεβαιότητα μιας ζωής κι ήμουν αποφασισμένος να μην τη χάσω» («Ο Νόμος της Νύχτας»)

Ο νόμος της νύχτας

(LIVE BY NIGHT) **

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Μπεν Άφλεκ

ΠΑΙΖΟΥΝ: Μπεν Άφλεκ, Ελ Φάνινγκ, Ζόε Σαλντάνια, Σιένα Μίλερ, Κρις Κούπερ

Στη Βοστώνη της Ποτοαπαγόρευσης ένας ιρλανδός γκάνγκστερ μετά την αποφυλάκισή του μετράει προσεκτικά τα επόμενα βήματά του και αναζητάει δουλειά στο αφεντικό της ιταλικής Μαφίας.

Με όχημα το μυθιστόρημα του κινηματογραφότατου Ντένις Λεχέιν («Σκοτεινό ποτάμι»), ο Μπεν Άφλεκ επιστρέφει στο σκηνοθετικό τιμόνι ύστερα από το θρίαμβο του «Επιχείρηση: Argo». Δεν επιδιώκει όμως ένα μεγαλόηχο θέαμα που κόβει την ανάσα, παρά τις δυνατές στιγμές του, οι περισσότερες εκ των οποίων προέρχονται από τον οίστρο του συγγραφέα και τις θανατηφόρες ατάκες των αρχετυπικών νουάρ χαρακτήρων. Ο Άφλεκ, έχοντας την αντίληψη και την εξυπνάδα να καταλάβει ότι κάτι πιο επικόθα τον έφερνε σε αντιπαράθεση με ιερά τέρατα της 7ης τέχνης, κατεβάζει την κάμερα στο χαμηλότερο ύψος των ηρώων του και αφηγείται μια ιστορία προβλέψιμη μεν αλλά με τσαγανό, χορταστική δράση και συναίσθημα που «ντύνει» υποδειγματικά τη δραματολογία. Παρά την ανώδυνη θέσσή της η ταινία έχει αρετές και κινηματογραφική αξία χάρη στο αλάνθαστο ένστικτο του Άφλεκ, που αποδεικνύει για άλλη μια φορά ότι είναι καλύτερος σκηνοθέτης από ό,τι ηθοποιός.

Bye bye man **

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Στέισι Τάιτλ

ΠΑΙΖΟΥΝ: Νταγκ Τζόουνς, Ντάγκλας Σμιθ, Φέι Ντάναγουεϊ, Κάρι-Αν Μος

Τρεις φοιτητές μετακομίζουν σε ένα παλιό σπίτι, όπου συνειδητοποιούν ότι έχουν γίνει στόχος μιας υπερφυσικής οντότητας.

Επιτραπέζια καλέσματα πνευμάτων. Μεταφυσικές οντότητες που σε κάνουν να τα «κάνεις πάνω σου». Ταλαίπωροι νέοι (τι τραβάει στα θρίλερ αυτή η εφηβεία) που, αντί να γλεντούν με την ψυχή τους, τρέχουν να γλιτώσουν από το Κακό. Μπορεί τίποτα από όσα συμβαίνουν εδώ να μην είναι πρωτότυπο (η ιστορία του καταραμένου «Bye Bye Man» θυμίζει αρκετά τον «Candyman» που δεν είχε βγει ποτέ στις ελληνικές αίθουσες) αλλά η συνταγή λειτουργεί μια χαρά. Σκηνοθεσία με δημιουργική άποψη πάνω στα κλισέ, χαρακτήρες με τσαγανό και στοιχειώδες δραματικό βάθος, αλληγορική διάσταση γύρω από το νόημα της αλήθειας (καλοχτισμένη πέρα ως πέρα η σκηνή της ανάκρισης του ήρωα από την αστυνομική Κάρι-Αν Μος και η ανάλυση της φύσης της αλήθειας όταν αυτή αποκαλυφθεί και κάνει ζημιά), μα πάνω από όλα μια άψογη ενορχήστρωση του τρόμου σε όλα τα επίπεδα.

* ΑΔΙΑΦΟΡΗ
** ΜΕΤΡΙΑ
*** ΚΑΛΗ
**** ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ
***** ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ

«Ο νόμος της νύχτας»

ΜΟΥΣΙΚΗ

NIGHT
OUT

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ
ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

RED AXES

ΤΟ ΝΤΟΥΕΤΟ ΑΠΟ ΤΟ
ΤΕΛ ΑΒΙΒ ΕΡΧΕΤΑΙ ΝΑ
ΧΟΡΕΨΕΙ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Από τη dance σκηνή του Τελ Αβιβ οι δύο μουσικοί παραγωγοί και DJs Dori Sadonnik και Niv Arzi με το όνομα Red Axes επανέρχονται το Σάββατο 14 Ιανουαρίου στην Αθήνα καλεσμένοι στο έκτο επεισόδιο του club night Kids are Alright. Μετά από μια υπερδραστική χρονιά με κυκλοφορίες σε εταιρείες όπως οι Endless Flight, Multi Culti, Permanent Vacation, αμέτρητα remixes σε καλλιτέχνες όπως οι Moscoman, Michel Mininni, Andrew Weatherall, Autarkic, αλλά

και Λένα Πλάτωνος για την πρόσφατη επανέκδοση του «Γκλόσιπ» από την αμερικανική Dark Entries. 3 κυκλοφορίες στη δική τους Garzen Records, εμφανίσεις σε μεγάλα φεστιβάλ όπως το Sonar με το χαρακτηριστικό disco not disco ήχο τους. Τη βραδιά θα ανοίξει ο Scot Dech, επίσης γνωστός από το ηχογραφημένο The Kids are Alright, μέλος των It's Raw και Outer Walls στην Λάρισα, με εμφανίσεις σε όλη την Ελλάδα και κυκλοφορίες στην Clouded Vision του Matt Walsh. Θα συνεχίσει ο resident του six d.o.g.s και ιδρυτικό στέλεχος των Needleless, Chevy και θα κλείσουν οι δύο residents του Κορμωάνου, Blue Lagoon και Body Double σε ένα back to back set.

six d.o.g.s, Αβραμώτου 6-8, Μοναστηράκι, 210 3210510. Έναρξη: μετά τα μεσάνυχτα. Είσοδος: € 10. Στις 14/1.

➔ gdim400@gmail.com

ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ /
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ /
ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ /
ΔΙΣΚΟΙ

ATHENSvoice

Εκδότης-Διευθυντής Φώτης Γεωργελές

Σύμβουλος Έκδοσης Σταυρούλα Παναγιωτάκη
Διευθύντρια Σύνταξης Αγγελική Μπιρμπιλή

Γενική Διεύθυνση Διαφήμισης Λουίζα Ναθαναήλ

Art Director Φώτης Πεκλιβανίδης

Τεχνικός διευθυντής Βάιος Συντισιρμάς

Αρχισυντάκτες Γιάννης Νένης,
Δημήτρης Μαστρογιαννίδης

Υπεύθυνος Ύλης Τάκης Σκριβάνος
Επιμέλεια Ύλης: Δήμητρα Γκρους

Συντακτική ομάδα: Δ. Αθανασιάδης, Ν. Αργυροπούλου, Ντ. Βλαχοπούλου, Κ. Βνάτσιου, Ν. Γεωργελέ, Ν. Γεωργιάδης, Κ. Γούναρη, Κ. Γιαννακίδης, Β. Γραμματικογιάννη, Β. Γρυπάρης, Γ. Δημητρακόπουλος, Θ. Ευθυμίου, Ν. Ζαχαριάδης, Μ. Ζουμπουλάκη, Κ. Καϊμάκης, Δ. Καραθάνος, Α. Καρανικολού, Μ. Κοντοβά, Ι. Μαργακουδάκη, Μ. Μαρμαρά, Β. Ματζιρόγλου, Μ. Μπλάτος, Ελ. Μπεζιρίδανογλου, Κ. Νιαμονιτάκη, Α. Νικολάρη, Ευτ. Παλλήκαρης, Κ. Παναγοπούλου, Ευ. Τσαβδάρη, Δ. Παπαδόπουλος, Η. Παρτσακουλάκη, Γ. Παυριανός, Κ. Ρήγος, Ζ. Σφυρη, Σ. Τριανταφύλλου, Γ. Τσάκαλος, Σ. Τσιτσόπουλος, Δ. Φύσσας, Σ. Χαραμή, Α. Χουρμούζη

Γραμματεία Σύνταξης Γεωργία Σκαμάγκα
info@athensvoice.gr

Ατελιέ Μορφούλα Βογιατζόγλου, Sotos Anagnos
Υπεύθυνη οδηγού Δανάη Καμζόλα
avguide@athensvoice.gr

Εικονογραφήσεις Οδοωρής Μπαργιώτας,
Νεκτάριος Σταματοπούλος, Smart, Β. Γκογκτζιλάς,
Benoit Paré, art@athensvoice.gr

Φωτό: Θανάσης Καρατζάς, In Time, Ideal Images,
Αλ. Βλάχος (Action Images) Κ. Αμοιρίδης,
Α. Κούρκουλος, Στ. Καλησπέρης,
Μάρω Κουρή, Θ. Σταμάτης, Π. Βουμβάκης,
Τ. Βρεττός, Στ. Ρόκκος, Βαγγέλης Τάτσης

Διαχείριση Web Βαγγέλης Κορωνάκης
vkoron@athensvoice.gr
Αρχισυνταξία Ελίζα Συναδινού

Διευθυντής Εμπορ. Ανάπτυξης
Νίκος Τσουανάτος, ntsouanatos@athensvoice.gr
Digital Advertising Manager
Αναστασία Μπαφούνη, anastasia@athensvoice.gr

Direct Market Manager Βασίλης Ζαρκαδούλας
Direct Market Νίκος Δαμιδημόπουλος, Θεοδώρα
Θεμελή, Ελεονώρα Βερυκοκίδη, Βαγγέλης Κώτσος
Υποδοχή Διαφημιστικής Αγοράς & Direct
Market Μαρία Αυγερινού
marketing@athensvoice.gr
Ροή Διαφήμισης Web Έφρη Ορφανάκου
efiorfanakou@athensvoice.gr

Διεύθυνση Λογιστηρίου Έφρη Μούρτζη
Λογιστήριο Ουρανία Μιχάλη, Μαρία Καραχοντζήτη

Διαχωρισμοί - Εκτύπωση «Καθημερινές Εκδόσεις ΑΕ»
Διανομή: Free Sunday

Athens Voice S.A.
Χαρ. Τρικούπη 22, 106 79 Αθήνα
Σύνταξη: 210 3617.360, 3617.369, fax: 210 3632.317
Διαφημιστικό: 210 3617.530, fax: 210 3617.310
Αγγελίες: 210 3617. 369 / Λογιστήριο: 210 3617. 170

www.athensvoice.gr

Αν δεν βρίσκετε την Α.Β. στα σημεία διανομής, μπορείτε να επικοινωνήσετε στα τηλέφωνα: 210 3617.360, 210 3617.369

Κωδικός εντύπου: 7021
ISSN 1790-6164

Εβδομαδιαία εφημερίδα, διανέμεται δωρεάν.
Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική ή μερική, η διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της έκδοσης με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή έγκριση του εκδότη.

Γράψε για το **ΣΕ ΕΙΔΑ** (μέχρι 20 λέξεις) και στείλε το με SMS: **AVSE** κενό και το μήνυμά σου στο 19400.
Αριθμοί κινητών θα δημοσιεύονται μόνο εάν είναι ίδιοι με το νούμερο του αποστολέα.
Χρέωση SMS €0,31 με ΦΠΑ (Mediatel - Τηλ παραπόνων: 2142148020)

Σε είδα...

CLOCK ΜΕΓΑΡΑ

31/12. Οι ματιές σου με τρέλαναν, ψηλές μελαχρινές, ήσουν παρέα με 2 ζευγάρια κι εσύ μοναχού-

λης. Το πάμε από την αρχή με άλλη κατάληξη; Στείλε εδώ.
clockmegara31@yahoo.com

ΦΟΡΜΙΝΙΟΣ

Πρωτοχρονιά μεσημέρι, περίμενες το 732 στη στάση με το κομμάτι, ήμουν στο αυτοκίνητο απέναντι. Στείλε εδώ.

040

Είσαι μελαχρινός, σε πετυχαίνω τακτικά στο λεωφορείο, μπαίνεις Συγγρού-Φιξ, κατεβαίνουμε Πειραιά στην ίδια στάση.
peiraias040@outlook.com

H&M ΓΛΥΦΑΔΑΣ

Παραμονή Πρωτοχρονιάς. Περιμένεις στο ταμείο, όπως κι εγώ. Φορούσες μαύρα ρούχα, μαύρα oldskool Vans. Θα σε ξαναπιάσω κάπου;

TRANCE PARTY

26/12. Μιλούσαμε (BioBio). Θοδωρίς, yoru82@gmail.com

TIKI

Όμορφη κοκκινομάλλα στη συναυλία των Polkar ανήμερα τα Χριστούγεννα. Μέχρι που έφυγες κατά τις 02.30, ήσουν συνέχεια σκεφτική. Τι σε απασχολούσε;

Γράψε για το **ΞΕΡΕΙΣ ΕΣΥ** (μέχρι 20 λέξεις) και στείλε το με SMS: **AVSE** κενό και το μήνυμά σου στο 19400.
Αριθμοί κινητών θα δημοσιεύονται μόνο εάν είναι ίδιοι με το νούμερο του αποστολέα.
Χρέωση SMS €0,31 με ΦΠΑ (Mediatel - Τηλ παραπόνων: 2142148020)

Ξέρεις εσύ...

Εγώ λέω να μην τρως ούτε μακαρόνια, σε ένδειξη διαμαρτυρίας για την αχαρκτήριστη ιταλική συμπεριφορά.

Έλα να σε φωτογραφίσω με τις καινούργιες σου ζαρτιέρες.

Μα είναι δυνατόν να επιθυμείς επανασύνδεση, όταν δεν μπο-

ρεσες να σταθείς στο ύψος των περιστάσεων;

Κρίμα που δεν προλάβαμε να παίξουμε στα χιόνια. Γυμνοί!

Των Φώτων, μας άλλαξες τα φώτα και πήγε στράφι η γιορτή σου. Δεν είναι κρίμα;

Μικρές αγγελίες

Για να καταχωρίσετε μια αγγελία επικοινωνήστε με το 210 3617.369 (11.00-18.00)
Χρεώσεις: € 34 οι 20 πρώτες λέξεις και € 0,35 κάθε επιπλέον.
Αγγελία σε πλαίσιο: € 45.

Σε γνωρίζω...

Αβαντάζ, Δικηγόρος 36 ετών εμφάνιση, 1.70 λεπτή, μελαχρινή, επικοινωνιακή, αισιόδοξη, €3.000 μηνιαίως, ιδιόκτητη κατοικία, διαμέρισμα, εξοχικό, επιθυμεί γνωριμία γάμου με κύριο έως 50 ετών. «Πάππας», Ομήρου 38, Κολωνάκι, 210 3620147, www.pappas.gr

Γεια σου, Μυρτώ! Ο ωμός τρόπος που τα λες μου αρέσει τόσο που σπάει τα κοινότυπα καδάκια στα αυτιά μου απ' τους γύρω μου. Έτσι λοιπόν θα 'θελα τη γνώμη σου για κάτι. Μετά από μια σχέση 2 μηνών είμαι πάλι μόνη. Είμαι λεοβία και το να βρω ακόμη και κάτι εφήμερο καθίσταται δύσκολο, αφού ο κύκλος μου δε βοηθάει σε αυτό. Νιώθω λυπη. Φοβάμαι πως θα μείνω μόνη για πολύ καιρό ακόμα. Δεν αντέχω μια ζωή χωρίς έρωτα, χωρίς έναν άνθρωπο να μοιράζομαι όμορφα πράγματα μαζί του. Βέβαια ως single ξέρω πως θα αρχίσω να νοιάζομαι πιο πολύ για μένα αλλά όλο αυτό ουρλιάζει στο κεφάλι μου. Γιατί να θεωρώ πως η ζωή μου δεν είναι ολοκληρωμένη άμα δεν έχω γκόμενα;

Και στρέιτ να ήσασταν πάλι το ίδιο θα λέγατε, νομίζω. Κανείς δε γουστάρει μια ζωή χωρίς μοιρασιά, κανείς δεν την παλεύει μόνος – ακόμα κι αν υποστηρίζει το ανάποδο. Το θέμα είναι ότι σε αυτή τη ζωή υπάρχουν διαστήματα που πορευόμαστε μόνοι και, αν με ρωτάτε, μια χαρά είναι κι αυτό. Βγάζοντας απ' το μυαλό μου το σενάριο αυτολύπησης ότι θα μείνω μόνη μου μέχρι το τέλος του κόσμου, δε θα με θέλει ποτέ κανείς από κανέναν πλανήτη, θα με βρουν μια μέρα νεκρή μισοφαγωμένη απ' το σκύλο μου κ.λπ., αρχίζω να σκέφτομαι τους πανικούς που με πιάνουν με το φόβο της μοναξιάς, τους λόγους που με πιάνουν πανικοί και την εκδοχή να τους αντιμετωπίσω κάπως. Κι έτσι σιγά-σιγά αρχίζω να αναρωτιέμαι κατά πόσο με ενδιαφέρει πραγματικά ο άλλος που είναι ή έρχεται στη ζωή μου, κατά πόσο είμαι σε θέση να τον δω και κατά πόσο τον γράφω στα παπάρια μου τυφλωμένη από τη μανία μου να τον χρησιμοποιήσω απλώς σαν ένα σουτινί που βουλώνει προσωρινά το άγχος της μοναξιάς. Λέω εγώ τώρα...

Αχ, Μυρτώ... Να σου πω το θέμα μου να με βρίσεις κι εσύ εποικοδομητικά μήπως και ξεκολλήσω επιτέλους. Πριν 1,5 χρόνο γνωριστήκαμε με τον τύπο αυτόν που με έχει τρελάνει και άλλαξα και χώρα μήπως και ηρεμήσει το μυαλό μου. Φίλοι στην αρχή, πολύ φίλοι, κάθε βράδυ μαζί, επί τρεις μήνες λες και συγκατοικούσαμε. Τα λέγαμε όλα, ήμασταν και οι δυο μας καμένοι στα ερωτικά μας, οπότε παρηγοριά ο ένας στον άλλο. Να σου πω επίσης ότι κοιμόμασταν στο ίδιο κρεβάτι – κάτι που έχει απασχολήσει το φιλικό κογκλάβια –, πολλές εργατοώρες μήπως και καταλάβουμε τη φάση... Αλλά να τονίσω ότι εγώ σαν φίλο τον έβλεπα. Από κάποια φάση

και μετά μαλώνουμε, ξεκόβει, προσπάθησα να τον προσεγγίσω αλλά δεν... Επανέρχεται, μου την πέφτει, του ρίχνω άκυρο γιατί «όχι, κύριέ μου, όποτε θες επανέρχεσαι και θα μας μπιπ κιόλας». Τον Δεκέμβρη του είπα ότι άρχισα να τον βλέπω αλλιώς. Παθαίνει σοκ και καλά. Έκτοτε σαπουνόπερα, όλο έρχεται, φεύγει και όταν θα έφευγα από την Ελλάδα το μυρίστηκε και άρχισε να μιλάει. Το θέμα είναι ότι κάθε φορά που επιστρέφω έχουμε και νέο δράμα. Εννοείται ότι το κάναμε και φέρθηκε ωςάν κόπανος αλλά σε επόμενο επεισόδιο με πάει σε ερμηκή παραλία, κάτω από το φεγγάρι με ρετσίνα και σπράιτ και το πρωί βόλτα στο Σούνιο. Στο τελευταίο επεισόδιο έχουμε σκοτωθεί μέσω τσατ, με έχει κατηγορήσει ότι του κάνω κουμάντο και ότι εγώ ποτέ δεν τον είδα ως φίλο. Μαλωμένοι ακόμα εδώ και ένα μήνα, εγώ θα επιστρέψω Αθήνα και δεν ξέρω τι να κάνω. Μου λείπει πολύ. Και, οκ, τον αγαπάω και πολύ και ζορίζομαι. Δώσε μια καλή συμβουλή εσύ που τα λες ωραία. -Α.

Εμένα όλα αυτά που διάβασα μου φάνηκαν καταπληκτικά, φαντασμαγορικά και θυελλώδη. Δεν ξέρω τι θα γίνει στο τέλος (πολύ θα ήθελα να μάθω τι παίζει στην παρούσα φάση που σίγουρα έχετε επιστρέψει Ελλάδα και σίγουρα τον έχετε δει) αλλά έτσι κι αλλιώς ζείτε έναν έρωτα μπερδεμένο, πολύπλοκο, αλλά αντ' άλλων, όπως ακριβώς πρέπει να είναι ο έρωτας για να μας συνταράξει και να μας τα κάνει όλα μπουρδέλο μέχρι να καταλήξει στο μαζί ή στο πουθενά. Η αλήθεια είναι ότι δεν έχω καταλάβει γιατί τσακώνεστε, ούτε τι ακριβώς παίζει απ' την πλευρά του γιατί, όταν κάποιος μας κατηγορεί ότι του κάνουμε κουμάντο, σημαίνει πως κάτι στο χαρακτήρα μας τον ενοχλεί ή τον πιέζει ή του δημιουργεί αμηχανία. Στη θέση σας πάντως θα έβαζα στο τραπέζι και δύο ενδεχόμενα: α) να μην είναι σε φάση για σχέση και β) να μην ταιριάζουμε για συνύπαρξη σε ομαλές συνθήκες. Το βήτα είναι σκατά αλλά πιο ποιητικό από το άλφα. Γράψτε μου πάλι να μου πείτε. Φιλιά. Α

Στείλε το γράμμα σου ταχυδρομικά ή στο fax της Α.Υ. ή στο info@athensvoice.gr για τη στήλη «Μίλα μου βρώμικα».

ΜΙΛΑ ΜΟΥ ΒΡΩΜΙΚΑ

Της ΜΥΡΤΩΣ ΚΟΝΤΟΒΑ

ΚΡΙΟΣ (21 Μαρτίου - 19 Απριλίου)

Το Μεγάλο Συμμάζεμα. Δεν ξεκινάς και με την καλύτερη δυνατή ψυχολογία αφού ούτε τα προσωπικά σου, ούτε η δουλειά σου σε αφήνουν να παραβλέψεις λάθη που έχεις κάνει στο παρελθόν. Κι ενώ πλέον έχεις βρει ένα μέτρο λογικής σε αυτά που λες και κάνεις, μόλις το πράγμα πηγαίνει να προχωρήσει σκοντάφτεις σε αυτά που έχεις πει κι έχεις πιστέψει παλαιότερα. Η Πανσέληνος της Πέμπτης τεστάρει τα σχέδιά σου και υπογραμμίζει κι αυτή ότι για να προχωρήσεις μπροστά πρέπει πρώτα να καθαρίσεις αυτά που αφήνεις πίσω σου. Θα παίξει κυρίως με τα οικονομικά σου και τη συναισθηματική σου ασφάλεια. Περιμένεις συμπεριφορές που δεν αναγνωρίζεις από ανθρώπους που γνωρίζεις πολύ καλά. Τελικά κανένας δεν θέλει να σταματήσεις να είσαι αυτός που ξέρουν κι έχουν μάθει. Εσύ όμως θα καταλάβεις πως τελικά θέλεις να πλάσάρεσαι κοινωνικά. Όλα αυτά βέβαια, αν δεν πάρεις το τρενάκι του παρελθόντος, υπό τη μορφή αρπαχτής με τα σίγουρα και δοκιμασμένα, ερωτικά και προσωπικά.

ΤΑΥΡΟΣ (20 Απριλίου - 20 Μαΐου)

Εκτιμάς τις βάσεις σου μέσα στις αλλαγές. Η Πανσέληνος της Πέμπτης, που χρωματίζει ολόκληρη την εβδομάδα, σου θυμίζει ότι μέσα στη γενική αναστάτωση των ημερών μπορείς να στηρίζεσαι στο ότι ξέρεις ποιος είσαι κι από πού έρχεσαι. Η οικογένειά σου και η πίστη σου σε αυτά που γνωρίζεις είναι στο πλευρό σου. Και οι φίλοι σου μαζί σου είναι κι ας μην αισθάνεσαι τη στήριξή τους 100% στην καθημερινότητά σου. Και στα ερωτικά σου, τα πράγματα βελτιώνονται, με την αποκατάσταση της επικοινωνίας και της διάθεσης να περάσεις καλά. Φέρνει και γνωριμίες η εβδομάδα, αλλά δεν ξέρω κατά πόσο θα μπορέσεις να ασχοληθείς με τον τρόπο που θα ήθελες λόγω του ότι αυτά που έχεις να τακτοποιήσεις στη δουλειά και στο λογαριασμό σου είναι ουκ ολίγα και μάλλον απαιτητικά και κατεπείγοντα. Αυτό είναι και το μοναδικό κομμάτι που πάει να σου χαλάσει τη ζαχαρένια σου, μην το αφήσεις, έχεις πού να βασιστείς.

ΔΙΔΥΜΟΙ (21 Μαΐου - 21 Ιουνίου)

Επιστροφή στη λογική ή σε κάτι που της μοιάζει. Κι ενώ η επιστροφή του Ερμή σε ευθεία πορεία βάζει μία τάξη στο μυαλό σου αρχικά και δευτερεύόντως στο σπίτι σου και τη εργασία σου, η περίοδος του μέλιτος δεν κρατεί πολύ. Η Πανσέληνος της Πέμπτης φέρνει στην επιφάνεια ό,τι ανασφάλειες έχεις και δεν έχεις σε σχέση με τη σχέση σου όπως και με τη δουλειά σου και σε αναγκάζει να ασχοληθείς μαζί τους. Αν είσαι συνήθως απρόβλεπτος, αυτές τις μέρες τα ερωτικά σου μοιάζουν ακόμη περισσότερο με καρδιογράφημα που σε πηγαίνει από πάθος σε πάγωμα σε δευτερόλεπτα. Δεν φταις ούτε εσύ, ούτε ο απέναντι, καινούργιος ή παλιός. Απλά ακόμη και ο σχετικός στόχος και σκοπός που έχεις συνήθως απουσιάζει αυτή την περίοδο και είναι δύσκολο να δώσεις νόημα στα πράγματα. Είναι και οι ευκαιρίες και οι δηλώσεις που φέρνει η εβδομάδα που είναι αρκετά βαρύνδουπες και η διαχείρισή τους κάπως απαιτητική. Στηρίξου στην ευελιξία σου και βούτα, ούτως ή άλλως

η γνωστή ρουτίνα σ’ έχει πια κουράσει όσο δεν πάει.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ (22 Ιουνίου - 22 Ιουλίου)

Το μεν πνεύμα πρόθυμο, η δε σαρξ αδύναμη. Το σώμα σου σε έχει ταλαιπωρήσει και έχουν μαζευτεί κάποια πραγματάκια στην καθημερινότητά σου που είναι τα συννεφάκια στον ορίζοντα της ζωής σου. Κατά τα άλλα, στα προσωπικά σου προχωράς με σχέδιο και φαίνεται το πράγμα να βαίνει καλώς και με τη σύμπνοια του συντρόφου σου. Σκέρτεσαι χίλια δύο πράγματα που θέλεις να κάνεις για να βελτιώσεις το σπίτι, τη δουλειά σου και τον εαυτό σου και η εβδομάδα σου φέρνει τις ιδέες και τους ανθρώπους που σε βοηθούν στη διαδικασία. Ωστόσο, δείξε μια προσοχή σε ό,τι φαίνεται πολύ καλό για να είναι αληθινό, τόσο στα προσωπικά σου όσο και στα ερωτικά σου φαίνεται ότι η αισιοδοξία της καινούργιας χρονιάς μπορεί να σε κάνει να δαγκώσεις μεγαλύτερη μπουκιά από ό,τι μπορείς να

καταπιείς. Αν θέλεις να βάλεις κάπου υπερβολή, βάλε τη στο ρομαντισμό και στα λόγια σου προς τον άνθρωπό σου, γιατί εκεί μπορεί να έχεις την τάση να γίνεις κάπως διαδικαστικός και δεν χρειάζεται.

ΛΕΩΝ (23 Ιουλίου - 22 Αυγούστου)

Η ενέργεια και συνεπώς η πραγματικότητα, ακολουθούν τη σκέψη. Οι σκέψεις σου σε σέρνουν σε κάπως σκοτεινά μέρη αυτό τον καιρό και τείνει να τις ακολουθήσει η διάθεσή σου και το σώμα σου. Οι πιέσεις της καθημερινότητάς σου, και οι υποχρεώσεις προς τη δουλειά και το σπίτι σου είναι όντως πολλές, αλλά σε καμία περίπτωση τα πράγματα δεν είναι τόσο μαύρα όσο θέλεις να τα βλέπεις. Οι ίντριγκες και οι δολοπλοκίες δε, δεν είναι το φόρτε σου, ούτε στη δουλειά ούτε στο σπίτι και μάλλον θα κατασπαταλήσουν την ενέργειά σου. Δέξου ότι η περίοδος είναι κάπως «στεγνή» και βάλε κάτω το πορτοφόλι και τις ευθύνες σου με ωριμότητα για να βγεις από το συναισθηματικό λάκκο που έχεις πέσει. Η εβδομάδα θα ρίξει φως στο τι συμβαίνει στα ερωτικά σου, επέλεξε να δεις αυτά που σου δείχνει, θα είναι και καλά και άσχημα, αντί να αναλώνεσαι σε ζήλεις, απομόνωση, υπερσυναισθηματισμούς και αδιέξοδες προσεγγίσεις.

ΠΑΡΘΕΝΟΣ (23 Αυγούστου - 22 Σεπτεμβρίου)

Διακοπές στη ροή λόγω καθημερινότητας. Ξεκινάς την εβδομάδα με μια διάθεση να τακτοποιήσεις ό,τι βγήκε εκτός προγράμματος τις ημέρες των εορτών κι αν δεν το καταφέρνεις, η Πανσέληνος της Πέμπτης δίνει αποφασιστική ώθηση, αφού σε βοηθάει, αν και λίγο βάρβαρα, να καταλάβεις τι στάση πρέπει να τηρήσεις. Στα ερωτικά σου τα πράγματα είναι μες στα μέλια αλλά εσύ δεν είσαι απολύτως ευχαριστημένος κι ο λόγος είναι ότι φοβάσαι μήπως τελικά με το πολύ συναίσθημα χάνεις την μπάλα και γίνεσαι θύμα. Προφανώς κι είναι έτσι και το ζητούμενο εδώ είναι να χαλαρώσει η ανάγκη σου να τα ελέγχεις όλα. Αφήσου στη ροή, χωρίς να γίνεις θύμα, δεν είναι ανάγκη να πας στο άλλο άκρο και να κάνεις το λόγο του απέναντι Ευαγγέλιο. Ούτως ή άλλως η προσαρμοστικότητα σου θα αποδειχθεί ό,τι χρησιμότερο για να αντιμετωπίσεις με επι-

τυχία τις ανατροπές που φέρνουν οι ημέρες στην οικογενειακή σου κατάσταση αλλά και μέσα σου.

ΖΥΓΟΣ (23 Σεπτεμβρίου - 23 Οκτωβρίου)

Σκάψιμο προς αναζήτηση αιτιών για καβγά Σε διάφορα επίπεδα, με αυτή την Πανσέληνο ο κόμπος φτάνει στο χτένι κι είσαι έτοιμος να μιλήσεις σε όχι ιδιαίτερα φιλικούς τόνους τόσο στους συγγενείς σου όσο και στο σύντροφό σου, αν κάνουν το λάθος να είναι οτιδήποτε άλλο από υποστηρικτικοί απέναντί σου. Οι πολλές υποχρεώσεις και ευθύνες που έχεις φορτωθεί για χάρη των ανθρώπων της καθημερινότητάς σου έχουν αρχίσει και στη δίνουν κι είσαι έτοιμος αρχικά να συνειδητοποιήσεις ότι έχεις φτάσει να τρέχεις για όλα επειδή είσαι πιο αποτελεσματικός από τους άλλους και δευτερευόντως να το εξηγήσεις με πολύ γλαφυρούς όρους και στην οικογένειά σου και το σύντροφό σου. Έχεις βαρεθεί να μιλάς περί ανέμων και υδάτων και αυτή η Πανσέληνος σου δίνει την ευκαιρία να μιλήσεις για τα καθημερινά αλλά τόσο σημαντικά που σε φορτίζουν. Καλό θα ήταν να την εκμεταλλευτείς γιατί οι ρυθμοί δεν πρόκειται να πέσουν, ούτε τα παράπονά σου να εξαφανιστούν διά μαγείας.

ΣΚΟΡΠΙΟΣ (24 Οκτωβρίου - 21 Νοεμβρίου)

Αλλαγή συνηθειών, αλλαγή χαρακτήρα. Η Πανσέληνος της Πέμπτης σε διχάζει ανάμεσα στις συνήθειες και τα βολέματά σου και στα καινούργια σχέδια και γνωριμίες που φέρνουν μεγάλη χαρά στη ζωή σου και δημιουργούν τις συνθήκες για μεγαλύτερη δημιουργικότητα και αυτοέκφραση. Είσαι πανέτοιμος να ερωτευτείς και αν σου συμβεί θα έχει ειδικό βάρος. Προφανώς και αυτά τα μεγάλα και σημαντικά ταρακουνάνε ό,τι υπάρχει. Θα είναι λάθος ωστόσο να μείνεις στο γνωστό σου και να αφήσεις την ευκαιρία να περάσει ανεκμετάλλευτη. Σε κάθε περίπτωση, είτε πρόκειται για καινούργιο άνθρωπο είτε για καινούργιο πλάνο για το μέλλον, φρόντισε να πας με τη χαρά και με την πηγή της. Ψάξε όμως να είναι χαρά και ας σε γεμίζει και ανασφάλεια. Δεν πειράζει, αντέχεις. Μέσα σε αυτό που σου συμβαίνει προσπάθησε να μη γράψεις όλες τις υποχρεώσεις σου στον κόκορα γιατί αυτή θα είναι η τάση. Όχι βέβαια ότι δεν θα είσαι απόλυτα δικαιολογημένος αν το κάνεις.

ΤΟΞΟΤΗΣ (22 Νοεμβρίου - 21 Δεκεμβρίου)

Κάποτε πρέπει να περάσεις και καλά. Αυτή η εβδομάδα δεν κάνει θαύματα για τη διάθεσή σου, κάνει θαύματα όμως για να σου υπενθυμίσει ότι τείνεις να ξεχάσεις να περνάς καλά. Η ερωτική σου διάθεση τονώνεται, όπως άλλωστε και η ανάγκη σου να απολαύσεις οτιδήποτε υλικό και σου δίνονται οι ευκαιρίες να το κάνεις μέσα στην καθημερινότητά σου. Η Πανσέληνος της Πέμπτης μπορεί να μη διώχνει τη θολούρα που επικρατεί στο οικογενειακό σου χώρο και μέσα σου, σου δείχνει όμως ξεκάθαρα μέσα από κουβέντες και περιστατικά το αν τελικά περνάς καλά εκεί που βρίσκεσαι προσωπικά κι επαγγελματικά και τι είναι αυτό που τελικά έχεις ανάγκη για να αισθάνεσαι ασφάλεια υλική και συναισθηματική. Η εβδομάδα κάνει και κάτι καλύτερο για την τσέπη σου κι επιβάλλεται ένα μέρος να πάει αποκλειστικά και μόνο στο να σε κάνει να νιώσεις καλά, είτε αυτό λέγεται ψώνια είτε μια πιο περιποιημένη έξοδος είτε δοκιμάζω κάτι που δεν έχω ξανακάνει ποτέ.

ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ (22 Δεκεμβρίου - 19 Ιανουαρίου)

Προβληματισμοί επί του ερωτικού. Η αρχή της εβδομάδας είναι ρουτινιάρικη, όπως κάθε αρχή εβδομάδας που σέβεται τον εαυτό της, ίσως και με λίγη σωματική αδιαθεσία. Τα πράγματα ταρακουνάει αρκετά η Πανσέληνος της Πέμπτης που πια εκτονώνει ερωτικές καταστάσεις που σε προβλημάτιζαν καιρό και σου ανοίγει τα μάτια σε σχέση με το τι ακριβώς συμβαίνει στη σχέση σου. Θα σου δώσει πίσω τη μιλιά σου και τη διάθεσή σου να κυκλοφορήσεις, να δικτυωθείς και να πράξεις σύμφωνα με τα πιστεύω σου, πράγματα που θα είναι όλα πολύτιμα, γιατί παράλληλα επιβεβαιώνονται κάποιες οικονομικές σου ανησυχίες και θα χρειαστείς την αποφασιστικότητά σου αέραιν. Η ανάγκη σου για αυτοέκφραση και για να διασφαλίσεις τις βάσεις και το σπίτι σου θα είναι έντονη και είσαι βέβαιος ότι θα βρεις την άκρη του νήματος. Μέσα σε αυτό, μπορεί εύκολα να παρασυρθείς και να πεις ή να πιστέψεις υπερβολές, ακόμη και ψέματα. Όλα καλύτερα λοιπόν, αλλά έχε το νου σου.

ΥΔΡΟΧΟΟΣ (20 Ιανουαρίου - 18 Φεβρουαρίου)

Είναι τελικά κάθε δημοσιότητα καλή; Όχι ότι σε γενικές γραμμές είσαι ιδιαίτερα μυστικοπαθής τύπος, αλλά ορισμένα πράγματα καλύτερα να γίνονται κεκλεισμένων των θυρών. Αυτή την εβδομάδα θα χρειαστεί από μέρους σου αρκετή προσπάθεια για να μη σε κάνεις βούκινο μόνος σου επειδή έχασες τον έλεγχο και δεν ήξερες πού ακριβώς να σταματήσεις να μιλάς. Η Πανσέληνος της Πέμπτης ρίχνει τον προβολέα βαθιά μέσα σου και στις ανασφάλειές σου, με περιστατικά που αφορούν την ερωτική σου ζωή. Προσπάθησε να συγκρατήσεις την τάση να το συζητήσεις με όποιον μιλάει ελληνικά και ακόμη περισσότερο το να επιστρέψεις σε πιο φιλόξενες αγκαλιές. Και τα δύο είναι εξίσου κακές επιλογές. Μακράν φρονιμότερο το να καθίσεις λίγο να τα πεις με τον εαυτό σου και να δεις τι φταίει τελικά που δεν είσαι καλά, εκτός από τα οικονομικά σου. Δεν μπορείς να τα ρίχνεις όλα εκεί. Αυτή την εβδομάδα ειδικά, θα είναι μόνο η αφορμή για οτιδήποτε αναστάτωση επέλθει, η αιτία είναι αλλού.

ΙΧΘΥΕΣ (19 Φεβρουαρίου - 20 Μαρτίου)

Μπαταρίες στο φουλ και τσίτα τα γκάζια. Σε οργασμό δράσης, επαφών και γενική κινητικότητα σε βρίσκει αυτή η εβδομάδα αφού αποφασίζεις ότι δεν θα το βάλεις κάτω και θα το παλέψεις τόσο για τα προσωπικά σου όσο και για τα ερωτικά σου. Αν εξαιρέσουμε το οικονομικό όπου οι υποχρεώσεις που έχεις δημιουργήσει συνεχίζουν να σε πονοκεφαλιάζουν, τα πράγματα φαίνεται να οδεύουν σταθερά προς το καλύτερο στα επαγγελματικά και τα προσωπικά σου. Οι επαφές σου και τα σχέδια που συζητάς για τη δουλειά αφθονούν και φαίνονται πολλά υποσχόμενα, αν και παραμένουν αρκετές ανακρίβειες και ασάφειες που πρέπει να φύγουν από τη μέση για να αισθανθείς ότι έχεις στα χέρια σου κάτι απτό. Στα προσωπικά σου τα πράγματα μπαίνουν σε πιο ανάλαφρη φάση, αφού βρίσκεις τη διάθεσή σου για συναναστροφές και κόσμο, αν και αυτό φέρνει και ενδιαφέρουσες γνωριμίες στη ζωή σου. Για αυτές, πάρε και τη γνώμη του κοινού, δηλαδή των φίλων σου, για να μη δαπανήσεις την ενέργειά σου σε υπερβολικές προσδοκίες και αδιέξοδες καταστάσεις. **A**

**Για πιο ολοκληρωμένη εικόνα των αστρολογικών σου τάσεων θα πρέπει να διαβάξεις και τον ωροσκόπο σου*

"SMILE"
OXIDIZED SILVER PENDANT

PHOTO: A. BOTONAKIS

Minas

MINAS

AG. KIRIAKIS sq., MYKONOS - TEL: +30 2289 027 320
EM. BENAKI B, KIFISIA, ATHENS - TEL: +30 210 62 33 577
11, KNIGHTSBRIDGE GREEN, LONDON, SW1X 7QL - TEL: +44 (0) 20 3302 7990
www.minastudio.com

ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ
ΕΜΠΕΙΡΙΑ

yellow

Έρθαν τα yellows για να κερδίζεις κάθε μέρα!

Το νέο είδος καθημερινής επιβράβευσης
από την Τράπεζα Πειραιώς είναι εδώ.

Στο νέο Πρόγραμμα Επιβράβευσης yellow κερδίζεις τα δικά σου yellows με απλές κινήσεις και καθημερινές συναλλαγές:

- με τις κάρτες της Τράπεζας Πειραιώς σε όλες τις αγορές σου
- με τις καταθέσεις σου
- μέσα από την υπηρεσία winbank web & mobile banking.

Τα yellows που κερδίζεις, μπορείς να τα εξαργυρώσεις:

- στους Συνεργάτες του Προγράμματος
- στην υπηρεσία προσφορών yellowday.

yellow. Κάνε ό,τι έκανες πάντα και κέρδισε όπως δεν κέρδισες ποτέ!

Μάθε πώς θα εγγραφείς: www.piraeusbank.gr/yellow, Τ. 18 2 18
και στα καταστήματα της Τράπεζας Πειραιώς.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Η πρώτη τράπεζα στην Ελλάδα